

Mudennimù **Di mpátíri tɔ̀ tìi náàntì**

Dikònni dìi do tanní kè Sakɔ̀buu túóté o bí sɔ̀nyi kètũnnɛ Sosefu ò bo dìi mǎnni Esibiti kɛ tú okpààtì kóo tũntì. Kè bèe pié késũũ kénáá nkuwuɔ̀ ndiékù. Kè Esibiti kóo kpààtì tɔ̀u buoté wèè í yé Sosefu kénfěũnko Isidayɛɛribɛ kɛ bè dɔ̀ tidaatì. Kè Kuyie nyà bè fěũrìmè kètɔ̀ mMɔ̀yiisi kòo bo bè niitɛ kè bèe yè Esibiti. Okpààtì mɛ nyí nyie nké bè fĩ. Kuyie nnè ku kó tikpetì kè kùu dɔ̀ tidiɛtì péu kè dè nsànnè, kè Esibiti kɔ̀bɛɛ bè yóu kè bèe yè.

Mɔ̀yiisi wèè do bè ni kè bè kəri Kuyie mbè nàké kɛ yě nkù yóó bè duó nkèè tenkè. Nè bɛ kó itookperí kpéí nkè besũkùbè í nna kɛ ta ketenkè Kuyie mbè duó nkè, kékú dikpáà miɛkɛ. Kè Kuyie nní mbè kǎnké kɛ bè ni bè kəri dìi mǎnni Sinaii kó dikpáà miɛkɛ. Kè Kuyie mbè dɔ̀nnè metaummè kɛ bè nàké ku kuó. Dɛ kó dipátíri dèntenè Kuyie ncĩètè kó mumarimù kó tináàntì nti, tɛcĩètè Kuyie nyó mbenkú tèè miɛkɛ ku wě́rímú.

Di mpátíri náàntì duó kɛ dòmme

1. Isidayɛɛribɛ fěũtémè Esibiti nè dimàù dìi ǎnné Esibiti kóo kpààtì nè Mɔ̀yiisi bɛ cuokè 1:1-15:21
2. Isidayɛɛribɛ yèmè Esibiti kɛntɔ̀ kɛtuɔ̀kɛnè Sinaii tǎrì 15:22-18:27
3. Kuyie mbè dɔ̀nnèmè metaummè kɛ bè duó nyikuó 19:1-24:18
4. Kuyie nyě mbèe dɔ̀ mɛ̀ botí metaummè tou 25-31

5. Bè tètèmè metaummè Kuyie mbè dònè mē 32-34

6. Bè dònè mē Kuyie ntaummè tou 35-40

KUYIE NDÈNNEMÈ ISIDAYEERIBE ESIBITI

Esibiti kabe fēūmmè Isidayeeribe

¹ Nte Sakɔbu bí ìl do ò neínè kékò nhEsibiti i yètè, bá wè nè o cīètè kabe: ² Dubenni nè Simmēṣṣ nè Defii nè Sudaa, ³ nè Isakaa nè Sabunṣṣ nè Bensamē, ⁴ nè Danni nè Nefutadii nè Kadi nè Aseē. ⁵ Sakɔbu bí nè o yaábí bēmou bè do bo sipísiyiekè ndi. Sosefu do die nkémbomu Esibiti. ⁶ Kè Sosefuu kú kè dè mboní kòo tebii kú, bē kó kutōnkú kumou. ⁷ Kè Isidayeeribeē pié, kēsūū nképíe ndihèi, kénkpénkú.

⁸ Kòo kpààti pànwè mōu buoté wèè í yīèté Sosefu, ⁹ kénáké o kabe ke dō: Wénténè Isidayeeribe sūūnkómè ke kpénkú ke ti pēnkú. ¹⁰ Tí yànnè dè yóó yīmè kè bè bá nsūūnko. Dikpànni mari yàà bo ānné kè bēē wēnné nè ti dootitabè kè ti dókénè kényè dihéi.

¹¹ Mēmme kè bēē waá mbèè yó mbaa betōmbè kè bè mbè bàà, ke bè fēūnko. Mēmme kè bēē maá Pitommu nè Dammusesi kó yehékè, kòo kpààti bo nhāà tidiiti. ¹² Kè bè mbè fēūnko kè bè né dōke sūūnko ke kpénkú, kè bè bè dé. ¹³ Kè Esibiti kabe nfēūnko Isidayeeribe nè muwērímú kè bè pī mmutōnkperímú. ¹⁴ Bè do bè fēūnko mediè mme, kè bè nàù titàti ke piiku yedombie nke pī ndepaa nkó mutōmmú. Bè do bè dōòri mēmme nè kuyonku nku.

Bèè pēinko bè yetemè okpààti kpēti

¹⁵ Kòo kpààtìi náké Sifaa nè Puaa bèè pèinko Ebedeebe ke dò: ¹⁶ Kè di ní pèinko Ebedeebe ke yà kè denitidabire nde, dí dè kùò, kè denitipobire me nni nde, di yóu kè dè nfòù.

¹⁷ Benitipòbè bèè pèinko kè bèè depe Kuyie nkéyetè okpààtì bè nàké tì, ke ní yóu initidabí kè ì ñfòù. ¹⁸ Kòo kpààtìi bè yu ké bè beke ke dò: Dè dòmmè kè di dɔ̀rì mèmme ke you initidabí kè ì fòù? ¹⁹ Kè bè dò: Ebedeebe kó benitipòbè í dònne Esibiti kòbe, bè kpeñnìmu ke ñ nyóó pèité kè wèè pèinko kòò mu nyí tùòkoo.

²⁰ Mèmmè kè Isidayeribee sũ nkékpenke kè Kuyie ndòò bèè pèinko mesàà. ²¹ Kè bèè pié ibí be cẽi ke yé bè démè Kuyie. ²² Kòo kpààtìi dúò ndinùù o kòbe ke dò bè mbuònkò Ebedeebe pèi ìi nitidabí kukó nNiidi mièke, ke you initipobí.

2

Bè pèitémè Mòyiisi

¹ Kè Defii naàmùnkù kou mɔ̀u puoke be naàmùnkù kóo sapàà mmɔ̀. ² Kòo púó nképèité denitidabire, káyà dè wennimè, ké dè sònne betààbè bètãàtì. ³ Ò ténke í nna ke bo ndè sòrì, kéteí dikũmànni kùtìnòò, ké dè ãnné di mièke, kéta kédóú nkukó nNiidi tipènti mièke. ⁴ Kè debire tãũ ñsòri mekentímè ke bo yà dèè yóó tuòkení debire.

⁵ Kòo kpààtì kóo sapàà ñta kukó mmuhàrimù ke neínè o dúòbè. Kòo dúòbè ñcenti kukó ntaké, kòo yà dikũmànni, kètɔ̀ nho kóo tɔ̀nti kòo di tuóténí. ⁶ Kòo poote káyà denitidabire kè dè kuà, kè mesémmèè ò pĩ nkòò dò: Ebedeebe kó debire nde.

⁷ Kè debire tãũũ ò beke ke dò: A dó kè ñ kote ké da waanní Ebedee kóo nitipòkù mǎu kòò ndè nda yããnkòàà? ⁸ Kòò dò: Èẽ, kote!

Kòo kote kényúní debire yǎ. ⁹ Kòo kpààtì kóo sapàà ndò: Túóté debire die nké ndè nni nyããnko kè n da yietí.

Kòo nitipòkùu dè tùóté kényããnko. ¹⁰ Kè dèe kóté kòo dè duó nhokpààtì sapàà, kè dèe naá nho bire, kòo dè yu ke dò: Mǎyiisi, dèè tu ò dè dèite menie mmieke.

Mǎyiisi cokémè ke kòte Mandiyãã tenkè

¹¹ Kè Mǎyiisii kóté kékote o kabe borè, káyà bè bè fẽũkonèmè mutǎmmú, káyà Esibiti kou mǎu puotimè o kou Ebedee. ¹² Kòo wénté wénté, ò í nyà òmǎu, képoté Esibiti kou kékuo, kékũnné mubirimú mieke. ¹³ Kè dèe wenté kòò tó yè diyie tɛrì káyà Ebedeebe máà kè bè kpà nkòo beke wèè í naati ke dò: Dè dòmmè kàa puotì a tebite? ¹⁴ Kòo ò tẽńné ke dò: We nda pĩ ntikpàtì kàa bo nti bekùnè? A dó ké n kuò a wee kũmè mmè Esibiti kouà?

Kè Mǎyiisi kǎmbùàtìi do, kòò dò: Benitibè kèemu ti nnáàntàà? ¹⁵ Kòo kpààtìi keè dèè dòò, kéndó kékuo Mǎyiisi. Kòo coké kékote Mandiyãã kó ketenkè kénkari tɛbinte bè keú tè borè.

¹⁶ Mandiyãã tenkè kabe do mǎke ikuó nùtì mǎu nwe kòò mǎke besapàmbè bèyiekè, kè bèe tanní tɛbinte ke bo dó kénii mbe cice wũ. ¹⁷ Kè benaacẽmbe bè bètì, kè Mǎyiisii yete kénii mbe wũ. ¹⁸ Kè bèe wɛte kékò mbe cice borè Deuyedi, kòo bè beke ke dò: Dè dòmmè kè di konní mɛcãã nyíe? ¹⁹ Kè bè dò: Esibiti kou mǎu weè ti dɛɛténè benaacẽmbe, ke nni nti wũ. ²⁰ Kè bè cice dò: Ò borè? Dè dòmmè kè di kè nhò yóu? Kɛtenè kóò yuní kòò di.

21 Μεῖνμε κὲ Μῶyiisi ῥῖbo δε kóo nìtì borè, kòo ò duó nho kóo sapàà nSefodaa kòo puoke. 22 Kòo púo nképeité denítidabire, kòo dè yu ke dò Mbo-Kupòòkù.

Kuyie ntāātēmè Mῶyiisi kòò bo deēté Isidayeeribe

23 Kè dèe mōnte κὲ Esibiti kóo kpààtìi kù, κὲ Isidayeeribe baa nfěũrìnè mutōmmú ke kuò, κὲ be dabùò ntuake Kuyie. 24 Kè kùu keè be dabùò nkédentení metaummè kù do dònènmè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu, 25 kéwénté keyà Isidayeeribe kébanté bè fěũrìmè.

3

1 Μεῖνμε κὲ Μῶyiisi ḡcēm̄mú o còkù Mandiyāābe kuó nìutì Setidoo wũā, kékōtenè dikpàà, kétuake Odebu, Kuyie ntārì. 2 Kè ti Yiè nKuyie nhò benke kumàà, kòo yà difāpèù mari κὲ dī còú nfehāādēnfè, bá ti fāātì í còú. 3 Kè Mῶyiisii yà difāpèù còúmmè kédauté ke bo yà mùù dòòrì, mùù te κὲ difāpèù còú mbá tifāātì í còú. 4 Kè ti Yiè nKuyie nyà ò dautēmè ke bo yà, kóo yu ke dò: Mῶyiisi, Mῶyiisi! Kòò dò: Nte mí. 5 Kè Kuyie ndò: Báá tóónnì diē. Deite a neùtì, a cómmú dīì bōrì cāámmu, 6 ke yíē ke dò: N tú Kuyie nku, a yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu, bè do tũ nkù.

Kè Mῶyiisii sōnne o ìlkè, ò í ndàátì ke bo nwúo nKuyie. 7 Kè ti Yiè nKuyie ndò: N yàmu n kó benìtibè yo mmè sém̄mè Esibiti, n kèèmu bè bè fěũnkomè κὲ bè kuò, n yàmu bè fěũrìmè. 8 Dèe te κὲ n cùténì ke bo bè deēténè Esibiti kòbe, ké bè kòtenè ketenke sààkè kèè deū, menaamiè nnè mecekùò ndè pũò nkè.

Kannahãã kɔbe nè Itiibe nè Aməriibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe bè bo kèè tenkè. ⁹ Isidayεεribe kuómmu kè n kèè bè dabùò, ke yà Esibiti kɔbe bè fěũnko mɛ̀è botí. ¹⁰ N da tōmmu Esibiti kóo kpààti borè. Kɔte kédennε n kó ibí Isidayεεribe Esibiti miεke.

Kuyie nnàkéme ku yètìrì Mòyiisi

¹¹ Kè Mòyiisii náké Kuyie nke dà: N tú we, kè mĩ bo kɔte Esibiti kóo kpààti borè kédennε Isidayεεribe? ¹² Kè Kuyie ndò: N yó nda bonemu, nte dèè yóó benke mĩ da tōmmè: Kàa bè dènnε dìi m̀nnì di mpĩ n tōmmú di ntàrì ìnkè. ¹³ Kè Mòyiisi dà: M bo kɔte ké bè nàké ke dà Kuyie ndi yembè do tũ nkù, kuù n tōnní di borè. Kè bè né yĩ: Ku yètìrì tu ba? N dà ba?

¹⁴ Kè Kuyie nhò nàké ke dà: N tú wèè bo wè nwe. Kè bè da beke a dà: Wèè yètìrì tu Mbo, wèè n tōnní di borè. ¹⁵ Kè Kuyie nwɛte kénáké Mòyiisi ke dà: Mí ndi Yiè nKuyie di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu bè do tũ nkù, mĩ da tō mbe borè, n yètìrì me ntú, di yó mme nni n yu sáã. ¹⁶ Kɔte kətíi nyIsidayεεribe kó bekótíbè ke dà: Mí ndi Yiè nKuyie ndi yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu bè do tũ nkù mĩ tu n yàmú bè di fěũnkomè Esibiti ke dó ké di dεεté. ¹⁷ N dó ké di dennemu Esibiti bè di fěũnko dè, n yóó di kɔtenè menaamiè nnè mεcekùò ndè pũò ndè nde, Kannahãã kɔbe nè Itiibe nè Aməriibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe bè bo kèè tenkè. ¹⁸ Kàa bè nàké bè í yóó yete. Ánnεínè Isidayεεribe kó bekótíbè kè di kɔte káyà Esibiti kóo kpààti, kóò nàké ke dà mí ndi Yiè nKuyie dínđi Ebedeebe di tũ nkù, mĩ di benke m mǎà ke tú ò di yóu kè di ce nyewe

yètããti kékãte dikpáà cuokè ké n fié iwũã. ¹⁹ N yému ke tú okpààti í yóó yie nkè dí yè kè n sàà í ò dònè muwērímú mmu. ²⁰ Dè te kè n yóó benke n wērímú, kédòò tidietì péu, kòo kpààti di yóu kè di yè. ²¹ M bo duó nkè Esibiti kàbèe di dòò mesàà, di í yóó yè di nòu sitetìrì. ²² Bá wèè nitipòkù bo mào o pètitòu yoo wèè bo o cīètè idíítí nè mesòò nnè tiyààti, kè di toú ndi kó bèdapàmbè nè besapàmbè. Di yó nyetì ke tàmú Esibiti kàbèe kperè.

4

Kuyie mbenkemè ku wērímú Mòyiisi

¹ Kè Mòyiisi ténne ke dò: Bè í yóó yie, bè í yó n kénté. Bè yóó yímu ti Yiè nKuyie mmakù í m benke kumáà. ² Kè ti Yiè nKuyie ndò: A tò ba? Kòò dò: Kupààti. ³ Kè kù dò: Dòú nku ketenkè.

Kòo kù dòú nkè kùu naá nfewààfè, kòo coké. ⁴ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Pí nfe yóú.

Kòo pí nfe yóú kè fèe wète kénaá nkupààti. ⁵ Kè kù dò: A yóó me nyí kè bèe banté mí ndi Yiè nKuyie, nha yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè do tũ nkù mû da benkemè m mää. ⁶ Kè yíé kébéi nke dò: Baá a nòutè a pètèmpĩkù.

Kè Mòyiisii baá, ké nyóó deitení o nòutè ke sò ntikònti tè pí nkè tè peike ke do ntipààkònti. ⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Wète kébaá a pètèmpĩkù.

Kòo baá ké nyóó deitení o nòutè ke sò ntè naá ntè do dòmmè. ⁸ Kè kù dò: Kàa dòò tidietì ketitì kè bè yete, a yóó dòò dèdérè kè bèe yiemmu. ⁹ Kàa dòò dèdé memme, kè bè yete á yènté kukó nNiidi kó menie nkécóú nketenkè mè yóó naá mmeýĩ mme.

Kuyie ntāātēmè Anṓ kòò bo mpékénè Mṓyiisi

¹⁰ Kè Mṓyiisi dṓ: N da báámmu n Yiè nKuyie, n yí tú onáàntì. Dè í tú yíe nyoo wenke yoo sòke, nè m bomè mmε. ¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ndṓ: We nhānné onìti dinùù? We nhṓ nte kòò nìti nṓndenfèe dari yoo wèe ò? Yoo wèe nwúó? Yoo wèe yěĩ? Dè í tú mí nKuyie nnaà? ¹² Kṓte! Míi yó nda náá nha yó nnáá ntì, ke da benkú a yó nnáá ntì. ¹³ Kè Mṓyiisi dṓ: Kuyie, n da báámmu, tṓ nhotṓ mṓu.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mmiekεε peike Mṓyiisi mediè. Kè kù dṓ: Defii kó kuwuṓ nkou a kóo kótì Anṓ nṓmmu ke náá. Ò kèrínímu ke bo da co, ke da yà kòò yèmmèε narikε. ¹⁵ Á ò nàké n da nàké tì, kóó tṓo n náàntì, mīi yó ndi bonè, ke di náá ndi yó nnáá ntì, ke di benkú di yó nnáá ntì nè di yó ndṓari dè. ¹⁶ Anṓ weè yó ncómmú a fṓtìrì ke náánnè benìtibè, kè nní nda duṓ ntínáàntì kàa ò nàá. ¹⁷ A yó ntṓ ku mpààti nku ke dṓarinè tidietì.

Mṓyiisi wētēmè Esibiti o kṓbe borè

¹⁸ Kè Mṓyiisii kò nṓo còkù Setidoo borè, kòò nàké ke dṓ: N dṓ kékṓte n kṓbe borè ndε Esibiti káyà bè bo nkpaá fòu. Kè Setidoo dṓ: Kṓte kè dè ínaati.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mṓyiisi Mandiyāā kó ketenkè miεke ke dṓ: Wētε Esibiti, bèè do dṓ ke da kuṓ bè kumu bεmṓu.

²⁰ Kè Mṓyiisii túóté o pokù nè o bí kédee nsāmmarímúbè, kétúóté Kuyie nkó kupààti kèpikú kè bè nwēti Esibiti. ²¹ Kè ti Yiè nKuyie ndṓ: N da duómmu muwērímú kàa bo dṓò tidietì tibotí tibotí okpààti ìkè, n né yóó kpénkūnnemu o to kòo yete di bo yèmè. ²² Á nàké okpààti ke dṓ: Ti Yiè nKuyie ntú: Isidayεεribe kó kuwuṓ ntú m birε ndε, n kóo

po, ²³ mû tu á yóu m bire kè dèe yè, ké n fié iwũḡ, kàa yete m bo kuḡ a kóo po.

²⁴ Kè Məyiisi nkérí kéndó kéyié nkuce dibòrì mari, kè ti Yiè nKuyie nkətení kéndó kóo kù. ²⁵ Kòo pokù Sefodaa túóté ditàrì dī ã menatimè kécānté o bire, kékááké kutakḡnkù Məyiisi také ke dō: A tú n kpéi mmeyĩ nkóo dōu nwe. ²⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyóu Məyiisi kéíté. Memme Sefodaa yumè Məyiisi ke dō: Meyĩ nkóo dōu, mucāmmù kpéi.

²⁷ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Anḡ ke dō: Kəte kéco Məyiisi dikpáa.

Kè Anḡ kəte, kóo yà Kuyie ntāri kóo ɔrí. ²⁸ Kòo ò nàké ti Yiè nKuyie nhò nàké tī kó dimàa kóo nàké kù yè nwèe dō tī dieti. ²⁹ Memme kè bēe nei kékəte kətí nyIsidayɛribɛ kó bəkótíbè. ³⁰ Kè Anḡ bē nàké ti Yiè nKuyie nnàké tī kó dimàa Məyiisi, kédōò tidieti kè bēe yà, ³¹ kéyie. Kòo bē nàké ti Yiè nKuyie nyàmè bē fēūrīmè ke dō ké bē dɛetɛ, kè bēe do kénínkú Kuyie n yìkè ké kù bàntè.

5

Məyiisi nè Anḡ bē kətemè okpààti borè

¹ Məyiisi nè Anḡ kè bēe kəte kénáké okpààti ke dō: Tī Yiè nKuyie, tīnti Isidayɛribɛ ti tũ nkù tu á ti yóu kè tí kəte dikpáa kédōò dibanni, kédéúkūnne ku yètiri. ² Kè Esibiti kóo kpààti dō: We ntú di Yiè nKuyie nkè m bo yie nho kpəti ké di yóu kè dí yè? N yí ò yé, m me nyí yóo di yóu kè dí yè. ³ Məyiisi nè Anḡ kè bē dō: Tī Yiè nKuyie ntínti Ebedeebe ti tũ nkù ti benkemu kumáa. Á ti pā kuce kè tí ce nyewe yètāati kékəte dikpáa ké kù fié iwũḡ, kè

mèè dake kù bo duənní muməmmú kè ti kú, yoo ti dootitəbèè tí kuə. ⁴ Kòo kpààtì dò: Dè dòmme kè di sukíí Isidayeeribe kè bè bo yóu mutəmmú? Kətenè di təmmú. ⁵ Di mmənnì ndi bè sũmmè kè di wète kə dó kéduó nkè bèe yóu mutəmmú.

Esibiti kóo kpààtì yèmmè Isidayeeribe mutəmmú

⁶ Də kó diyiè mómmanni kòo kpààtì nàké bèè ni mutəmmú nè bèè bè baà kə dò: ⁷ Di ténke bá nduò nyIsidayeeribe timúkpetì kè bè piikunè yedombie. Bè nkərì be mómmanbe kə ti waà. ⁸ Bè me mbaa yó mpiiku yedombie nkè yè tùàkù yè sòò màmmè mme, di báa yaate. Betənnékótìbè mbè, dèè te kè bè tu, tí bè yóu kè bèe kəte kífíé Kuyie nyiwũš. ⁹ Kè bè pī mmutəmmú mediè mbè í yóó pété bemàà kéndakenè tiyáabisínáàntì.

¹⁰ Bèè baké mutəmmú nè bèè mù paké, kè bèe kəte ké bè nàké kə dò: Okpààtì tu bè ténke bá ndi duò ntimúkpetì. ¹¹ Kətenè kéwammú timúkpetì! Dũ yé di yóó tì pété dè, kə baa né mpiiku yedombie nkè yè mmənnè yè sòò ə mmàmè, tí í yóó yaate.

¹² Kè Isidayeeribe ciété Esibiti oməu miəke kénwaà ntimúkpetì. ¹³ Bèè bè bàa kè bè mbè kpənnè kə tú: Píikúnè yedombie nkè yèe tuəke bè sòò di duò ntimútì kè yè màmmè. ¹⁴ Kòo kpààtì kəbe bèè baké, kè bè mpuotì Isidayeeribe bèè bàa betəmbè kə tú: Dè yĩme wenke nè yíe nkè di í piíkù yedombie nkè yè tùəke di sòò piiku kè yè màmmè?

¹⁵ Kè Isidayeeribe bèè bàa betəmbè, kè bèe kəte káyà okpààtì kə dò: Dè dòmme kàa ti fěũko mēmmē, tínti a kó betəmbè? ¹⁶ Bè ténke í ti duò ntimútì kə tú tí mpiiku yedombie nkè yè tùəkù yè sòò màmmè, kə ti puotì kə dò nti cààrè? ¹⁷ Kòo kpààtì dò: Di tú

betōnnédiébè mbe, betōnnékótíbè. Dèè te kè di tú di bo kòte kékíí di Yìè nKuyie nyiwũṣ. ¹⁸ Kòtenè kèpí ndi tōmmú, bè í yó ndi duò ntimútì, di me mbaa né yó mpiiku yedombie nkè yè tùòkù yè sòò ò mmàmè mme.

¹⁹ Kè Isidayeeribe bèè bàà betōmbè, kè bèè banté bè baa bè fěũnkomèmu ke dó bè mpiiku yedombie nkè yè tùòkù yè sòò ò mmàmè, bè í yóó yaate. ²⁰ Kè bè nyetini okpààti borè kèyà Mòyiisi nè Anò, kè bè bè bàà. Kè bèè bè nàké ke dò: ²¹ Ti Yìè nKuyie ndi wúómmu ke yóó di bekénè, díi te kòò kpààti ténké í dó ti kpeti, díi ò duó ndisiè, kòò yóó ti kuò.

²² Kè Mòyiisii béinnè ti Yìè nKuyie nke dò: Dè yĩme kàa fěũnko ku mbotí? Dè dòmmè kàa n tōnní diè? ²³ Nè n kòtemè ke yà okpààti kòò béinnè a kó diyètiri, ò fěũnkomu ti kó kubotí, a me nyí kù dèetè.

6

¹ Kè ti Yìè nKuyie nyí kénáké Mòyiisi ke dò: A bo yà di mmònni n yóó dòò dè okpààti.

M bo ò dònè muwěrimú kòò di yóu kè dí yè. M bo ò ẽũté kòò di beti.

Kuyie nyáúkùnnemè Mòyiisi kànti

² Kè ti Yìè nKuyie nyí kòò nàké ke dò: Míi tu di Yìè nKuyie. ³ M benkemu m mää Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu n túmè di Yìè nKuyie nkè kpeñni. Bè né do í yé ke dò mmíi tu be Yìè nKuyie. ⁴ N do bè taunnèmu m mää, ke dò n yóó bè duò nKannahā, ketenkè bè do bo kè kupòòkù. ⁵ N kèemu Esibiti tenké kòbe di fěũnkomè kè di kuò nkè n dènteni ti kó metaummè kpéí. ⁶ Dèè te kè n tu a kòte kénáké Isidayeeribe ke dò n tú: Mí ndi Yìè nKuyie n yóó di

dεετénèmu mudaatōmmú Esibiti kəbe di duós mmù, ké di om̀p̀unnε. N yóó bεnkεmu Esibiti kəbe n wērímú ké bè poté, ké di dεεté. ⁷ Kε di ntú n kəbe kε n di te. Kε di n yé m̀i di dεnnεmε Esibiti kó mudaatōmmú. ⁸ Mí ndi Yiè nKuyie mm̀i b́i nke tú m bo di kətenε n do yε n yóó duós nkὲε tenkε Abarahammu nε Isaki nε Sakəbu kε di kε tiekε.

⁹ Kε Məyiisi tì nàké Isidayεeribε. Kε bè í nyie, kε yé bè f́éūrínεmε mutōmmú mediε.

¹⁰ Kε ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi kε d̀ò: ¹¹ Kəte kénáké okpààtì kε d̀ò, wèe yóu Isidayεeribε kε bèe yε o tenkε. ¹² Kε Məyiisi d̀ò: Isidayεeribε í yie n kpeti, kε m bo na kénákénε okpààtì nwe, mí nwèè í nə nke náánnàà?

¹³ Kε ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi nε Anə̀ bε yóó náké tì Isidayεeribε nε Esibiti kóo kpààtì, kε d̀εe yie nkὲε bèe denne Isidayεeribε Esibiti tenkε.

Məyiisi nε Anə̀ yààrìbè yètè

¹⁴ Nte Isidayεeribε bèè baké Isidayεeribε naàm̀untì bε yètè:

Sakəbu kóo po Dubenni bí: Enəki nε Paduu nε Etisidonni nε Kadimii bὲε do tú Dubenni naàm̀unkù kó bεyààrìbè.

¹⁵ Simmεə̀ b́i tú: Yemmuyεedi nε Yaminni nε Oadi nε Yakinni nε Soa nε Saudi Kannahā kóo nitipòkù bire bὲε do tú Simmεə̀ naàm̀unkù kó bεyààrìbè.

¹⁶ Kε Defii pεité initidabí itāāti: Kerisonni nε Keati nε Medadi kὲε bè múnke pié ibí. Defii do yóó kú kε məke yεbie ntek̀ùtè nε sipísitāāti nε yéyiekε (137) ndi. ¹⁷ Kerisonni bí tú: Dibinii nε Simεii. Bὲε do tú bε kó bεyààrìbè. ¹⁸ Kε Keati bí ntú: Amudamu nε Isaadi nε Ebunə̀ nε Usiyεedi. Keati yóó kú kε

màke yebie ntekòutè nè sipísitàāti nè yètāāti (133) ndi. ¹⁹ Kè Mɛdadi bí ntú: Madi nè Musi. Bèè do tú Defii naàmùnkù kó beyààribè.

²⁰ Kè Amudamuu puoke o cice tãũ Yokebeti kòo ò peité initidabí ìdèi, Anɔ nè Mɔyiisi. Amudamu do yóó kú ke màke yebie ntekòutè nè sipísitàāti nè yèyiekè (137) ndi.

²¹ Kè Isaadi bí ntú: Kodee nè Nɛfeki nè Sikidii. ²² Kè Usiyɛedi kpɛyi ntú: Mikayɛedi nè Edisafāā nè Sitidi.

²³ Kè Anɔ puoke Edisebaa Amminadabu kóo sapàà, Nasō tãũ kòo ò peité initidabí ìnàà: Nadabu nè Abiu nè Edeasaa nè Itamaa.

²⁴ Kè Kodee bí ntú: Asii nè Èdikanaa nè Abiyasafu, Kodee naàmùnkù kòbe kó beyààribè mbɛ.

²⁵ Kè Edeasaa, Anɔ birɛ puoke Pusiyeedi kóo sapàà nkòo ò peité denitidabirɛ ké dè yu ke dò Pinasi. Defiibe yààribè kó yeyètè nyɛ mɛmmɛ.

²⁶ Anɔ nè Mɔyiisi nwe ti Yiè nKuyie nnàkémè ke tú: Dennɛnè Isidayɛeribe Esibiti bɛ naú dò ndòmmè.

²⁷ Bèè do nàké Esibiti kóo kpààtì ke dò wèe yóu kè Isidayɛeribe yè Esibiti.

Kuyie ndèntɛmè Mɔyiisi kù ò dɔ́nnè dìi nùù

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mɔyiisi Esibiti tenké ke dò: ²⁹ Mîi tu di Yiè nKuyie, á nàké Esibiti kóo kpààtì n da nàké tì timɔu. ³⁰ Kè Mɔyiisi dà: N yí nɔ nkɛ náá nhokpààtì bo yie n kpɛtaà?

7

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnàké Mɔyiisi ke dò: N yóó da duómmu n kó muwērímú kàa kɔte okpààtì borè, nè n kó diyètìrì, kàa kóo kótì Anɔ nnáá nha ò náá ntì. ² Fɔ́ò yó nnáá nha kóo kótì n da náá ntì,

kòò tì cěĩnko okpààtì, kòò di yóu kè di yè o tenkè.
³ N yóó kpénkùnnemu okpààtì to, kédòò tidieṭi
 nè mēbenkùmè péu Esibiti miēke. ⁴ Okpààtì yóó
 yetemu di kpeti, kè m benke n wērímu Esibiti miēke
 ké bè poté, kédennē díndi n nìtìbè Isidayeeribe. ⁵ M
 bo benke dìi mōnni n wērímu Esibiti tenkè kòbē ké
 di denne Esibiti tenkè. De mōnni bè bo banté n tùmè
 di Yiè nKuyie.

⁶ Mōyiisi nè Anṵ kè bèe dṵò ti Yiè nKuyie mbè
 nàké tì weti weti. ⁷ Bè do yó nnáánnè okpààtì kè
 Mōyiisi mòke yēbie nsipísini ndi kè Anṵ mòke yēbie
 nsipísini nè yètāāti.

Anṵ pààti naámmè fēwààfè

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mōyiisi nè Anṵ ke dṵò:
⁹ Kòò kpààtì di beke ke tú dí dṵò tidieṭi matì, fṵ
 mMōyiisi á náké Anṵ kòò túóté o pààti kédóúnko
 okpààtì ìikè, kè kùu naá nfewààfè.

¹⁰ Mōyiisi nè Anṵ kè bèe kòte okpààtì borè kédòò
 ti Yiè nKuyie mbè nàké tì. Kè Anṵ dṵúnko o pààti
 okpààtì nè o tōmbè bē ìikè, kè kùu naá nfewààfè.

¹¹ Kòò kpààtì yúnì beheikènkótìbè nè benitinòmbè
 nè betetiebe Esibiti kòbē. Kè bè múnke dṵò mèbotì,

¹² kédóú ndóú mbe kó ipààti ke ìi naá nyiwààke. Kè
 Anṵ kó kupààtìi maá mmaánko bē kpēyi. ¹³ Kòò
 kpààtìi kpénkùnnē o to, ò í nyie mMōyiisi nè Anṵ
 bē kpeti kéndōnnè ti Yiè nKuyie ndo tì mbè nàkémè.

Mēniē nnaámmè mēyĩ

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mōyiisi ke dṵò: Okpààtì to
 kpenkemu, kòò yete Isidayeeribe bo yēmè. ¹⁵ Túóté
 kupààtì kùu do naá nfewààfè kékòte dikūnwehni sèi
 okpààtì taà dìi mōnni kukó nNiidi, kè dí rma. ¹⁶ Kàa
 ò nàké ke dṵò: Ti Yiè nKuyie ntínti Ebedeebe ti tũ

nkù kuù n tōnní, ke tú n da náké kàa ti yóu kè tí kòte dikpàà ké kù fié iwũḍ, a me nyí yie. ¹⁷ Dè te kè kù bēi nke tú, nè me ndòrì mè miéke nke a yóó bantémè kù tumè ti Yìè nKuyie. M bo poté kupààti m me ntò kù menie nkè mèe naá mmeyĩ. ¹⁸ Kè siyĩ kú, kè menie nhānné kunóú, kè Esibiti kòbèe yĩèke me muyàà.

¹⁹ Kè ti Yìè nKuyie nyí kénáké Mòyiisii ke dò: Náké Anò kòo youte o pààti Esibiti kó ikó ndièyì nè isám̀pòì nè yebire nè sikondakesí de bíékè Esibiti omòu miéke. Kè de kó menie nnaá mmeyĩ nkédátinné ketenkè kemòu kétaunnè yedó nè yediè nde miékoo.

²⁰ Mòyiisi nè Anò kè bèe dòò ti Yìè nKuyie mbè nàké tì, kè Anò youte kupààti képoté menie nhokpààti nè o tōmbè be ìikè, kè kukó nkumòuu naá mmeyĩ. ²¹ Kè siyĩ kú, kè menie nhānné kunóú, kè Esibiti kòbèe yĩèke muyàà.

²² Kè Esibiti kó benitinòmbè múnkèe dòò mebotí. Kòo kpààti to baa ñkpeñnì kòo yete Mòyiisi nè Anò be kpèti, kèndònnè ti Yìè nKuyie ndo bè nàkémè.

²³ Kòo kpààti ité kékò nho cīètè, kéketé ke í ndake be terè kpèti. ²⁴ Kè Esibiti tenkè kòbèe dammú sibií kukó ntaké ke bo pété menésààmè, ke yé kukó nkōme do í dōmmè kényà.

²⁵ Menie ndo naá mmeyĩ nkè dè mmòke yewe yèyiekè ndi.

Yecedakè píemmè Esibiti tenkè

²⁶ Kè ti Yìè Kuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Kòte kénáké okpààti ke dò: Ti Yìè nKuyie ntu, á yóu kè ku kó benitibèe kòte ké kù fié iwũḍ. ²⁷ Kàa yete kù bo duó nkè yecedakèe píe nha tenkè kemòu

miεke. ²⁸ Yεcedakè bo píε nkukó nkéyènní kéta a kpààtìcīētè, a dieku a dɔu dè nè a dɔu ñnkè nè a tɔmbè kó sicēĩ nè a kɔbe kpesi, nè bè pũũ dè pēē nè bè ò piiku dè. ²⁹ Yεcedakè bo ndekù a ñnkè nè a tɔmbè ñnkè nè a kɔbe ñnkè.

8

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi ke dɔ: Náké Anɔ kòo youte o pààti ikó nnè sikondakesí nè yebire de bíékè, kè yεcedakè píε nhEsibiti kó ketenkè.

² Kè Anɔ youte o nòutè Esibiti kó ikó mbíékè, kè yεcedakè píε nhEsibiti tenkè. ³ Kè benitinòmbè múnkεε dɔd mebotí, kédennení yεcedakè Esibiti. ⁴ Kòo kpààtì yú Mɔyiisi nè Anɔ ke dɔ: Bántè nè di Yiè nKuyie nkè kù ti denne yεcedakè mí nnè n kɔbe, kè n di yóu kè di kɔte ké kù fié iwũ. ⁵ Kè Mɔyiisii náké okpààtì ke dɔ: N náké a dɔ m bántè di mònni Kuyie nfɔ nnè a tɔmbè nè a kɔbe di kpéi, kè yεcedakè yè dihei, kénkpáá kukó mmáa. ⁶ Kòo kpààtì dɔ: Nankε. Kè Mɔyiisi dɔ: N yiemmu ke bo kù bántè, kàa banté ke dɔ nhòmòu í dònne ti Yiè nKuyie. ⁷ Yεcedakè yóó yèmu fɔ nnè a tɔmbè nè a kɔbe di cēĩ, kénkpáá kukó mmáa.

⁸ Mɔyiisi nè Anɔ kè bèε íté okpààtì borè kè Mɔyiisi bántè ti Yiè nKuyie nkε dɔ kùu deite yεcedakè kù dɔ tanné yè dihei. ⁹ Kè ti Yiè nKuyie ndɔd Mɔyiisi kù beke ti kè yεcedakè kú sicēĩ miεke nè yetowaarè nè depaa. ¹⁰ Kè bèε yè tìkú kécóu nyecúò yecúò, kè dihei dátinné kunú.

¹¹ Kòo kpààtì yà yεcedakè deèmè kòo toò kpenke, kòo yete Mɔyiisi nè Anɔ be kpeti, kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nhò nàkémè.

Inaméi píemmè Esibiti tenké

¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò: Náké Anɔ kòo youte o pààti képoté mutáá nkè m̀u naá nyinaméi Esibiti tenké kem̀u.

¹³ Kè bèe yie nKuyie mbè nàké tì, kè Anɔ youté o pààti képoté mutáá nkè m̀u naá nyinaméi képōnné benitibè nè iwũɔ, kè mutáá mmum̀u naá nyinaméi Esibiti tenké kem̀u miéke. ¹⁴ Kè benitinòmbè m̀nké ndó kédenneni be kó inaméi kényĩke, kè inaméi mpũɔ benitibè nè iwũɔ. ¹⁵ Kè benitinòmbèe náké okpààti ke dò: Kuyie nkó tenòtè nte.

Kòo kpààti baa kpénk̀nnè o to kéyeté Məyiisi nè Anɔ be kpeti.

Tidəndənti píemmè Esibiti tenké

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò: A naa yè dikũnweñni sèi kəsónté okpààti ò yèti dìl m̀nni ke tati kukó, kàa ò nàké ke dò: Kuyie ntú a yóu ku kəbe kè bèe kəte ké kù fié iwũɔ. ¹⁷ Kàa me nyete, kù bo denneni tidəndənti yeiti, kè tì nda dəmm̀u nè a təmbè nè a nìtibè, tì bo píe nhEsibiti kəbe kó sicéĩ, kédátinné ketenkè. ¹⁸ Kè de kó tidəndənti yènni, kù í yóó yie nkè tì mbo Kosenni, ku kəbe èi, kàa banté kù bè bonèmè. ¹⁹ Kù bo nkānké ku kəbe kényóu a kəbe. Dè naa yóó də̀mu.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie ndòò kù béi ntì, kè tidəndənti yeitii tanní kənsũ képié nhokpààti c̣fètè nè o təmbè kpəsi nè Esibiti tenké kem̀u miéke. ²¹ Kè dihéi cake kòo kpààti yú Məyiisi nè Anɔ ke dò: Kətenè kəfié nyiwũɔ Kuyie ndi tenké miéke. ²² Kè Məyiisii yete ke dò: Dè báá yie! Tì yóó fié ìl wũɔ tì Yiè nKuyie nyi dò nhEsibiti kəbe borè isəke nyi, kè tì ì feu kè

bè ti yà bè yóó ti búótí yetárè nye kékuo. ²³ Ti yó mmòke kuce yewe yetããti ndi dikpáà miéke, kéfié ti Yiè nKuyie nyiwũs kù yē dè ndòmmè. ²⁴ Kòo kpààti dò: N yiemmu ke bo di yóu kè di kòte dikpáà kéfié iwũs di Yiè nKuyie, di né báá dèté, dí kù bàntè n kpéí. ²⁵ Kè Məyiisi dò: N yóó íté a borè kébántèmu ti Yiè nKuyie nkè kù naa denne tidəndənti a cīètè nè a tōmbè kpesi nè a nìtìbè kpesi. A né báá ti souté kéyete Isidayeriibe bo kətemè kéfié iwũs ti Yiè Kuyie.

²⁶ Kè Məyiisii íté okpààti borè kébántè ti Yiè nKuyie. ²⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndòò wè kù beke ti, kédenne tidəndənti okpààti nè o tōmbè nè o nìtìbè be cēī, kudəndənkù makù í nkpaá bá kumáà. ²⁸ Kòo kpààti baa wēte kékpénkùnne o to kéyete Isidayeriibe bo yèmè.

9

Iwũs kumè

¹ Məmmè kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò: Kòte okpààti cīètè kóò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie, tínti Ebedeebe ti tũ nkù tu á yóu tínti kù kó benìtìbè kè tí yè ké kù fié iwũs. ² Kàa yete bè bo yèmè, kàa baa kpaá yetírí, ³ kù bo duó nkè muwũ̀̀̀kũũ ntanní mēdiè nkékuo a wũs: Sisēī nè sāmmarímúbè nè yòyóbè nè inààke nè ipe nè sibóó. ⁴ Ti Yiè nKuyie nyó nyému tínti Isidayeriibe ti kó iwũs kpéí mbá fəmafə báá kú.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Nanke nwe n yóó də̀̀̀mè dè kó tidietì Esibiti tenké miéke.

⁶ Kè dēe wenté kè ti Yiè nKuyie mmè ndòò kè Esibiti kəbe kó iwũs kú, bá Isidayeriibe kəfə mafè í nku bá fəməá. ⁷ Kòo kpààti tō nkè bèe síéké kənsó

nyIsidayεεribε kó iwũṣ í ku bá fεmáà, kòò to baa ñkpeńńì, kòò yetε Isidayεεribε bo yèmè.

Mεkpāā mpīrmè benitibè nè iwũṣ

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi nè Anɔɔ kε dò: Kouténè mutápeí, nkè Mɔyiisii mù útóo kεĩnkè okpààtì ìikè. ⁹ Kè mùu naá nkutāāyukú kédátinné Esibiti tenké kemou, kédari benitibè nè iwũṣ kénáá nyenúútè.

¹⁰ Mɔyiisi nè Anɔɔ kè bèε kouté mutápeí nkékote okpààtì borè kè Mɔyiisii mù útóo kεĩnkè okpààtì ìikè kè mùu dátinné benitibè kénáá nyenúútè nè yemuɔ.

¹¹ Esibiti kó benitinòmbè í nna kε kòte Mɔyiisi borè kε yé yenúútè múnke do bè pīrmè, yè pī mmèè boti betòbè. ¹² Kè ti Yiè nKuyie nkpénkúnne okpààtì to, kòò yetε Mɔyiisi nè Anɔɔ bε kpeti kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo tì nàkémè Mɔyiisi.

Yemátārè kùòmè benitibè

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi kε dò: Á yè dikūnweńńì sèi kénáké okpààtì kε dò: Ti Yiè nKuyie tínti Ebedeebe ti tū nkù tu, á ti yóu, kè tí yè kè kù fié iwũṣ. ¹⁴ Kè dè í dò mmemme kù bo da poté, fí nnè a tōmbè nè a nìtibè, kàa banté òmɔù í bomè ketenkè kε kù mǎnnè. ¹⁵ Kè kù do tú kù bo duɔnní muməmmú kè mù da kuɔ fí nnè a kəbe nè miε ndi do í kpaá bo ketenkè ìnkè. ¹⁶ Kù né da yóu kàa kpaá fòu, kε bo yà ku wērímu mmu kè bèε déúkúnne ku yètìrì ketenkè ìnkè. ¹⁷ Kàa mε mbaa dó kēmpī nku nìtibè kε yetírì bè bo yèmè. ¹⁸ Dè naa bo nkááké miε nkè kùu duɔnní fetaafe nè yemátārè dieyè, di mu nyí dè yà nè Esibiti bomè. ¹⁹ Á tanné a kó iwũṣ teciētè nè dèè kó dimàà

tu a kperε, iwũ ò bo mbo dikpáà nè benìtìbè ke í nta teciētè, yemátárè yε yóó dè bùótí kè dèε kú.

²⁰ Kòo kpààtì tǎmbè mabèε depε Kuyie nnáké tì, kétanné be wũ ò nè be tǎmbè de yìè. ²¹ Bèè sènkèrì de kó tináàntì kè bεmbεε yóu be wũ ò nè bè kó betǎmbè dikpáà.

²² Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mǎyiisi ke dò: Youtε a nòutè kεĩnkè, kè yemátárèε duoní Esibiti tenkè kemǎu miεke, benìtìbè nè iwũ ò nè depaa ntidiiti ìnkè.

²³ Kè Mǎyiisii youtε o pààti tiwetì bíékè, kè ti Yìè nKuyie nduó nkè fetaafè mmí nke péú kè yemátárè duoní Esibiti tenkè kemǎu miεke. ²⁴ Esibiti kǎbe mu ndo í yà de kó fetaafè botí nè bè bomè, fèè mii nke péú kè yemátárè duoní. ²⁵ Kè yemátárèε bùótí benìtìbè nè iwũ ò kékua, kécake tidiiti nè detie. ²⁶ Kè Kosenni Isidayεeribe kó dikarì dii mǎà nsoké. ²⁷ Kòo kpààtì yú Mǎyiisi nè Anǎ ke dò: Di mmònni mí nnè n kǎbe ti cààrèmu, di Yìè nKuyie nkuù wenni. ²⁸ Bántènè ku, kè yemátárè nè itapíε kè dèε cómmú kè n di yóu kè dí yè.

²⁹ Kè Mǎyiisi dò: N yóó yεroomu dihei káyoute n nǎu kébántè ti Yìè nKuyie, kè itapíε nè yemátárè kè dèε cómmú, kǎa banté kuù temè ketenkè. ³⁰ N né yǐmu ke tú fǐ nnè a tǔmbè di mu nyí depε ti Yìè nKuyie.

³¹ Dè do sǎ ntidiiti òtemu, kè titòntì pòrí, kè fetaafè mátárè dè poté. ³² Tidiniiti ti mǎà do yenté ke yé ti mu ndo í òtemè.

³³ Kè Mǎyiisii íté okpààtì borè, kéta dikpáà, kébántè ti Yìè nKuyie nkè itapíε nè yemátárè kè dèε

cómmú, bá fetaafè ténke í nniu.

³⁴ Kòo kpààtì yà fetaafè nè yemátàrè nè itapíe dè dèèmè, kòo too wēte kékpenke wenwe nè o tũmbè. ³⁵ Kòò baa n kpaá yetírí Isidayεεribε bo yèmè kéndònnè ti Yìè nKuyie ndo tì nàkémè Mòyiisi.

10

Fεcofε tannímè Esibiti

¹ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Kòte okpààtì borè, mǹ kpénkùnnε o to nè o tũmbè kpεye ke bo dòò tidietì bε cuokè. ² Kàa tì nàké a bí nè a yaàbí n dòò dè Esibiti kòbε nè n dòò tì dieti bε cuokè. Kè di nyé n tùmè di Yìè nKuyie.

³ Mòyiisi nè Anɔ kè bεε kòte okpààtì borè kóo nàké ke dò: Tì Yìè nKuyie ntínti Ebedeebε ti tũ nkù tu, a yóó kékùnnε òmmònni amáa ku ìkè, kè ti yóu kè tí yè ke kù fié iwũɔ? ⁴ Kàa yetε ti bo yèmè, kù bo duònní fεcofε nankε a tenkè. ⁵ Kè fεε dátínné ketenkè bá kè ténke bá nfeí, fε bo cááké yemátàrè sùó ndé, kécááké detie ndemou kó tifààtì dikpáa. ⁶ Fè bo píe nha cǹtè nè a tũmbè kpesi nè a nìtìbè kpesi. A cicebè nè a yaàrìbè bè mu nyí yà de kó kubotí nè bè bomè.

Mòyiisi búi mmemme kéité okpààtì cǹtè kényè. ⁷ Kòo kpààtì tũmbèε ò nàké ke dò: Onìti yìe nyóó yóu òmmònni ò bo nti buòmmè mεyei? Yóu bε kè bεε yè kǹfié bε Yìè nKuyie nyiwũɔ. A í wúó nhEsibiti kòbε deumàà!

⁸ Kè bεε yúní Mòyiisi nè Anɔ okpààtì borè kòo bε nàké ke dò: Kòtené kǹfié iwũɔ di Yìè nKuyie. Ǫmbε kòri? ⁹ Kè Mòyiisi dò: Tì kòri timou ndi. Ibí nè bekótìbè benitidaabè nè benitipòbè nè ti nààke nè ti pe nè ti bɔó. Tì Yìè nKuyie mbanni ndi. ¹⁰ Kòo kpààtì

dò: Di yèmmè dò m bo di yóumu kè di kote dimou, di pobè nè di bíàà? M báá dè dòò! N yému ke dò ndi dós ti í wenni. ¹¹ Bitì! M báá di yóu. Kòtenè dín di benitidaabè maa kéfié iwũs di Yiè nKuyie di do me nyẽ.

Kè bèè bè bėti okpààti cĩètè.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò: Youte a nòutè Esibiti ìnkè, kè fəcofəe kətení kécááké yemátàrè sùó ndè.

¹³ Kè Məyiisii youte kupààti Esibiti tenkè ìnkè, kè diyìè yìèní kèè bíékè kó kuyaakù ntũ nke fuuti, kényiè nke fuuti kè dè nyóó wenté kè kù tóni fəcofə diheì. ¹⁴ Kè fəe tanní Esibiti tenkè kənsũ, kédátínné Esibiti tentáá mmumou mieke. Bè mu nyí yà fə kóo botí Esibiti, fə kóo botí me nyí kpáá bo buoté. ¹⁵ Kè fəcofəe dátínné ketenkè kemou, kè dèe bitoo, kè fəe cááké tidiiti nè yetebe yemátàrè do sùó ndè. Timútì nè tífààti dè ténke í nkpaá Esibiti tenkè kemou mieke.

¹⁶ Kòo kpààtì yú Məyiisi nè Anoo ke dò: N yeténè di Yiè nKuyie nku, ke di yeténè di mómməmbə. ¹⁷ Di wětə ké n cĩé n yei nkébántè di Yiè nKuyie nkè kùu fũu mmeyei nsĩmmè miə.

¹⁸ Kè Məyiisii íté okpààti borè, kébántè ti Yiè nKuyie. ¹⁹ Kè kùu duós nkè diyìè yìèní kèè bíékè kó kuyaakùu fuute kətúóté fəcofə kətanné tipènti kóo dàməèrì, bá fəmafè í nkpaá Esibiti tempə nkumou mieke. ²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nképénkũnne okpààti to, kòo yete Isidayəeribə bo yèmə.

Dibìnni tannímè Esibiti

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi ke dò: Youte a nòùtè kè dibiinnì tanní Esibiti tenkè kemou mièke kèncéè ke dò nhonitì bo na ké dì kàáké.

²² Kè Møyiisii youte o nòùtè kè dibiinnì dièrì tanní Esibiti tenkè kemou mièke kèmmake yewe yètāāti.

²³ Òmòù ténke í nwúó nhotòù, òmòù í nyité o kàrì, kè kuwenniku né mbo Isidayeeribe kó dikarì. ²⁴ Kòo kpààtì yú Møyiisi kòò náké ke dò: Di bo na kékote òmòù, di pobè nè di bí kékíé iwũs di Yiè nKuyie. Di wũs ìì mää yó nkpaá diè. ²⁵ Kè Møyiisi dò: Fṣṣ yóó ti duó nti yóó fíé ìì wũs ti Yiè nKuyie nnè ti yóó kù pā ì kétuo. ²⁶ Ti yó ntamu ti wũs imòu, fèmafè í yó nkpaá, ìì mièke nke, ti yóó tātémè kékíé ti Yiè nKuyie. Tì me nyí yé ti yóó tāté ì, ti yóó ke ntuoke ké ì yà.

²⁷ Kè ti Yiè nKuyie nkpenkunnè okpààtì to, kòo yete bè bo yèmè, ²⁸ kébéi nke dò: Íté m borè, kàa wēténì dīì yìè a kumu. ²⁹ Kè Møyiisi dò: A béi nti tìnti, n ténke í wētini a borè.

11

Kuyie nnàkémè bèè tu Mpo bè yóó kúmè

¹ Dè mōnnì kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi ke dò: M bo yíé kèpoté mesomme okpààtì nè o kàbe kè bè di yóu kè dí yè, bè yóó di betimu kè dí yè. ² Náké bá wèè nitidòù, bá wèè nitipòkù kòo mào o cēpētitòù yēsòbò nè timátì péitì kpēye.

³ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Esibiti kàbeè dàò Isidayeeribe mesàà. Okpààtì tūmbè nè benitibè bəmou Esibiti tenkè mièke kè bè ndé Møyiisi.

⁴ Kè Møyiisii náké okpààtì ke dò: Tì Yiè nKuyie ntu kù bo tanní Esibiti keyènkè cuokè, ⁵ kékuò bèè tu Mpo bəmou Esibiti tenkè mièke, kékuò nè a kóo

Po, wèè yóó da cǝutǝ tikpàtì, kǝntǝ kǝtuǝkenǝ ku-nitipodaakù kùù te munǝmmù ku kóò po nè iwũǝ idaaì imǝu ìì tu iketiyì. ⁶ Yekúdabùò mbo dátinné Esibiti tenké kemǝu miǝke, yǝ kóò botí mu nyí ānné, yǝ mǝ nyí kpaá bo ānné. ⁷ Isidayǝeribǝ kó dikarì náke bè báá keè temǝtǝ oomǝ onìtì yoo fǝǝfǝ. Kǝ di bantǝ ti Yiè nKuyie ncǝnnìnkómǝ Esibiti kǝbe nè Isidayǝeribǝ. ⁸ Dǝ mǝnnì a tǝmbǝ bo kǝtení kénínkú n yìikǝ ke dǝ: Yǝ, fǝ nnǝ a kǝbe. Kǝ n yǝ.

Mǝyiisi bǝi mǝmmǝ kǝyǝnnǝ kemǝke diǝkǝ okpǝàtì cǝtǝtǝ.

⁹ Kǝ ti Yiè nKuyie nnákǝ Mǝyiisi ke dǝ: Kǝ n yí dǝò tidǝtǝ Esibiti tenké, okpǝàtì í yóó di yóu kǝ dí yǝ.

¹⁰ Mǝyiisi nè Anǝò bè do dǝòmu tidǝtǝ pǝu okpǝàtì ìikǝ, kǝ ti Yiè nKuyie nnǝ kpénkǝnnǝ okpǝàtì tò kòò yete bè bo yǝmǝ.

12

Bǝ baámmǝ diyǝntǝbanni

¹ Kǝ ti Yiè nKuyie nnákǝ Mǝyiisi nè Anǝò Esibiti tenké miǝke ke dǝ: ² We ntǝnkù weè yó ntú di borǝ dibenni kóò tǝnkù ketiwǝ. ³ Á náké Isidayǝeribǝ, we ntǝnkù kó diyǝ pǝínnì bá tǝè cǝtǝtǝ tǝè tǝǝtǝ fǝpiǝfǝ. ⁴ Kǝ tǝcǝtǝ matǝ kǝínnì ke í yóó na kǝcǝákǝ tǝ kó fǝpiǝfǝ kǝdeǝ, tǝè yǝ tǝcǝpǝetitǝbǝ kǝ bèe wǝnnǝ kǝyǝ bè mǝmǝ ke bo na kǝ fǝ cǝákǝ kǝdeǝ. ⁵ Dǝ kó fǝpiǝfǝ yó ntú fǝè kpa fǝnfǝ kuyǝnkù kǝntú fǝdaafǝ, kǝmmǝke dibenni òimǝà. Dǝ ntú fǝpiǝfǝ yoo tǝbuǝtǝ. ⁶ Dí nfǝ wǝi ke dǝ yǝwe tǝpǝítǝ nè yǝnǝà. Dǝ yiǝ ndi bá tǝè cǝtǝtǝ yóò kuǝmǝ tǝ kǝfǝ dihúríkǝpǝnnì mǝnnì.

⁷ Kè bèè níété meyĩ ndibòrì tipĩtì tidé nè dibòrì ìnkè.
⁸ Kè bèè pũnné de kó imaa nké ì càáké keyènkè nè pèèbè bèè í kòorenè mutie mùu muuti nè tikũnfààtì tiiti. ⁹ Ì bá nkpaá ke be nkè dí ì càáké, di me mbáá ì bènné, dí ì pũnné imou, diyuu nè itààke nè tinautì.
¹⁰ Dí báá càáké késúó ndèmarè. Kè dèè kpaá kè dè wenté dí dè cóu. ¹¹ Dí nfè càá nke yi di naàkũs nke níé di neùtì ke tó di pààtì, ké nfè càá nke dó mecaã. Diyentébbanni ndi.

¹² De kó keyènkè m bo fité ketenkè kemou kékuo bèè tu Mpo Esibiti miéke nè iwũs idaayi iketiyi. Mĩ tu di Yìè nKuyie. ¹³ Di niéké mèè yĩ ndi bòrè, mèè yó nte kè m pèété di cẽĩ kékuo Esibiti bèè tu Mpo ké di yóu.

¹⁴ Di yó mbaàmmu de kó diyie ke denniní n kpéi nsáà, ikuó nyi n di duó nyi kè ì yó mbo.

Isidayeri yó mbaàmmè pèè wèè í kòorenè mutie mùu muuti pèè de kó dibanni

¹⁵ Yewe yèyiekè miéke di bá nyo mpèè wèè kòorenè mutie mùu muuti pèè, diyie ketirì yie dí mù dènnè di cẽĩ, yewe yèyiekè yenye miéke. Kè wèè càáké pèè wèè kòorenè mutie mùu muuti pèè bèè ò dènnè Isidayeribè cuokè. ¹⁶ De kóo tãnkù yie ketirì nè diyienni di níí tíí nkébaa ndibanni, di báá pĩ mmutõmmú mamù de kó yewe kè dè í tú di bo bennémè mudii.

¹⁷ Di yó mbaà nde kó dibanni ke denniní n di dènnè dii yie ndi Esibiti tenké. De kó ikuó yó mbomu sáà kè di nyi dòòrì. ¹⁸ De kóo tãnkù diyie tepíítè nè dinaanni yie kuyuoku kétuokenè sipísidé

nè dìmáà yìè kuyuoku, di bo ncáá mpéèbè bèè í kòorenè mutie mùù muuti bèmbè. ¹⁹ De kó yewe yèyiekè mièke mutie mùù ò nte kè pèè múútí mù bá mbo di cǎí. De kó yewe mièke wèè bo cááké pèè wèè kòorenè mutie mùù muuti bèè ò dènnè Isidayeeribe cuokè, bá kòò tu opòò yoo Isidayeeri. ²⁰ Bá kè di bo kèè bíékè di bá ncáá mpéèbè bèè kòorenè mutie mùù muuti de kó yewe.

²¹ Kè Mòyiisii yú Isidayeeribe kó bekótíbè ké bè nàké ke dò: Kònnè kèpímmú ipe yoo sibóó bá tèè cǎètè, kǎfié diyentébanni. ²² Dí waá isópù kó tifaàti kèpòòtè meyiĩ ndinaabuu mièke kéníété dibòrì tipíti tidé nè dibòrì ìnkè. Òmòù báá yè ditowaà kè dè yàa wenténè. ²³ Di Yìè nKuyie ntatinímu keyènkè ke bo kuò Esibiti kòbe, kè kù yà meyiĩ ndibòrì kù báá yóu kòò kòùtì ta di cǎí. ²⁴ Di yó ndòrimu de kó ikuó sǎà nè di yaábíó. ²⁵ Kè di ta ketenkè di Yìè nKuyie nyè nkù yóó di duó nkè, dí ndòri de kó ikuó. ²⁶ Kè di bí di beke ke tú, ònyi kuó nyi di dòrimè? ²⁷ Di dò: Ti dòri diyentébanni kó ikuó nyi ke déúkùnkò ti Yìè nKuyie nyètìrì, kù do pèètémè ti cǎí kékuò Esibiti kòbe ké ti yóu.

De mònni kè Isidayeeribe sǐnnóó kénínkú, ²⁸ kǎíté kékũũ mbe cǎí kédòò Kuyie ndo nàké ti Mòyiisi nè Anò.

Kuyie nkùòmè Esibiti bèè tu Mpo

²⁹ Keyènkè cuokè kè ti Yìè nKuyie nkòtení kékuò bèè tu Mpo Esibiti tenké mièke, kékuò okpààti kóo po, wèè do yóó ò còuté tikpàti kǎntò kǎtuòkenè kudaakù kùù bo dikpetíntou ku kóo po nè iwũš idaaì iketiýì. ³⁰ Okpààti nè o tũmbè nè o nìtìbè kè

bèe ente keyènkè kénkuò nhEsibiti yekúdabùò, ke yé tecĩtè matè do í sokémè tèè kou í ku. ³¹ Kòo kpààtìi yú Mòyiisi nè Anò de kó keyènkè ké bè nàké ke dò: Díndi nè di kòbe yènnè n kòbe cuokè, kàtenè kèfié iwũ di Yìè nKuyie kéndònnè di béímmè. ³² Túóténè di wũ imòu kényè kéndònnè di béímmè. Di bántè Kuyie nkè kù n dòò mesàà.

³³ Kè Esibiti kòbe ñkuò nke tú, ti yóó kú timòu ndi, kèmpéinko Isidayeeribe ke tú: Yènnè mecãã. ³⁴ Kè bèe túóté tipéẽcootì tìi í mùútì nè yebò kéditìinne kètò.

³⁵ Kè bèe dòò Mòyiisi bè nàké tì kémúóké Esibiti kòbe yesòbò nè timátì péítì kpèye nè tiyààtì. ³⁶ Kè ti Yìè nKuyie ndòò Isidayeeribe mesàà, kè Esibitii kòbe mbè pãã mbè mǎú dè. Mèmmè kè Isidayeeribee tǎ Esibiti kòbe kpere kényènnè.

Isidayeeribe yèmè Esibiti

³⁷ Kè Isidayeeribee íté Dammusesi kékote Sukoti, bè do bo ntùòke benitibè sikòupíkòusìkuò (600000). Bè í nkàa mbenitipòbè nè ibí. ³⁸ Kè sǎntíke kòbe mabè mbè neínè nè iwũ péu nè ipe nè inààke. ³⁹ Kè bèe pũnné pèèbè bèè í kǎrenè mutie mùu muuti, ké yé bè do bè bètimè Esibiti, kè bè nyetì mecãã, mbè í ntò tidiitì matì.

⁴⁰ Isidayeeribe do bo Esibiti ke dò yebie sikòusìnàà nè sipísitǎati (430) ndi, ⁴¹ kényè be naàmuntì tũ ntũ mmèè botí titòbè. Bè do yè yebie nsikòusìnàà nè sipísitǎati kperi kó diyìè sǎnni ndi. ⁴² De kó diyìè kó keyènkè bè yó nkè baàmmu sǎã ke déúkunko ti Yìè nKuyie nyètìrì, kù bè deetè kèè yènkè nke Esibiti tenkè.

Diyentébanni kó ikuó

⁴³ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀yiisi nè Anɔ̀ kɛ̀ dɔ̀:
Ntɛ̀ diyentébanni kó ikuó:

Opɔ̀dò mɔ̀u báá di dɛ̀ kó mudii.

⁴⁴ Kè kudaakù bo bè donté kù, dí kù cǎnté kè kùu di
dɛ̀ kó mudii.

⁴⁵ Opɔ̀dò nè otɔ̀nti bè báá mù di.

⁴⁶ Dɛ̀ kó imaa ndi yóó ì cǎáké kudieku miɛ̀kɛ̀ nkɛ̀, di
báá ì yènnè ditowaà,

di mɛ̀ mbáá kéété dikɔ̀ũ marì.

⁴⁷ Isidayɛɛribɛ̀ bɛ̀mɔ̀u bɛ̀ yó mbaà ndɛ̀ kó dibanni.

⁴⁸ Kòo pɔ̀dò mɔ̀u dɔ̀ kébaá ndɛ̀ kó dibanni kédéúkùnnɛ̀
mí ndi Yiè nKuyie nyètìrì, wèe cǎmmú o cǐètè
bɛ̀nitidaabè bɛ̀mɔ̀u. Mɛ̀m̀mɛ̀ ò bo namè ké ndi
kɔ̀kénè, kòò í cǎnté ò báá di dɛ̀ kó mudii.

⁴⁹ Dɛ̀ kó ikuó yó mbo dínɔ̀ Isidayɛɛribɛ̀ di kpéí nkɛ̀
nè bɛ̀pɔ̀dòbè bèè bo di cuokè.

⁵⁰ Kè Isidayɛɛribɛ̀ dɔ̀dò Mɔ̀yiisi nè Anɔ̀ bè nàké
tì weti weti. ⁵¹ Dɛ̀ kó diyie ndi ti Yiè nKuyie
mbè dènnɛ̀mè, ké bè tũnnɛ̀ bɛ̀ naú bɛ̀ naú, bè dò
nkéndòmmè.

13*Kuyie nyèmmè bèe cǎnné bèè tu Mpo ku kpéí*

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀yiisi kɛ̀ dɔ̀: ² Dí nni
nduà mbèè tu Mpo nè iwũɔ̀ ketiyì, dè tu n kpɛ̀ɛ̀ ndɛ̀.

³ Kè Mɔ̀yiisii náké bɛ̀nìtìbè kɛ̀ dɔ̀: Dí ndenniní
diyie dii nkpeí, di yè di Esibiti. Di do kè tu tidaatì nti,
kè ti Yiè nKuyie ndi dènnɛ̀nì nè ku kó muwɛ̀rímú.
Kè di baà ndɛ̀ kó dibanni di bá nyo mpɛ̀èbè bèè
kɔ̀ɔ̀ɛ̀nè mutie mùu muuti. ⁴ Di yèmu nyie nhEsibiti
mudidèi kóo tǎnkù. ⁵ Kè ti Yiè nKuyie nti tanné kù

do yē nkù yóó duó nkèè tenkè ti yembè, mēnaamiè nnè mēcekùò ndè pũḏ ndè, Kannahāā botí kəbe borè, Itiibe nè Aməriibe nè Efiibe nè Sebusiibe. Dí mbaà nde kó dibanni bá dìi benni de kóo tǎnkù Kuyie nkpeí. ⁶ Yewe yèyiekè mieke dí ncáá mpéèbè bèè í kərenè mutie mùu muuti diyíennì yìe kébaá ndiyentébanii. ⁷ De kó yewe yèyiekè mieke di bá ncáá péèbè bèè kərenè mutie mùu muuti, de kóo péè mē mbá mbo di cǐi mieke, de kó mutie mē mbá mbo diheì diməu. ⁸ De kó diyie di nnáá ndi bí ke tú: Ti baà nde kó dibanni ti Yiè nKuyie nti dǎò dè kpéí nke ti yetì dìi mǎnnì Esibiti. ⁹ De kó dibanni yó ndò ndibenkèrì ndi di kpéí, kè dí di dǎò mēcannimè ké mmè ũ di nou ke mē ìrí di tǐi, kè mē di denniní di Yiè nKuyie nkó ikuó kùu di dènnē Esibiti nè ku wǣrímú. ¹⁰ Bá dìi benni di níi dǎò de kó ikuó de kó dimǎnnì. ¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nti tanné Kannahāā tenkè kù dò yē nkù yóó duó nkè ti yembè nè tǐnti. ¹² Tí nkù duó mbèè tu Mpo nè iwũḏ daaì ketiyì, kuù dè te. ¹³ Disāmmarímbii didaari ketirì di níi di cèète nè dipebii. Kàa mē nyí yóó di cèète, a pité di fǎnii kékuə, ke níi kù donténè bèè tu Mpo. ¹⁴ Kè ti bí ti beke ke tú de kó mēdǎòrìmè tu ba? Ti dǎ: Kuyie nti dènnē dìi yìe ndi Esibiti nè ku wǣrímú ti do tú dè tidaatì. ¹⁵ Okpààti weè do kpénkùnnē o to kéyetē ti bo yèmè kè ti Yiè nKuyie nkuə Esibiti kəbe bèè tu Mpo nè iwũḏ ketiyì. Dèè kpéí nte kè ti kù duó nyiwũḏ ketiyì ke ǝ kù donténè bèè tu Mpo. ¹⁶ De kó ikuó yó ntú dibenkèrì ndi di kpéí, kè di ì dǎò mēcannimè kéũ di nou ke ì ìrí di tǐi nkè ì ndi denniní ti Yiè nKuyie ndi dènnemè Esibiti nè ku kó muwǣrímú.

Kuyie nduómme kè ku kəbe kǎnté tipènti kóo

dàmèèrì

¹⁷ Okpààti yóu dìi mǎnnì Isidayεεribε kè bèε yè, kè Kuyie nyí nyóu kè bèε yè Fidisitēēβε tenkè kó kucε kùù tǎké, bè yàà bo yετε mudoò kéwετε Esibiti. ¹⁸ Kè kùu duó nkè bèε kónté dikpàà kéwetínné tipèntì kóo dàmèèrì. Isidayεεribε do yetì Esibiti tenkè ke tũ mβε naú be naú nyi, bè dò nkéndòmmè. ¹⁹ Kè Mǎyiisii túóté Sosefu kũð ke yé ò do duómmè kè Isidayεeri bíi yú Kuyie nyètìrì, kòò dǎ: Kuyie nyóó di dennemu diε, kè di yetì dí ntǎ n kũð.

²⁰ Kè bèε íté Sukǎti kékari Etammu dikpàà nùù.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nní mbè ni, ke níi ndò ndiwetirì kuyie mmǎnnì, kéndò ndihāātīnni keyènkè. Kè bèε na kénkérì keyènkè nè kuyie. ²² De kó diwetirì do ã ã í nyitè be ìikè kuyie mmǎnnì, keyènkè dihāātīnni me mbáá íté.

14

Esibiti kóo kpààti tǔnnεmè Isidayεεribε

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǎyiisi ke dǎ: ² Náké Isidayεεribε kè dí kónté kébáté Pi-Aidǎti, Mikidǎdi nè dàmèèrì de cuokè. Di yóó de mbáté, kénco Baari-Sefǎ, kéntókénnè dàmèèrì. ³ Okpààti yèmmè yó ndò ndi fetimu dikpàà cuokè. ⁴ Kè n kpénkǔnne o to, kòò di tǔnnε kè nh ò kùò nè o āāpǎmbè kédéúkǔnne n yetìrì, kè Esibiti kǎβεε banté mǔi tumè di Yiè nKuyie.

Me mmε kè Isidayεεribεε dǎò Kuyie mbéi ntì.

⁵ Kè benitibèε náké okpààti ke dǎ: Isidayεεribε cokému, kòò yèmmèε ceete, wenwe nè o tǔmbè, kè bè dǎ: Ti dǎò ba ke yóu kè bè yè, ke yóu mutǎmmú.

⁶ Kòò kpààtli tǔnte o kpàrìsāntè kébáátí nè o

ãpòmbè, ⁷ kétúóté Esibiti kó sikipàrisēĩ simou sù kpeñnì kè sì mbò sikou sikuò (600), bá tē kparisāntè nè tē deèbè. ⁸ Kè ti Yiè nKuyie nkpenkunnè o to, kòo bè tūnnè. Isidayeeribè do í yè disòrì. ⁹ Okpààti nè o ãpòmbè nè sikipàrisēĩ nè sì deèbè kè bèe bè tūnnè kè bè nìntè Pi-Aidoti také kè bè co Baadi-Sefō, kéntókénè dāmèèrì.

¹⁰ Kè Isidayeeribè wénté kè yà, kè sò nhokpààti autóo, kè kufōwáa mbè auté kè bè nkuò nke yu ti Yiè nKuyie, ¹¹ kénáké Mòyiisi kè dò: Ifōti í bo Esibitāà? Dè dōmmè kàa ti dènnenì Esibiti kè ti bo kú dikpáa mièkè. ¹² Ti sòò da nàkému ti kpáa bo dì mōnnì Esibiti kè dò: A ti yóu ti bo mpīmme Esibiti kó mutōmmú, dè tōñnè ti bo kúmè dikpáa dì mmièkè. ¹³ Kè Mòyiisi dò: Di bá nyĩkù, yĩnè só kèyà Kuyie nyóó di deeténèmmè Esibiti kòbè di mē nwúó mbè, di ténkè í yóó bè yà diyìè marì bitì! ¹⁴ Ndōnnè béu! Ti Yiè nKuyie nkuò yóó kpa ndi kpéi.

Kuyie nkeutémè kucè dāmèèrì mièkè

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi kè dò: Dè yĩmè kàa n yu? Náké Isidayeeribè kè bèe kété. ¹⁶ Youtè a pààti dāmèèrì ñnkè kè mēniè nkéété, kè bèe na dekpèrè kēsénté. ¹⁷ N yóó kpénkunnemu Esibiti kòbè to, kè bè di tūnnè, kè n kuò okpààti nè o ãpòmbè nè o naasēĩ nè sì deèbè kédéúkunnè n yètìrì. ¹⁸ M bo kuò mēè botí okpààti nè o ãpòmbè nè o kparisēĩ nè sì deèbè bo nte kè Esibiti kòbèe banté mū tumè di Yiè nKuyie.

¹⁹ Kuyie ntōnnì dì ni Isidayeeribè kè dì íté bē ìkè ketūnnè bē fānkúò. Kè diwētìrì dì ni bē ìkè kè dì íté kētūnnè bè fānkúò, ²⁰ kēsooté Esibiti kòbè nè Isidayeeribè bē cuokè, kētú dibiñnì Esibiti kòbè

bíékè, ke tú kuwenniku Isidayeeribe bíékè. Bè í ntóónnè betòbè keyènkè kemou.

²¹ Kè Mòyiisii youte o nòùtè dàméèrì ñnkè, kè ti Yìè nKuyie nduónnì diyiè yìèní kèè bíékè kó kuyaakù, kè kù nyiè nke fuuti, kékéété meniè. ²² Kè mée kpènné tipùtì tìdé kéndò nyiduotí, kè Isidayeeribe na dekperè késénté bá be naàcèi í mbùúté. ²³ Kè Esibiti kòbe bè tūnnè nè okpààtì nè o kpàrìsèí nè si dèèbè, kéta dàméèrì cuokè. ²⁴ Kukūnwentóo mōnni kè ti Yìè nKuyie nwénténì dihāātīnni nè diwetiri mièké káyà Esibiti kòbe kó fehāāpōnnafe, ké bè bōnté dikōnkōnni. ²⁵ Kè be kpàrìsèí cake kè bèè yīēke mucèmmu, ke dò: Tí cokénè, be Yìè nKuyie nkuù bè kòmmú ke ti kpànnè.

²⁶ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Youte a nòùtè dàméèrì ñnkè kè meniè nwēte kédátínné Esibiti kòbe nè be kpàrìsèí nè si dèèbè.

²⁷ Kè Mòyiisii youte o nòùtè dàméèrì ñnkè kukūnwentóo mōnni kè meniè nwētení mè do dōmmè, kè Esibiti kòbe mè yà kēncokù kè ti Yìè nKuyie nduó nkè mée bè pōnténè. ²⁸ Kè meniè dátínné sīkpàrìsèí nè si dèèbè nè okpààtì āāpōmbè bèè tū nyIsidayeeribe, bá òmòu í nyenté bá omàà. ²⁹ Meniè ndo kpènné kéndò nyiduotí nyi, kubakù youú nè kucānku, kè Isidayeeribe na dekperè késénté.

³⁰ De yiè ndi ti Yìè nKuyie ndeēténè mè Isidayeeribe Esibiti kòbe kè Isidayeeribe yà Esibiti kòbe kumè dàméèrì nùù, ³¹ káyà ti Yìè nKuyie nkpeñnì mè ke kùò Esibiti kòbe ké kù yàte, káyie nku kpèti nè ku kóo tōntì Mòyiisi kpèti.

15

M̃ayiisi kó f̃eyèñf̃e

¹ M̃ayiisi nè Isidayeeribe kè bèe dentè f̃eyèñf̃e fiε
 nkésānt̃eñ ti Yiè nKuyie nke dà:
 M bo ndiè nke sāntí ti Yiè nKuyie,
 kù benkemè ku w̃rímú deumè,
 ke diu ntesāntè nè te dèètì
 kè dè p̃ōnté dām̃èrì miεke.

² Ti Yiè nKuyie nkuù tu n w̃rímú
 n yó ndiè nke ku nsāntí,
 kuù n deet̃é, kuù n te,
 n yó nku ndontì, n cice do ku ntũ,
 n yó ndéúkunko kuù yètìrì.

³ Ti Yiè nKuyie ntú okpàrì nwe,
 ke sànnè o yètìrì.

⁴ Kuù diu nhokpààtì kpàrìs̃ĩ nè o ããp̃ōmbè dām̃èrì
 miεke
 kuù duó nkè iw̃ĩ yembè p̃ōnté tipèntì kóo dām̃èrì
 miεke.

⁵ Kè dām̃èrì f̃ũò kó m̃eniε mbè dàtinné,
 kè bè diu ke cùt̃oo dit̃ari k̃ōmε.

⁶ Ti Yiè nKuyie nha kpeñ̃ñimu,
 Ti Yiè nKuyie nf̃ōò kèkí a dootit̃abè.

⁷ A kó tikpetì t̃i te k̃aa na a dootit̃abè,
 k̃aa miεke kó muh̃áá mbè c̃út̃é timúkpetì k̃ōmε.

⁸ Kuyie f̃ōò wei kè m̃eniε nkp̃ènné
 kè yēnéf̃ĩnf̃ĩr̃e naá nyiduotì,
 ke còmmú ke t̃enke í p̃ũò.

⁹ Ti dootit̃abè do náámmu ke tú:
 T̃i bo bè t̃ũnnε k̃é bè ñintε,

kéfeke be kperε, kédi kénsànnè.

Ti bo kpatε ti se ké bè kùò bεmou.

¹⁰ Kuyie nkàa wei kè dàméèrì bè dàtínné,
kè bè òu kε cùtóo dibierìmínnì kōme
menékperímè cuokè.

¹¹ We mbo kε da dònnè fǒ nti Yìè nKuyie?

Kε dò mpáíí, kε kpa mεyεi nkε kpeínì,

kε dǎori tidietì kè bè ò dé.

Fǒò nǎ nkε dǎori tidietì.

¹² Kuyie nfǒò yòùtε a nòùtè mèmáà
kè ketenkè bè maánko.

¹³ Nè a kó mesàà nkε niité a nìtìbè

a donté bè nè a wērímu,

kε bè kòrinè a tenkè sààkè.

¹⁴ Kè benìtìbè tì kèè kè bè kǒntì au,

kè Fidisitēēbe kǒmbùòtì duò.

¹⁵ Kè Edǎmmu kó bekpààtìbè yǐèkù,

kè kufǒwaá mpī Mǎabu kó bekpààtìbè,

kè Kannahǎǎ kǎbe kǒntì yārike.

¹⁶ Kufǒwaá ndiekù nè kukǒmbòdorì kè dè bè auté.

A nòùtè kpeínìmu tεè te kè dè bè kpeí,

kε bè dò nkáré,

kε kémmúnè a nìtìbè bo pēētémè,

a nìtìbè a donté bè.

¹⁷ Kàa bè kòrinè a tǎrì ìnkè,

kε bo bè kànnε a ã dè.

Ti Yìè nKuyie nfǒò tūntε dikarì a yó mborè,

nè a nòùtè nte a maámè a cǐètè.

¹⁸ Ti Yìè nKuyie nfǒò yó ntú okpààtì sǎà.

19 Okpààtì sěĩ nè o kpàrìsěĩ nè si dèèbè dè diu dii mònñi menie, kè ti Yiè nKuyie nduó nkè dèe pōnté, kè Isidayeeribe bie sénté bá be naàcèi í bùúté.

20 Kè Midiyammu, Anṓ tãũ Kuyie mpāānāāntì náāntò túóté dibàrì kè Isidayeeribe kó benitipòbè bēmṓuu ò tũnnè, kòo mbie nkè bè au.

21 Kòò diè nkè tú:

Nsāntínè ti Yiè nKuyie

kù benkemè ku wērímú deumè,

ke duó nkè tesāntè diu nè tè dèèti

kè dè pōnté dāmèèrì mieke.

ISIDAYEERIBE DO KÉRÍME DIKPÁÀ TÈDṢNTE MIEKE

Isidayeeribe yàmè menétiime

22 Kè Mōyiisii bè í ntipèntì kóo dāmèèrì kè bèe kété kénwetí dikpáà dièrì Suudi, kémṃake yewe yètāāti bá bè í pètè menie, 23 kétuàke Maara káyà menie mbè í nna ke mè yǎ, ke yé mè tiimè. Me tiiku kpéi nte kè bè mè tu Maara. 24 Kè benitibè nkpannè Mōyiisi ke tú: Ti yóó yǎ ba? 25 Kè Mōyiisii kuónnè ti Yiè nKuyie, kè kùu ò benke kudṓu makù, kòo kù mèú nkè mèe narike.

Kè ti Yiè nKuyie mbè duó nyikuó kébenke bè yó ndṓrimè. Dèndè Kuyie mbè yàákémè, 26 kè bè nàké ke dò: Kè di kémṃú mí ndi Yiè nKuyie n kpèti, ke dṓori n dómè, ke kémṃú n di náá ntì, ke dṓori n kuó yēmṃè, m báá di bōnté mumṓmmú m bōnté mù Esibiti kòbe. Míi tu di Yiè nKuyie nkùu di mièkũnko.

27 Kè bèe tuàke dibòrì marì bè tu di Edimmu kè sibií dè bo tepíítè nè sidsèi nè depuonne sipisìyiekè kè bèe dè bàté kéntókénè menie.

16

Kuyie mbè duómmè mánni nè yepèpèrè

¹ Kè Isidayeeribee íté bemou Edimmu kétuòke Sinni kó dikpáà, Edimmu nè Sinaii de cuokè, otànkù dèríwè diyìè tepíítè nè dinummuri nè bè yèmè Esibiti. ² Kè Isidayeeribè ñkpannè Mòyiisi nè Anò ke tú: ³ Dè yíme kè ti Yiè nKuyie nyí ti kùò Esibiti tenkè, ti do ò nkari dè kè simankũmboó ñkú kè ti yo nke sannè? Kè di ti tóní diè ndikpáà dii mmieke kè ti bo kú timou nè dikònni?

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: M bo cũũnko keĩnkè kó mudì, bá wè ò ní yè kékou ò yóó na kédimè de kó diyìè. Mèmme n yóó di yáákémè kéyà kè di yie n náànti. ⁵ Diyìè kuónni yìè, di ní yóó benné kè dè mmànnè di ò benné mèmme kuce mèdémè.

⁶ Mòyiisi nè Anò kè bèe náké Isidayeeribè ke dò: Kuyuoku kuù ndi bo banté ti Yiè nKuyie nkuù di dènnenímè Esibiti tenkè. ⁷ Nanke dikũnweñni kéyà ti Yiè nKuyie nkó tikpeti, kù kèemu di kù kpànnèmè. Ti tú òmbè kè di ti kpànnè? ⁸ Kè Mòyiisi dò: Kuyuoku kuù nti Yiè nKuyie nyóó di duómmu imaa nkè di cááké, nanke dikũnweñni kè kù di duó mmudì kè di di kénsànnè. Kù kèemu di kù kpànnèmè. Ti tú òmbè kè di ti kpànnè? Di kpànnè Kuyie nku.

⁹ Kè Mòyiisii náké Anò ke dò: Náké Isidayeeribè bemou kè bèe tónni Kuyie mborè, kù kèemu bè kù kpànnèmè.

¹⁰ Kè Anò nkpaá náánnè Isidayeeribè, kè bèe wèẽte dikpáà bíékè kéyà ti Yiè nKuyie nkó tikpeti diwetiri mieke. ¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi

ke dò: ¹² Náké Isidayεeribe ke tú: Di ní bo cááké imaa nkuyuoku, dikũnweńńi kédì mudìi kénsànnè, kébanté mûi tumè di Yìè nKuyie.

¹³ Kuyuoku mǎnni kè yepèpérèe yènni kápíe mbe karì. Dikũnweńńi kè bèe yà dè mǎntèmè ke bè fité.

¹⁴ Timaànti yòte dii mǎnni kè dèmarè nkpaá nónké ketenkè ke dò mmèdibii nke dò mmupǎǎ. ¹⁵ Kè Isidayεeribe dè yà kénwúó nke békú betòbè ke tú: Bá nnì mmu? Kè Mǎyiisii bè nàké ke dò: Kuyie ndi duó mmùu dii mmu. ¹⁶ Nte ti Yìè nKuyie nyē ndè ndòmmè: Bá wè ò ní kóu benitibè mǎmè o cǐtè. Demómbire dèmáà onitì.

¹⁷ Kè Isidayεeribe kóu, kè bèmabè kperε ísũ kè betòbè kperε kǐnni. ¹⁸ Kè bèe berínè demómbire, kè wèè do kóu péu o kperε í mpètè demómbire, wèè do kóu sámǎpó o kperε í ndòntè demómbire. Bá wè kè dè nhò sànnè ò bo dimè.

Ti Yìè nKuyie nyē mbè íwàà mmánni mǐè botínè yèè we

¹⁹ Kè Mǎyiisii bè nàké ke dò: Òmǎu báá súó mmudìi nanke dikũnweńńi kpéi.

²⁰ Kè bèmabèe yete késúsó nkè yebiè dè ta, kè dèe ànnè kunóú. Kè Mǎyiisi miεkeε bè peike. ²¹ Kè bè níi pike kóu bè dò nkédì kè dè mmǎmè, kè diyie tònkè dèe yenté.

²² Diyie kuónni yiè kè bèe kóu demómbire mǐdémè dǐmè onitì. Kè bekótibèe kǎte kénáké Mǎyiisi. ²³ Kè Mǎyiisi dò: Kuyie nyē ndí ndǎori mǐmmè. Nanke tú tǎomǐpùtè ntè, diyie sààri Kuyie ntǎāté di. Ciennè di dó kécie ndè, kébénne di dó kébénne dè. Kè di di kè dèe súó ndí dè ínnè kémbàà nanke dikũnweńńi.

24 Kè bèe súo nnanke kpéí, kéndònnè Mɔ̀yiisi bè nàkémè. Kè dèe wenté dè í nhǎnné kunóú, yebiè me nyí ndè ta. 25 Kè Mɔ̀yiisi dà: Dinè tɔ̀m̀p̀ùtè nte yíe, Kuyie nkó diyie. Kè di yè di í yóó pété. 26 Di ní yóó kóu yewe yèkuò ndì. Diyiènni yiè mù í yó mbo. Tɔ̀m̀p̀ùtè nte.

27 Kè bèmabè ncǐéké káyè diyie yiènni yiè ke bo kóu kémónté. 28 Kè ti Yiè nKuyie mbeké Mɔ̀yiisi ke dà: Di yóó yie nhǎmmònni, n di náké ti nè n kuó? 29 N di duómmè tɔ̀m̀p̀ùtè, dèe te kè nh ǎ di duó mmudii diyie kuónni yiè kuce mèdémè. Tɔ̀m̀p̀ùtè yiè bá wè ò ní nkari o cǐètè ò báá yè.

30 Mèmmè kè Isidayɛeribe nhompɔ̀ diyie yiènni.

31 Kè Isidayɛeribe yú dè kó mudii ke dà: Mánni. Mù do dònne mèdibii mmè, ke wɛeti ke dònne mucekòyo.

32 Kè Mɔ̀yiisi dà: Nte ti Yiè nKuyie ntu mù: Bennénè mánni demómbire mèmáà kòo mbo kè di yaàbí ní ò yà kébanté mí nKuyie n di dènnè Esibiti ké ndi duò mmùu dii dikpáà mièke.

33 Kè Mɔ̀yiisii náké Anɔ̀ ke dà: Benné mánni demómbire mèmáà kéuté diconkurì kéínné ti Yiè nKuyie ntaummè tɔ̀u mièke kè di bí nhò yàu.

34 Kè Anɔ̀ yie nti Yiè nKuyie nnáké ti Mɔ̀yiisi kéánné mánni diconkurì kéínné metaummè tɔ̀u mièke ikuó nentì ìkè.

35 Isidayɛeribe do yo mmánni nwe ke dà yebie nsipísìnàà. Bè do yo mmánni nwe ke yàa tuòkenè Kannahã.

³⁶ (Bè do bennénè dèè mómбире mánnì ke ìnné dè do mànnè dítìrì mènàà ndi.)

17

Isidayeeribe mǎh̄témè menie
(*Wénté Mukétímù 20:2-13*)

¹ Kè Isidayeeribee yie nti Yiè nKuyie mbè nàké tì, kéíté Sinni kó dikpáà, kénkéri kébáté Defidimmu, bè í mpèté menie nke yà. ² Kè benìtìbèe íi ndikpànni nè Mǎyiisi, kéntú: Tí duónnè menie nkè tí yà. Kè Mǎyiisi dǎ: Dè dǒmmè kè di n kpànnè? Dè dǒmmè kè di yáú ti Yiè nKuyie?

³ Kè sinéyēĩ auté benìtìbè kè bè ò kpànnè ke tú: A ti dènnení Esibiti kè sinéyēi sii bo ti kuǎ tinti nè ti bí nè ti wũǎ?

⁴ Kè Mǎyiisi kuónnè ti Yiè nKuyie nke dǎ: N yóó dǎǎ ba benìtìbè bié? Dè kpaá sámǎpó nwe kè bè m búótí yetárè kékuǎ. ⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǎyiisi ke dǎ: Deite Isidayeeribe kó bekótìbè mabè, kétúóté a pààti a do poténè kù kukó nkéniité de ììkè. ⁶ N yó mbomu dītārì Odebu kó dipèrì borè, kàa dī poté, kè menie nyènní kè benìtìbèe yà.

Kè Mǎyiisii dǎǎ Kuyie nhò nàké tì Isidayeeribe kó bekótìbè ììkè.

⁷ Kè bèe yú de kó dibòrì ke dǎ: Masa nè Mediba, dèè tu Dikpànni nè meyáàmè. Bè do de nyíinnè dikpànni Mǎyiisi, kéyááké ti Yiè nKuyie, kémbékú bemáà ke tú: Kuyie nti bonàa kè kù í ti bonè?

Isidayeeribe namè Amadesiibe

⁸ Kè Amadesiibee dinté Isidayeeribe mudoò Defidimmu. ⁹ Kè Mǎyiisi náké Sosuwee ke dǎ: Tǎǎté

bɛnìtìbè kékɔte kékpannè Amadesiibe. N naa yó mbo ditāri ñnkè nkɛ, kɛ tɔ Kuyie mpààti.

¹⁰ Kè Sosuwee dɔɔ Mɔyiisi ò nàké tì, kékɔte kénkpannè Amadesiibe, Mɔyiisi nè Anɔɔ nè Uuri kè bè bo ditāri ñnkè. ¹¹ Kè Mɔyiisi yùo o bakù Isidayɛɛribe ñnɔ, kè kù cɔnnè Amadesiibe ñnɔ. ¹² Kè Mɔyiisi baà nhɔu, Anɔɔ nè Uuri kè bèe waa nditāri, kòo kari, kè yiè nni mpĩ nho bakù yóu, kòo tɔu pĩ nkucànku. Kòo baà nni nyuo kè diyè yàa tannè. ¹³ Kè Sosuwee na Amadesiibe, ké bè kùɔ.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi kɛ dɔ: Wāri dɛ kó tináaantì dipátiri miɛkɛ kè dí ntì yě. N yóó kuɔmu Amadesiibe pái pái, bá òmɔu ténkɛ bá ndenniní bɛ kpéi kɛtenkè ñnkè.

¹⁵ Kè Mɔyiisii maá diwũɔtɔnni kè dì yu kɛ dɔ: Ti Yiè nKuyie ntú n kó mɛcannimè. ¹⁶ Kɛ bɛi nkɛ dɔ: Amadesiibe mè ndàátimè kɛ kpannè ti Yiè nKuyie, kuù yó mbè kpànnè sáà.

18

Mɔyiisi còkù Setidoo ò sièkémè

¹ Kè Setidoo Mandiyāābɛ kuó nùtì, Mɔyiisi còkùu keè ti Yiè nKuyie ndòɔ dè Mɔyiisi nè Isidayɛɛribe, kékeè kù bè dènnemè Esibiti, ² kétúóté Mɔyiisi pokù Sefodaa ò do duó nkè wèe kònko, wenwe nè o bí idé. ³ Dɛketirè yètìrì do tú Kedisɔmmu (dèè tu Mbo-Kupòòkù). ⁴ Kòo sàmpòu kpɛri tú Kù-Nteennè (Nè bè kó tináaantì Ediesɛɛ). Kòo dɔ: Kuyie n cice do tũ nkù, kuù n teennè, kè n yenténè okpààti siè.

⁵ Kè Setidoo Mɔyiisi còkùu túóté Mɔyiisi pokù nè o bí idé, kékɔte Mɔyiisi borè, kɛ sɔ mbè bàtɛ Kuyie

ntārì také. ⁶ Kòo náké Mọ̀yiisi kẹ̀ dọ̀: Mí nSetidoo a còkù, mī tòní a pokù nè a bí idé, kẹ̀ kàtẹ̀nèní a borè. ⁷ Kẹ̀ Mọ̀yiisi ò cò, kóò ọ̀rí, kẹ̀ bẹ̀e beke beṭabè kōnnaatí, kẹ́ta Mọ̀yiisi tou. ⁸ Kòo náké ò còkù ti Yiè nKuyie ndòòmè Esibiti kóo kpààtì nè o kọ̀be, Isidayeeribe kpéí nnè bẹ̀ mǎánè mǎ̀e áárìmè, kẹ̀ ti Yiè nKuyie mbè deeté. ⁹ Kẹ̀ dèe narike Setidoo ti Yiè nKuyie ndòòmè mèsàà nyIsidayeeribe, kẹ̀ bẹ̀ deeténè Esibiti kọ̀be. Kòò dọ̀: ¹⁰ Ti Yiè nKuyie nyètìrì ńdeu, kunku kùù di deeténè okpààtì nè Esibiti kọ̀be be nọu miẹke. ¹¹ M bantému di mmònnì ti Yiè nKuyie pǎ̀etémè yebòkè, kù benkemè ku wǎ̀rímú Esibiti kọ̀be fǎ̀ũnko dìì mònnì Isidayeeribe.

¹² Kẹ̀ Setidoo Mọ̀yiisi còkùu kuọ Kuyie nfeǎ̀fè kétuọ nké kù kùọ fetefè kẹ́bénǹé. Anọ̀ nè Isidayeeribe kó bekótíbè kẹ̀ bẹ̀e ò wǎ̀nnénè, kẹ̀ bẹ̀e di Kuyie nyìkè.

Mọ̀yiisi tǎnkémè bèmabè kẹ̀ bẹ̀ mbekù

¹³ Kẹ̀ dèe wenté kẹ̀ Mọ̀yiisii kari kẹ́mbekùnè benìtìbè dikũnweń̀nì nè kuyuokoo, kẹ̀ bẹ̀ còmǹmú o ììkè. ¹⁴ Kòo còkùu yà dèe dọ̀rì kóò beke kẹ̀ dọ̀: A dọ̀rì ba? Dè yĩme kàa kàri amáà kẹ̀ benìtìbè da murí, dikũnweń̀nì nè kuyuokoo. ¹⁵ Kẹ̀ Mọ̀yiisi dọ̀: Bẹ̀ kàtẹ̀nì m borè kẹ̀ dọ̀ kẹ́kẹ̀ Kuyie mbo bẹ̀ nàké ti nti. ¹⁶ Kẹ̀ bẹ̀ mǎ̀ke tìmatì bẹ̀ ǎ̀ kàtẹ̀nì m borè nde, kẹ̀ n ti mbè tũntẹ, kẹ̀ bẹ̀ nàké Kuyie nkuó nè ku tié. ¹⁷ Kòo còkù dọ̀: A dọ̀rì dè í wenni. ¹⁸ A bo ọ̀u, kẹ̀ benìtìbè múnkẹe ọ̀u kẹ́yĩ̀kẹe. De kó mutǔmmú da deunemu, a báa na kẹ̀ mù pĩ nhamáà. ¹⁹ Yie n yóó da duó nyìì tié nkẹ̀ Kuyie nda teennè. Fǎ̀ ọ̀ yó ntọu benìtìbè kpẹti tìi yóù kẹ̀ kàrìnè Kuyie mborè. ²⁰ Náké be Kuyie nkuó nè ku tié, kẹ̀ bẹ̀ benke kuce bẹ̀ dọ̀ nkéntũ nkù. ²¹ Tǎǎtẹ̀ benìtìbè mómmǎmbẹ, bẹ̀ dẹ̀ Kuyie nkẹ̀

náá ntimómmonti, bèè í dó ticuuti kó mudii, kè bè mbaké yetĩrè. Yie mbenitibè tekoupiítè (1000), otòu tekòutè (100), otòu sipísìnùmmù, otòu tepíítè. ²² Bèè yó mbekùnè benitibè. Kè tìi deũ bèè tì nda náké, kè tìi kěĩnì bèè tì beké bemáà. Yaate a tũu kè bèè di nda toténè. ²³ Kàa dòò memme ke tũ nKuyie nda náké tì a báá ɔu. Benitibè níí bo nkũnti kè diwèi bè bo.

²⁴ Kè Mɔyisii yie nho còkù ò náké tì, ké tì dòò timɔu. ²⁵ Menme ò tãnkémè Isidayeeribe mieke benitibè mómmɔmbɛ, kè bè mbaké benitibè. Yìè ntekoupiítè (1000), otòu tekòutè (100), otòu sipísìnùmmù, otòu tepíítè. ²⁶ Kè be mbekùnè benitibè sáà ke kòrìnèní Mɔyisii borè tìi deũ, ke bekù tìi kěĩnì bemáà.

²⁷ Kòo còkùu ò cau nkékò nho ciɛ.

KUYIE NDƆƆMMƆ METAUMME NƆ ISIDAYƆƆRIBƆ

19

Kuyie nyɛmmè kù bo taunnè Isidayeeribe

¹⁻² Kè Isidayeeribee íté Defidimmu, kétuɔke Sinaii tãrì kpáà, otànkù tãánwè kó diyìè diketirì do ndi nè bè yèmè Esibiti, kè bèè báté ditãrì také. ³ Kè Mɔyisii deke ditãrì ñnkè, ke bo yà ti Yìè nKuyie.

Kè kùu ò yu ditãrì ñnkè ke dò: Á náké Sakɔbu kɔbe, Isidayeeribe ke dò: ⁴ Di yàmu n dòò dè Esibiti kɔbe, ke di tɔ fetúúfè tũu mètè botí fɛ bí, ke kòtenèní diɛ. ⁵ Kè di yie n kpɛti, ke pĩ n kó metaummè, di bo ntú n kɔbe ibotí imɔu mieke. Mĩ te ketenkè kemɔu. ⁶ Di botí bo ntú mí nKuyie n kuó nìùbè, kubotí n cǎnné kù, kè kù pĩ n tǎmmú.

⁷ Kè Mɔ̀yisii cùténí kényú Isidayeeribe kó bekótíbè ké bè nàké ti Yìè nKuyie nhò nàké ti timou. ⁸ Kè benìtibè yie mbemou ke dò: Ti yóó dɔ̀omu ti Yìè nKuyie mbéi ntì. Kè Mɔ̀yisii kpénté ké ti nàké ti Yìè nKuyie. ⁹ Kè ti Yìè nKuyie ndò: M bo kɛtení kэмbo diwetiri mieke ke da náánnè, kè bè yo n tammè, kényíé nha kpeti sãã.

Kè Mɔ̀yisi yíé ké kù nàké benìtibè ò nàké ti.

Kuyie nkàtenímè Sinaii tãri

¹⁰ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mɔ̀yisi ke dò: Náké benìtibè kè bèe dɔ̀ò bemáa mewénkùmè kó ikuó yíe nnanke kéhóú be yààti. ¹¹ Kè dí nni mbaa diyie tãánni yíè, n cutoomu Sinaii tãri ñnkè, kè benìtibè bemou bo n ya. ¹² Á níété kumàнку, kéfi nditãri ké bè nàké ke dò: Òmòu báa deke ditãri yoo wèe di kàáké, kè wèe di kàáké bèe ò kù. ¹³ Kè fɛɔ̀fɛ nfe yoo onitì, di báa dè kàáké, di dè bùótí yetãrè yoo di dè tãá ipie. Di báa yóu kè dè nfòu. Di bo kee di mɔ̀nni ditãteheù, bèe dò nkédekení ditãri de mɔ̀nni ndi bè dèètínímè.

¹⁴ Kè Mɔ̀yisii cùténí kénáké benìtibè kè bèe dɔ̀ò bemáa mewénkùmè kó ikuó, kéhóú be yààti. ¹⁵ Kòo bè nàké ke dò: Dí mbaati yewe yetãati mieke, òmòu báa duónè onitipòkù.

¹⁶ Diyie tãánni yíè dikũnweñni sèi, kè fetaafè mpéú, ke mii nkè kuyukú fĩ nditãri ñnkè kè ditãteheù kuò mmediè nkè Isidayeeribe bemou kɔ̀nti au sicéĩ. ¹⁷ Kè Mɔ̀yisii bè dènnè kè bè bo kɛte kénya Kuyie nkè bèe tuokoo kécómmú ditãri pèri.

¹⁸ Kè Sinaii tãri fĩ nkuyukú, ti Yìè nKuyie nkuù do cùténí muhãá mmieke, kè de kó kuyukú ñyie ke dò

nfepéèpūnnétofe kaku, kè ditārì diməu sànti. ¹⁹ Kè ditāteheù tammè dōke kpénkú, kè Məyiisi nnàánnè Kuyie nkè kù ò tēnnìnko ke péú metammè.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie ncúténí Sinaii tārì kényú Məyiisi kòo dekoo. ²¹ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dō: Cúté kénáké benìtibè kè bè báá cokéní ke bo n yà, kusũkù yàà bo kú. ²² Bá ikuó niùbè bèè dō nké n tóónnè bèè dōò bemáá mewénkùmè kó ikuó. ²³ Kè Məyiisi dō: Benìtibè í deètíní. A sòò ti nàkému ke tú ti níété kumànkú kè benìtibè mbo ditārì pēri. ²⁴ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Cúté kénáké ikuó niùbè nè benìtibè kè bè báá dekení bè yàà bo kú, nè Anəə kè dí dekení.

²⁵ Kè Məyiisii cúténí kénáké benìtibè.

20

Kuyie ntannò tepítè

(Wénté Ikuó kòntímù 5:6-21)

¹ Məmme kè Kuyie nnáké Isidayeeribe ke dō: ² Mîi tu di Yiè nKuyie, kè mîi di dēnnení Esibiti di do tú kè tidaatì. Onìtí fí:

³ A bá ntũ ndeterè marè kè dè í tú mí nKuyie.

⁴ A báá dōò tetenkaanìtè kédonnennè dèè bo kēĩnkè, yoo ketenkè kperε, yoo meniε mmiεke kperε. ⁵ A báá nínkú dε ììkè ké dè bàñtè, mîi maa tu a Yiè nKuyie! Ke yóó kpetínné wèè yetε n kpeti nè o bí nè o yaàbí nè i kó ibí. ⁶ N yóó dōòmu mesàà nwèè yie n kpeti nè o bí nè o yaàbí, kuce tekəupítè (1000).

⁷ A báá yú mí nha Yiè nKuyie nyètìrì sántíke, ke yé n yí yóó yóu wèè bo yú n yètìrì detetìrè.

⁸ A nyé teom̀pùtè yie kpéí, kè dì ncáá nkéntú n kperi. ⁹ A níí pĩ nha tōmmú muməu yewe yēkuò.

¹⁰ Diyiénnì yie tu mí nha Yiè nKuyie n kperi ndi.

A báá pĩ mmuṭṣmmú mamù de yiè. Bá a birɛ, bá a kóo tǎnti onitidùu yoo onitipòkù, bá a òfè, bá opòò wèè bo a cǐtè. ¹¹ Kε yé n dòòmè kεĩnkè nè ketenkè nè dèè kó dimàà bo yewe yèkuò ndi kε om̀pè diyiénni, dεè kpéi nte kè n di pǎ mεsàà, kε tú di ncáá nke tú n kperi.

¹² A ndé a cice nè a yǒ, kè dèe yie nkàa fòmmuu okè, mí nha Yiè nKuyie n yóó da duó nkèè tenkè miεke.

¹³ A báá kuò onitì.

¹⁴ A báá duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a dòu.

¹⁵ A báá yúúkú.

¹⁶ A báá souté kécaàrè a kou tǎu yètiri.

¹⁷ A báá yaa nhotùu kperε marè, o cǐtè, yoo o pokù, yoo o kóo tǎnti, yoo o nàáfè, yoo o sǎmmarímú.

¹⁸ Kè benitibèe keè fetaafè pèúmè kè ditātcheu kuò, káyà fetaafè mǐimmè kè ditāri fĩ nkuyukú, kè kufōwaá mbè pĩ nkè bè ncómmú mekentímè,

¹⁹ kénáké Mɔyiisi kε dò: Nti náánnè a mómmuò nti yóó yiemmu, Kuyie mbá nti náánnè ti yàà bo kú.

²⁰ Kè Mɔyiisi dò: Di bá nyǐèkù, Kuyie ndi tóónnè kε bo di benkemu kè di banté kù kpeñnì mè kè kù depe, kè bá ndòori mɛyεi.

²¹ Kè benitibè ncié, kè Mɔyiisii tóónnè diwetiri Kuyie mborè.

Bè yó mmaà mèè botí yewũṣtǎrè

²² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi kε dò: Náké Isidayεeribε kε dò n tú: Di yàmu n di béinnènnímè kεĩnkè. ²³ Dí n tũ mmũ máà, di báá dòò timátì péitì nè mεsò nkó sitenkaanìi. ²⁴ Di níi m maá diwũṣtǎnni n tǎāté dii bòrì, kè nni nfeu ipe nè inààke, kénkòu itei kε tuò, kè n kòrìní kε di pǎa

mmesàà. ²⁵ Kè di yóó maá diwũṣtònni nè yetárè di báá yè cìéké, kè di yè cìéké di yè sīnkùnnemu. ²⁶ Di ní báá maá diwũṣtònni kéǎnné yedetisàkè, bè yàà bo yà wèè dèètì o fèi.

21

Ikuó ù tukúnè tidaatì

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò: N te ikuó a yóó duó nyì Isidayεεribε: ² Kè wèè donténè Ebe-deεε kudaakù, kù mpī mmutōmmú yεbie nyèkuò, káyè diyiénni bá kù báá yietí mùmamù. ³ Kè wèè yóó donté kudaakù kè kù kòké, kùu yè kutetìrì, kè kù mè ndo po kùu yènnè ku pokù. ⁴ Kè ku yiè nweè me nkù duó nhonitipòkù kòò pèité ibí, ku yiè nweè yó nyì te kè kùu yè kutetìrì. ⁵ Kè kudaakù me nyī: N dómu n yiè nke dó m pokù nè m bí, n yí dó káyè. ⁶ Ku yiè nkù cònné dibòrinùù káyú Kuyie nyètìrì kékeuté ku toò, kè kù ntú o kóo tǎntì sǎà.

⁷ Kòò mǎu me nfítè o kóo sapàà nkòò tu kudaakù, ò báá na káyè tidaatì yiè mèè botí. ⁸ Kòò me nkù donté ke yóó puokemu, ke ténke í kù dó, wèè wēte ké kù fiténè ku cice. Ò báá kù fiténè kubotí tekù. Kòò dòò mεmmε wè kù yeténèmu. ⁹ Kòò me nkù donté ke bo duó nho birε ndε, wè nkù dòòrì ò dòòrimè o kó besapàmbè. ¹⁰ Kè dè boní kè dε kó debirε waá nhonitipòkù tǎu, dè báá yaate dè do pǎā mmùù dii okótì nè tiyààtì nè mudəmmú. ¹¹ Kòò í ò dòòrì denennè dètǎati dεndε, ò bo na káyè bá ò báá yietí idiítí.

Meyei mmèè mǎnnè mukūū

¹² Kè wèè poté onitì ke kùò bèè ò kùò. ¹³ Kòò me nyí ó kùò ke dó, kòò nùtè tεè ò yeténè, wèè sǎri n

yóó di benke dìi èi. ¹⁴ Kòò me nhò kùò ke dómu, yoo wè ò kùànè meciì, bá kòò coké ke sàri n wũštànni borè, dí ò dèite kékuò.

¹⁵ Wèè poté o cice yoo o yǎ, bèè ò kùò.

¹⁶ Wèè yùúkú onìtì koò fité yoo ò bo o cīētē, bèè ò kùò.

¹⁷ Wèè sǎá nho cice yoo o yǎ bèè ò kùò.

A bo potémè onìtì yoo a bo ò kàutémè

¹⁸ Kè benitibè kpà nkòò mǎu poté otǎu kòò do ke í ku. ¹⁹ Kòò na ke ité ke centinè kupàati, bè báá kuò wèè ò kàute, wèè ò kàute wèè ò yietí ò ò kàutémè, ké nhò taà nkòò miété.

²⁰ Kòò mǎu puotí o kó kudaakù, kunitidaakù yoo kunitipòrikù, kè kù ku bèè peite. ²¹ Kè kù me mmòke diyie yoo yewe yèdéè ke ku bè báá peite kè yé weè kù dontémè.

²² Kè benitibè kpà nke bòòte onitipòkù wèè pùó nkòò pǎutì donní kòò í kàute, o dǎu bè yu bebeémbè borè, kè bèè ò yietí ò kèété ì díítí. ²³ Kè meyei mmamè me ntùòkení onitipòkù kòò ku, bèè kuò wèè ò kùò. ²⁴ Kè wèè kpèété otǎu nǎnfè, bèè kpèété o kǎfè, kè wèè feuté otǎu ninnì, bèè feuté o kperi, kè wèè kèété otǎu nǎutè, bèè kèété o kpete, kè wèè kèété otǎu naàcètè bèè kèété o kpete. ²⁵ Kè wèè cóu nhotǎu, bèè ò cóu, kè wèè kàute otǎu, bèè ò kàute, kè wèè ànné otǎu kuyènkù, bèè kù nhò ànné.

²⁶ Kòò nìtì poté o daakù, kunitidaakù yoo kunitipòrikù, ke kpèété ku nǎnfè, wèè kù fī nkù ténke bá ntú kudaakù ò kpèété mèè kpéí nku nǎnfè. ²⁷ Kòò feuté ku ninnì wèè kù fī nhò feuté mèè kpéí nku ninnì.

28 Kè fənààfè kùò onitidòù yoo onitipòkù, dè í tú fə yiè nkó mēyetímè, bèè fè bùótí yetàrè kékuò, bèè mē mbáá fè càáké. 29 Kè dè kó fənààfè mē nkūmmùmu, kè bè nàké fə yiè nkòò í fə pĩ nkè fè kùò onitì, bèè fè bùótí yetàrè kékuò, kékuònè fə yiè. 30 Kè bè yē nfə yiè nyietí kécooté, wèè yietí bè ò beke dèè kó dimàà. 31 Kè fè kùò dēnitidabirə yoo dēnitipobirə, bèè dōò mēè mǎà. 32 Kè fə mē nkùò kudaakù kunitidaakù yoo kunitipòrikù, bèè yietí ku yiè mmedítíbii nsipísitǎāti, ké fè bùótí yetàrè kékuò.

33 Kòò mǎù kpeté tēbintə yoo wè tē keú, kə í pòò nkè fənààfè yoo sǎmmarímú dō dē mieke kə ku, 34 wèè yietí dē yiè nké dè tùóté.

35 Kòò mǎù nààfè kàùtə otǎù kǎfə, kə fə ku bèè fè fité kétéoté idíítí, kétéoté fèè ku. 36 Kè dè kó fənààfè mē ndo kūmmù iteì nyi, kè bè nàké fə yiè nkòò í fə pĩ nwèè yietí fə kùò wèè kǎfə fənààfè, kétúóté fèè ku.

Ikuó ù tukúnè iwũó kó muyóò

37 Kòò mǎù yùúkú otǎù nààfè kə kùò yoo ò fité, wèè yietí fənààfè yiè nyinààke ìnùmmù. Kè fəpièfè mē nni nfə wèè yietí ipe ìnàà.

22

1 Kòò yúókù yùúkú keyènkè, kè bè ò sǎnké koò kùò, dè í tú munitikòù. 2 Kè diyie mē nyènní kè bè ò kùò, munitikòù mmu. Kòò yúókù mǎù mē nyí mǎke dèmarè kə bo yietí ò yùúkú dè bèè ò fité kéyietí.

3 Kòò yùúkú fənààfè nfə yoo sǎmmarímú yoo fəpièfè, kè dè kpáà o cǐètè wèè dè tēíné kénóó ndeterè.

Kuyie nyēmmè Isidayεεribε ndake bε kabe kperε kpéí

⁴ Kòò mǎù yóu kòò wũṣ cǎáké otǎu diiti yoo o tebe, wèè te fεḏfε wèè deite o kó kupaku tidiiti sààti yoo o tebe sààyè kéyietí o ḏfε di wèè diiti.

⁵ Kòò mǎù cóu ndikpǎà, kè dè cǎuté òmǎù diiti, ti cóú dè yoo ti kpaá cómmú dè, wèè yietí tidiiti yiè.

⁶ Kòò mǎù sǎnnε o diiti yoo o kperε otǎu borè, kòò mǎù dè yùúkú kè bè ò yà, wèè yietí kuce mèdeémè.

⁷ Kè bè í yà wèè yùúkú, dè do duṣ wèè cǐtèε yú mí nKuyie nyètiri kébéi nke dǎ: N yí tùóté n kou kperε.

⁸ Kè bèmabè nènni fεnǎǎfε kpéí nyoo sǎmmarímú, yoo fεpièfε, yoo kuyààkù, yoo dεmarè kpéí, bèε kǎte m borè, kè n yī wèè í naati, wèè yietí kuce mèdeémè.

⁹ Kòò mǎù tannénε otǎu fεnǎǎfε, yoo sǎmmarímú, yoo fεpièfε, yoo fεḏfε tefε mafε, kè fε ku yoo fε kèété, yoo bè fε yùúkú, bá bè í fε yà. ¹⁰ Fεḏfε taà wèè borèε yú n yètiri ke dǎ, ò í fε tùóté. Kòò ĩ mεmme wèè te fεḏfε wèè yie nhò béi ntì bá ò báá yietí. ¹¹ Kòò mε nyóu kè bè fε yùúkú o cǐtè, wèè yietí fεḏfε yiè. ¹² Kè musǐmmù muù mε nfε pī nwèε tǎní mù cǎáké ke sùò ndè, kébenke fε yiè nhò báá yietí dεmarè.

¹³ Kòò mǎù yǎũté otǎu fεḏfε, kè fε kèété, yoo fε ku, bá fε yiè nyí dε bo, wèè fε yǎũté wèè yietí fε yiè. ¹⁴ Kè fεḏfε yiè ndè bo, ò báá yietí mùmamù, kòò mε nfε yǎũté ke yietímu, dε kó tiyeti ñsànnè.

Kuyie nduómme ikuṣ ibotí ibotí Isidayεεribε

¹⁵ Kòò mǎù ciitε osapǎà nwèè í yé onitidòu, ò mε nyí mǎke didacēnni, kòò duónè, wèè yietí tipocònti kóò tùóté képuoke. ¹⁶ Kòò sapǎà ncice mε nhò

yetenè o kóo sapàà nwèe yietí idíítí kè ì mmànnè osapàà nkó tipocòntì kpɛyí bakɛ.

¹⁷ Dí kuɔ benitipòbè bèè tu benitinòmbè di cuokè.

¹⁸ Kòò mɔ̀u duónè fɛ̀ɔ̀fɛ̀ bèè ò kùɔ.

¹⁹ Kòò mɔ̀u fèúté fɛ̀ɔ̀fɛ̀ dibɔ̀, kɛ yóu mí nKuyie, mbèè ò kùɔ.

²⁰ Di bá nfěũnko bɛpòðbè yoo dí mbè cií. Kɛ yé di do túmè bɛpòðbè mbɛ Esibiti tenkè. ²¹ Di bá nfěũnko bɛkúpobè nè iciribí. ²² Kè di bè fěũnko, kè bè saute kɛ n yu n yóó kèemu. ²³ Kè m miɛkɛ di pɛikɛ, kè n duó nkè di dootitòbè di kuɔ, kè di pobèè naá mbɛkúpobè, kè di bí naá nyiciribí.

²⁴ Kè wèè pènte ocĩrì idíítí o kó kubotí miɛkɛ o bá ndó wèè ò yietí kénósó mbetòbè òmmè.

²⁵ Kè wèè kou yóó ò yãũté dèmarè kòò tùóté o yààkù wèè kù nhò tɛ́hné kè diyiè mu nyí ta. ²⁶ Kɛ yé ò ku mməkemè kumáà kɛ daati, kè kù í bo ò bo duónè ba, ò yóó sautemu kè n kèè, kɛ yé m məkemè mɛsémmè.

²⁷ Di báá sáá mmí nKuyie, di mɛ mbáá sáá ndi kóo kpààtì.

²⁸ Di níí n duó ndi diitì ketitì nè di tebe ketiyè nè bèè tú Mpo.

²⁹ Kè wèè nààfè yoo o pièfè pɛité fɛ birɛ m̀m̀kɛ yɛwe yɛyiekè, diniĩnnì yiè kòò dè nni nféúté.

³⁰ Di tú n kó benitìbè mbɛ, òdònnè páíí! Dì bá ncáá mmusĩmmù pĩ nfèè òfè, di níí fè duó n simɔ̀.

23

Ti bo ndakemè bɛcĩrìbè kpéí

¹ Òmòu báá keè siyáàbìsì ké ntì sàkénè. Òmòu báá kónné oyèiwe. ² Òmòu báá tūnne kusũkù kédàò mèyei. Òmòu báá yie nkusũkù kpèti kédàò dèè í wenni. ³ Òmòu báá kónné òmòu kòò í naati, bá kòò tu ocĩrì.

⁴ Kè wèè yà o dùòntòu nààfè, yoo o sāmmarímú kè dè feti, wèè dè nhò tóní. ⁵ Kè wèè dùòntòu sāmmarímú òunè ditòu ke do, wèè ò teennè kè bèè dè bouté tinèntì.

⁶ Kòò cĩrì naati di báá yóu di bo ò kòónémè. ⁷ Di bá nyíé nsiyáàbìsì, di báá kuò wèè í dòò mèyei. N yí kómmú wèè cààrè. ⁸ Di bá ncóu ticuuti, tì yèĩkùnkómu bèè nuò nwùó, ke sīnkùnkò wèè naati.

⁹ Di bá nfěũnko bɛpòòbè, di yěmu kupòòkù dòmme, Di do tú bɛpòòbè mbɛ Esibiti tenkè.

Ketenkè kó meompùmè nè yedidèibaa

¹⁰ Di yó nkuuti yebie nyèkuò yèkuò ndi ke dèi di diiti. ¹¹ Dibenni diyiénni kényóu ketenkè kè kèe om̀pè, kè diheì kó bɛcĩrìbèè pété kédi, kè tikpasĩntì di dɛsɔnnɛ.

¹² Di níí yóó pĩ ndi tōmmú yewe yèkuò ndi, kéom̀pè ndiyiénni, kè di nààke nè di sāmmarímúbè kè dèe om̀pè. Kòò pòò nè kudaakù nè ku birɛ kè dèe wei.

¹³ Di m̀pĩ n di nàké tì timòu, di bá nyu yebòkè yètè, di bá nnáá nyɛ kpèti.

Kuyie nyɛ nyIsidayɛeribɛ m̀baà nyèè baa

(Wénté 3:18-26, Ikuó kòntímù 16:1-17)

¹⁴ Bá diì benni dí ànné yɛbaa nyètāāti kédéúkùnnɛ n yètìrì. ¹⁵ Dibanni ketirì yó ntú pèèbè bèè í kəərɛnè mutie bɛ kpɛrì ndi. Kè di ndi baà nke dò yewe yèyiekè ke cáá mpèèbè bèè í kəərɛnè mutie mùù

muuti, kéndonnè n di nàkémè di yetì dī mōnni Esibiti. Di n di baà ndididèi kóo tǎnkù. Kè di níi kōriní m borè di báá kōtení di nou sitetisi. ¹⁶ Di mbaà ntidipànti kó dibanni, ke baà ndididèi banni dibenni kũũ mmiεke, di dèite dī mōnni tidiiti. ¹⁷ Kucε mētāāti dibenni miεke benitibè níi kōtení mí ndi Yiè nKuyie m borè.

¹⁸ Òmǎu bá n féuté fεǒfε kēwēnnénè fe yĩ mprēē wèe kōarenè mutie mùu muuti, fe kùò mme mbá nyĩkú keyènkè kè dēε wenténè. ¹⁹ Di ntouni tidipànti mí ndi Yiè nKuyie ncǐtè nē yeteβε ketiyè. Di níi báá bénnénè dibǎbii di yō miè.

Kuyie ntōnni do nimè Isidayεeribe

²⁰ N duónkomu n tōnni kè di bo ndi ni ke di kǎnké kè dí tuǎkenè ketenkè n tūntε kè di kpéi. ²¹ Di ndake ke báá yete n tōnni kpeti, kè di tì yete di í yóó di cǐē ndi yetimè ke yé mū di tōnkómè. ²² Kè di yíé ndi kpeti ke tū n di náá ntì, m bo nníi mbèè di níi, kè di dùǎntǎbè ntú n dùǎntǎbè.

²³ N tōnni yóó di niitému, Amōriibe nē Itiibe nē Pedisiibe nē Kannahǎǎ kǎβε nē Efiibe nē Sebusiibe borè kè m bē kùò. ²⁴ Di báá nínkú be bǎkè ìlkè, di báá yè fié iwũǎ, di mε mbáá teetε be borimε. Dí bē kùò képuǎ mbe bǎkè. ²⁵ Dí ntū mmí ndi Yiè nKuyie mmáá, kè n di dǎò mēsàà nké ndi duò ntidiiti nē menie, ké ndi péiri mumǎmmú. ²⁶ Di kó ketenkè miεke onitipòkù pǎutì báá donní, tēhǎũntε bá mbo, kè n yíé di fōmmu kè dí nfòu kēmǎntε.

²⁷ M bo nni di ìlkè ke ǎǎ benitibè kufōwǎá, kè di tǔǎke kùò botí ciε kùu coké, di dootitǎbè bo ndi cokù. ²⁸ M bo níi nycǎnkèndèèsùò di ìlkè, kè yè mbetì Efiibe nē Kannahǎǎ kǎβε nē Itiibe. ²⁹ N

yí yóó be bèti dibenni òmáà miéke dihéi yàà bo naá ndikpáà, kè depĩmpĩnnè sũ. ³⁰ N yó mbè bèti sámpó sámpó nwe, kè di yàa sũnnè kétieke ketenkè. ³¹ Di tenkè yóó keté dàméèrì wũwè nwe kéntò kétuòkenè Fidisitèèbe kóo dàméèrì, kétúóté dikpáà kéntò kétuòkenè kukó ndiekù Efadataa bèè dè bo, n yóó duó nkè di bè bètimu. ³² Di bá mbè m̀kenè metaummè mamè di me mbáá fié iwũs be b̀kè. ³³ Bè bá nkpaá di tenkè miéke, bè yàà bo di tentè kè di d̀òò meyei nké n yeténè, kéfié iwũs be b̀kè, kè dè di b̀.

24

Kuyie nyumè M̀yiisi nè o k̀be ditāri ĩnkè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké M̀yiisi ke d̀: F́ nnè Aǹ̀ nè Nadabu nè Abiu nè Isidayeeribe kó bekótibè sipísìyiekè dí dekení ditāri. Kè di kpaá díétiríní di nínkú. ² Kè bet̀bè nde nkpaá, k̀a tóónnì m borè amáà, kubotí me mbáá dekení.

³ Kè M̀yiisi k̀te ké ti ǹké beǹt̀bè, kè b̀e wēnné bẽm̀u ke d̀: Ti yiemmu ke bo d̀òò ti Yiè nKuyie nyẽ mm̀.

⁴ Kè M̀yiisii wāri ti Yiè nKuyie nhò ǹké ti tim̀u, kéíté dikũnweñnì sèi kémaá diwũ̀t̀nnì ditāri p̀eri kéfíi nyetā̀rè tepí̀tè nè yèdèè, Isidayeeribe wuò ntepìtè nè ìdèi kpeye, ⁵ k̀tāātè Isidayeeribe miéke bẽdapàmbè, kè b̀e fié ti Yiè nKuyie nyiwũ̀ k̀tuò nkéfié yẽnaadakè metaummè kpeye. ⁶ Kè M̀yiisii ceé mmeyĩ ndibuu miéke, k̀túóté mes̀mmè kémiété diwũ̀t̀nnì, ⁷ k̀túóté metaummè kó dipátiri, kékaa mbeǹt̀bè bẽm̀u ì̀kè. Kè b̀e wēnné

24:7 +dipátiri: Bè nàa mèè taummè pátiri kpéi ndie bè yè m̀yiisi wāri d̀ndi. Wénté d̀nàànkèè 4.

bemou ke dò: Ti yiemmu ke bo dɔ̀ò ti Yiè nKuyie mbéi ntì.

⁸ Kè Mɔ̀yiisii túóté meýĩ nkémíété benìtìbè ke dò: Me nyĩ mmeè benkú ti Yiè nKuyie ndi taunnèmè kumáà nè ku náàntì mièke.

⁹ De kó difɔ̀nkúò Mɔ̀yiisi nè Anɔ̀ nè Nadabu nè Abiu nè Isidayeeribe kó bekótíbè sipísíyiekè, kè bèe deke ditā̀rì, ¹⁰ kèyà Kuyie nyIsidayeeribe tũ nkù, kè ku naàcèi na dè dò nditāsààrì ke mièti, ke dò ntiwetì ke wenni páíí. ¹¹ Kuyie mme nyí ndòò meýei mmamè Isidayeeribe kó bekótíbè, kè bèe kù yà, kédeè kédi kèyà.

Kuyie nyumè Mɔ̀yiisi ditā̀rì ñnkè

¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀yiisi ke dò: Dekení m borè ditā̀rì kè n da duó ntítápièti n wā̀rì tìi ñnkè ikuó, kàa ì tié nyIsidayeeribe.

¹³ Kè Mɔ̀yiisii neinè Sosuwee o kóo tɔ̀ntì, kè bèe deke Kuyie ntā̀rì. ¹⁴ Kè Mɔ̀yiisi náké Isidayeeribe kó bekótíbè ke dò: Nkpaánè diè nkè ti wētení. Kòò mɔ̀u mòke tìmatì wèe yà Anɔ̀ nè Uuri. ¹⁵ Kè Mɔ̀yiisi ñdeètì ditā̀rì kè diwetirì dì kǎ́áńko. ¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpetì mbo Sinaii tǎ̀rì ñnkè, kè diwetirì ndi dàátí ké dò yewe yèkuò, diyiénni yìè, kè ti Yiè nKuyie nyú Mɔ̀yiisi diwetirì mièke. ¹⁷ Kè Isidayeeribe nwúó nti Yiè nKuyie nkó tikpetì kè ti dò mmuhǎ́á mmùu còú. ¹⁸ Kè Mɔ̀yiisii ta diwetirì mièke, kédekoo ditā̀rì ñnkè ke dò iyìè nsipísìnàà, deyènnè sipísìnàà.

**BE DÒ NKEDJO MEE BOTÍ
METAUMME TOU**

17 Kè dí dɔɔ kupòkù nè mesɔɔ mmóm̃mm̃mm̃e, kè ku okùmè r̃bo métìrì òmáà nè s̃antimétìrì sipísìdè nè mènùmmù, ku p̃ekùmè s̃antimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù. 18 Kè dí má beĩnkèmbàrìbè bèdébè kó tífentì nè mesɔɔ mmáà, kécónné dítɔu pòkù ìnkè, 19 kécónné kuu ku m̃píkù, kutekù kupíkù tekù, kè tì ntaunè dítɔu pòkù, 20 kénco titòbè kè wetí dítɔu pòkù, kè yuo ti fiètì kè dáátí dítɔu. 21 Kè dí ànné n tannò kó titápíètì n yóó da duó ntì dítɔu mièkè, kèpoo nkupòkù. 22 N níí yóó k̃atoo dítɔu ìnkè nke beĩnkèmbàrìbè bèdébè fèntì saku, tìl còm̃mù n taummè t̃au ìnkè, kè da náké n dó á náké tì Isidayeërìbè.

Tábùrì bè bo ndakù dè p̃èèbè bè p̃ā mbè Kuyie

23 Dí baaké tábùrì, nè detekperè kó idéi kòo okùmè r̃bo métìrì òmáà, mep̃ekùmè métìrì kó dikée, mecóm̃mè s̃antimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù, 24 kè dí ò d̃ari mesɔɔ mmóm̃mm̃mm̃e, kè m̃e kp̃e ñho nùù. 25 Kè dí ò ànné kuperí kéfii ntipiùtì tìnàà kè mep̃ekùmè r̃bo s̃antimétìrì m̃eni, kè dí kù kp̃e mm̃esɔɔ. 26 Dí dɔɔ desɔɔmámánnè kécátínnè tábùrì m̃ankè inàà, o tààkè berí ndè. 27 De kó demámánnè yó ncáátí kè tókénè kuperí nku, kè bè níí t̃ōnnè ipààti kétúóté tábùrì, 28 kédɔɔ detekperè kó idéi kó ipààti idéi kè ì d̃ari mesɔɔ, nyìl yó ntóúnè tábùrì. 29 Dí dɔɔ t̃isɔɔñentì móm̃m̃antì: Yesékébo nè ibòòkè nè yebò di yó ndɔɔrì ndè ikuá. 30 Weè tábùrì ìnkè nke di yó ndakùmè p̃èèbè di m p̃ā mbè, kè bè mbo s̃āà n yìlkè.

Kuyie nyemmè bèe dɔɔ t̃efitíkèkètè ibakè iyiekè kp̃ete

31 Dí dɔɔ t̃esɔɔfitíkèkètè kè t̃e m̃anè mesɔɔ mmáà, t̃e t̃arì nè t̃e bakè nè t̃e tòkè nè d̃èè d̃ò mmutepóó nnè t̃e kèkèe d̃e yó ntaumu. 32 Kè t̃e bakèe yate ikuà, ku

mpíkù itāāti, kutekù itāāti nè de cuokè kaku. ³³ Kè de kó ibake ìkuò mmàke bá kù yetòkè yètāāti, kè yè ñdònnè yetebe bè tu yè amandì nè dèè dò mmutepóó. ³⁴ Kè de cuokè kaku mmàke yetòkè yènàà, nè dèè dò mmutepóó nke dònne yetebe, bè tu yè amandì. ³⁵ Te bake itāāti tuuté ndè de cuokè kó kudáú kè dè mmàke yetòkè yètāāti. ³⁶ Yetòkè nè te bake kè dè ntú mesá mmómommè ke tau. ³⁷ Kè dí dád sikkè syyiekè kétoú ntóú nkè sì ncóú nkè dè wenni de ìkè. ³⁸ Dí dád ihaaké nè dèè yó nkounè mutapéi nkè dè ntú mesá mmómommè. ³⁹ Tefitikèkètè nè te nenti dè yóó dádne mesá mmómommè mme, cidóóbè sipísitāāti. ⁴⁰ Fí mMoyiisi, á tūnne n da benkemè die nditāri ñnkè kè dí tè dád.

26

Kuyie ncēsààtè

¹ Dí dád n taummè tou nè tiyaáyónti tepíítè tìi dùòkenè mupààkonkperímù nè tipecitì tìi dò mmebèrìmè, nè tìi dò mmeýĩ nnè tìi dò nfetònfè, dí kpē mbeñnkèmbàribè kó tifènti. ² Kè ti okùmè mbo métìrì tepíítè nè mènàà, ti pēkùmè métìrì mèdémè. Timóu ti yó mme mmà. ³ Kè dí ti tau ntìnùmmù, tìnùmmù, ⁴ kécátinné tiketiti mànkú tipecitì kó iwēĩ ìi dò mmebèrìmè, ké me ndád tisánti. ⁵ De kó iwēĩ yó mbo sipísìnùmmù ndi, ku mpíkù nè kutekù kè dò nyitóbè. ⁶ Dí dád desámámánnè sipísìnùmmù dèè seùnè, kè dèe tau nde kó tiyààti tidé, kè tìi naá nkùmáá.

⁷ Kè dí duòkenè tibòciti tiyaáyónti tepíítè nè kùmáá. De kó tiyààti tìi yó nkānké n taummè tou. ⁸ De kó tiyaáyónti okùmè yó mbo métìrì tepíítè nè mènùmmù ndi, kè ti pēkùmè mbo métìrì mèdé mèdé.

⁹ Kè dí tau ntìnùmmù, kétau ntítetì tikuò, kukuónkù kunku kuù yó nkānké metaummè tou ìkè. ¹⁰ Kè dí cātinné kuyààkù ketikù mànkù kù tuuténè dè kudéríkù iwěi sipísìnùmmù, kécātinné kudéríkù mànkù iwěi sipísìnùmmù. ¹¹ Kè dí dọ̀ dibierimínni kó demámánnè sipísìnùmmù, késeunnè de kó iwěi, kè dèe naá nkuyààkù kùmáà, ¹² kè dí tì dàtinné kè ti okùmè nsúó nke beke metaummè tou fōnkùò bíékè. ¹³ Kè ti pěkùmmè nsúó nke beke tipíitì tidé, kénkānké n taummè tou mesàà. ¹⁴ Kè dí waá ntipedakōntì wūōtì kétau, kéwaá nkukōnkù kperíkù kénóó.

¹⁵ Kè dí waá n taummè tou kó tidabeetì kó ideí, kè ì ntú detekperè kó ideí. ¹⁶ Bá kù, kè ku okùmè mbo métírìbè bènùmmù kè kù pěkùmmè mbo sántimétìrì sipísiyiekè nè mènùmmù. ¹⁷ Dí tì waá nkè tì mmọ̀ke meyàà mmèdémè démmè mèè yóó seunnè timátì péítì kó yecaube. Di tì dọ̀ timọ̀u kè tì mme ndò. ¹⁸ Dí tì waá nkè tì mbo sipísidé, kéncomú ke wetí kubakù cānkù. ¹⁹ Kè dí dọ̀ timátì péítì kó yecaube sipísìnàà, késeu mbá dìl sǎǎ fūō yèdèè yèdèè. ²⁰ Kè tidabeetì teti múnke mbo sipísidé kubakù you bíékè. ²¹ Kè dí dọ̀ timátì péítì kó yecaube sipísìnàà késeu mbá dìl sǎǎ fūō yèdèè yèdèè. ²² Kè dí waá ntidabeetì tikuò kécónné de ìkè bíékè, ²³ kéwaá ntítetì tidétì metaummè tou kentímè de ìkè bíékè kpeti. ²⁴ Kè tì ntau tidétì déti tì fūō, kétau meyóommè nè mumámáá, ke mme ndò tipíitì tidé. ²⁵ Kè dèe wēnné tidabeetì tìni, timátì péítì kó yecaube tepíitè nè yèkùò, bá kùù dabekù yèdèè yèdèè.

²⁶ Dí cíéké detekperè kó ideí kó ipānní inùmmù kēpānné metaummè tou mieke kupíkù ketikù. ²⁷ Kè

kupíku dèríku kpèyi ríbo ìnùmmù, de ìkè kpèyi ìnùmmù. ²⁸ Kè de cuokè kó kupānní tōnnè yēsānkè cuokè ku mmānku nè kutèkù. ²⁹ Kè dí dari yēsānkè nè ipānní mēsō nkédōò dēsōmāmānnè a yóó tōnnè dèè mièkè ipānní. ³⁰ Á tūnne n da benkemè die nditāri ñkè kè dí tè dōò.

³¹ Dí dōò kuyāakpenkpetínkù nè mupāakonkperímù nè tipecitì tìi dò mmèbèrìmè nè tìi dò mmeyī nnè tìi dò nfetōnfè, kékpè nkè dè ndò mbēñkèmbàribè. ³² Kè dí kù nūñné dètekperè kó idéi kó yēsānkè yènàà kó ibaaké ìi dāri mēsō, késeunè timātì péitì kó yēcaube yènàà, ³³ kénúnnè kuyāakù ibaaké, kétannè n taummè tōu de mièkè.

De kó kuyāakù kuù yó nyaatì ikuó dieku nè ikuó nentì kó kufāā. ³⁴ Kè dí poo nkupòkù n taummè tōu kéñné ikuó nentì kó kufāā mièkè. ³⁵ Kāa ñnnè tábùrì kudieku tekù, kubakù yóú bíékè, kéñné tefitíkèkètè kubakù cānku bíékè, kéwetínnè tábùrì.

³⁶ Dí dōò dibòrì kó kuyāakù nè mupāakonkperímù mùù kōkénè tipecitì, tìi dò mmèbèrìmè nè tìi dò nfetōnfè nè tìi do mmeyī. ³⁷ Dí dōò kuyāakpenkpetínkù kó idéi dètekperè kpèyi ìnùmmù, ké ì dāri mēsō, kéānnè yēsōbàkè yèñùmmù nè dibierimínni kó yēcaube yèñùmmù.

27

Diwūātōnni bē tūò ndi ñkè iwūš

¹ Dí dōò diwūātōnni nè dètekperè kó idéi, kè di okùmè ríbo métìrì mèdé nè dikée. Dí yó mmà di pūtì timōu ndi, kè di cómmè ríbo métìrì mēmāà nè dikée. ² Kè dí ānnè yebàkè di kentímè mēnàà de ñnkè, kè yè ntaunè diwūātōnni, kàa yè dāri disōwūš. ³ Dí

dòò diwũṣtònnì kó tinèntì nè disoowũṣ: Dèè kounè mutápeí nnè yekā nè yebò bè yó mméínè yè meyiĩ nnè sikũmboó, ⁴ kédòò disoowũṣ kó tediè nè de kó demámánnè dènáà kécatínnè di kentímè menáà. ⁵ Ké dí tè sàa nkè tè ríberínè diwũṣtònnì cuokè, ⁶ kédòò detekperè kó idéí kó ipààti idéí, ké ì dàri disoowũṣ, ⁷ ké ì tōnnè diwũṣtònnì kó demámánnè tipùti tidé kè dí ndi tounè. ⁸ Di yóó di dòò kè di nhorímu kéndò n da benkemè diè nditārì ìnkè.

Metaummè tou kó kuperí

⁹ Nte di yóó dòòmè kuperí nè mupààkonkperímù kécéēte n taummè tou: Kubakù cǎnku bíékè kó meokùmè mbo métìrì sipísìnùmmù. ¹⁰ Kè yesǎnkè mbo sipísidé nè disoowũṣ kó yecaube sipísidé nè timátì péítì kó ibaaké nè ti kó ipààti tiyààti yóó núnnè ì. ¹¹ Kubakù yóú bíékè kó meokùmè rímà, kéndò mmetēmè dòmmè. ¹² Kè de ìikè bíékè kó mepēkùmè mbo métìrì sipísidé nè mènùmmù nè yesǎnkè tepíítè nè ye kó yecaube. ¹³ Kè didonfũṣ bíékè kó mepēkùmè mbo métìrì sipísidé nè mènùmmù. ¹⁴⁻¹⁵ Dibòrì pùti tidé bá kù, kù mmǎke métìrì mèyiekè nè dikéè, nè yesǎnkè yètāāti nè ye kó yecaube yètāāti. ¹⁶ Kuperí kó dibòrì kó kuyààkù yó mbo métìrì tepíítè nte, kéndò mmèbèrimè, ke dò nfetònfè, ke dò mmeyiĩ, ke dùòkenè mupààkonkperímù, ke kpè. Kè yesǎnkè mbo yènàà nè ye kó yecaube. ¹⁷ Yesǎnkè yemou yó ntaunè yetòbè timátì péítì kó iwēĩ nyi. Kè ibaaké ntú timátì péítì kè yecaube ntú disoowũṣ. ¹⁸ Kuperí okùmè yó mbo métìrì sipísìnùmmù ndi, kè mepēkùmè mbo métìrì sipísidé nè mènùmmù, kè mecómmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè. Kuperí

yóó dǎ̀nè mupààkonkperímù mmu, kè yēsǎ̀nkè kó yēcaubε ntú disǎ̀wũḏ. ¹⁹ Bè yó mpĩnnè tìi nenti n cĩ̀tè tǎmmú nè yēsǎ̀nkè tēcĩ̀tè kpεyε nè kuperí kpεyε yó ntú disǎ̀wũḏ ndi.

Tefitíkèkètè kó mekùḏ

²⁰ Fǎ mMǎyĩisi á duó nkè Isidayεεribε da díi mekǎ̀sǎ̀mè odifiè kó yεtεε kǎmε, kè dèε yie nkè fitirè ńcǎ́ú nsǎ̀ḏ. ²¹ Anǎ̀ nè o bí bεè níi yóó dè tǔǎ̀ nkéĩnné kuyǎ̀kù kùù kǎnké mí ndi Yìè nKuyie ntǎu kupíkù tεkù bíékè, kè dè ncǎ́ú nkuyuoku nè dikũnwεĩnḏó mí nKuyie nyìkè. Dè yó ntú Isidayεεribε kuó nyi sǎ̀ḏ.

28

Bè dǎ̀mè ikuó niùbè kó tiyà̀tì

¹ Kè Kuyie mbéi nke dǎ̀: Fǎ mMǎyĩisi á yú a kóo kótì Anǎ̀ nè o bí Nadabu nè Abiu nè Edeasaa nè Itamaa ké bε cǎ̀nné nè Isidayεεribε tǎbè, kè bε ntú ikuó niùbè ke pĩ n tǎmmú. ² Á dǎ̀ a kóo kótì Anǎ̀ tiyǎ̀kpetì ikuó kpεti, tìi yó mbenkú ò cǎ̀nnè mε bε tǎbè. ³ Á náké bεyǎ̀dùḏbè n duó mbè mecìi nkè bεε dǎ̀ Anǎ̀ tiyà̀tì kòò ntì daati ke pĩnnè n tǎmmú kè tì mbenkú ò cǎ̀mmè. ⁴ Dε kó tiyà̀tì yó ntú dicĩncĩnkǎ̀nni, nè tεkǎ̀utεyǎ̀bòtè, nè dikǎ̀utεyǎ̀bòkũpuri nè dikǎ̀utεyǎ̀bòhokùrì dìi kpè, nè fεitòḏáfè nè fεnǎ̀kǎ̀nfè. A kóo kótì Anǎ̀ nè o bí bε níi yó nti ndǎ̀tì ke pĩnnè ikuó tǎmmú. ⁵ Bè yóó tì kpè nnè tipecìti nti tìi dǎ̀ mmebèrimè nè tìi dǎ̀ nfetǎ̀nfè nè tìi dǎ̀ mmeyĩ nnè musǎ̀pǎ̀kómmú.

Tεkǎ̀utεyǎ̀bòtè

6 Á duó nkè bèε dɔ̀̀ tekɔ́utɛ́yaàbòtè nè mupààkonkperímù nè tipecitì tìi dɔ̀̀ mmebèrìmè, nè tìi dɔ̀̀ nfetònfè nè tìi dɔ̀̀ mmeyĩ nnè musɔ̀̀pààkómmú. 7 Dε kó tekɔ́utɛ́yaàbòtè yó mməke ibaati nyi tipĩtì tidé. 8 Kuyaàbomboúnkù múnke yóó dɔ̀̀ nè muù paàkómmú botí, kéntaunè tekɔ́utɛ́yaàbòtè. 9 Á waá nyetárè yèdéè yèè dɔ̀̀ ndimantõnni kékerí Isidayεeribe bí yètè ye ìnkè. 10 Yeyètè yèkuò ditáketirì ìnkè, yeteyè yèkuò didèrì ìnkè, kè yè ntú nyetə̀̀bè bè bè pié mèè botí. 11 Otáciétì weè yóó kéri yeyètè yetárè yedé ìnkè kè yè dānne nè mεsɔ̀̀. 12 Wée yè cātíné tekɔ́utɛ́yaàbòtè baati idé, kè yè mbenkú Isidayεeribe botí tēpíítè nè idéi, kè Anɔ̀̀ ní ntati n taummè tou kè dì ã, mí ndi Yiè nKuyie nkè m báá di yè. 13 A yóó danne dèè ìnkè yetárè yó ntú mεsɔ̀̀ mme. 14 Á dɔ̀̀ mεsɔ̀̀fimme mɔ̀̀nməmmε mēdémè kè mè ndò nyiwēĩ, kàa mè cātinné yetárè dàrì dèè ìnkè.

Dicĩncĩnkõnni

15 Á duó nkè bèε dɔ̀̀ dicĩncĩnkõnni nè mupààkonkperímù muù kəkénè tipecitì, tìi dɔ̀̀ mmebèrìmè nè tìi dɔ̀̀ nfetònfè nè tìi dɔ̀̀ mmeyĩ nkékpènnè musɔ̀̀pààkómmú tekɔ́utɛ́yaàbòtè kōmε. 16 Di yóó poo mmédémè mme, di okùmè nè di pēkùmè kè dè mbo sāntimétirì sipísidé nè mēnùmmù. 17 Kè dí dì dàrì itácuó ìnàà. Kucúó kuketikù kpεye, diketirì ndò ntisēũmíétì, kè didèrì ndò ntiyāpēmíétì, kè ditāānni ndò mmenóònnúò. 18 Kè kucúó dérìkù kpεye, dìi dɔ̀̀ mmecūmmè, nè dìi dɔ̀̀ ntiwētì nè dìi dɔ̀̀ nsàncìrè. 19 Kucúó ntāānkù kpεye, dìi dɔ̀̀ ncòdóò, nè dìi dɔ̀̀ mpũtìpũtì, nè

dii dò mmetekãã. ²⁰ Kucuo nnaankù kpɛyɛ, dii dò ntinóbénti nè dii dò ndimantõnni nè dii dò nditáwũ. Bá dii tári yóo danne meso nyĩnkè nke. ²¹ Otácíétii kerí Isidayɛeri bí tepítè nè idéi bá dè dè yètìrì ditári ìnkè.

²² Kè dí ãnné dicĩncĩnkõnni mesoõfĩmme mómmõmme mèdeémè kè mè ndò nyiwẽi, ²³ nè desoamámánnè dèdérè ké dè càtinné dicĩncĩnkõnni yómmè. ²⁴ Kè dí dè càtinné mesoõfĩmme kó iwẽi idé nè dicĩncĩnkõnni kó demámánnè. ²⁵ Kè dí tuuté iwẽi yómmè tẽmè yebakóyɔ borè, dè ìkè bíékè. ²⁶ Dí dɔ̀ desoamámánnè terè dèdérè kécátinné kè defũ̀ bíékè nkáá ntekoutéyaàbòtè. ²⁷ Kè dí dɔ̀ desoamámánnè terè dèdérè kécátinné tekoutéyaàbòtè fũ̀, fenaàkõnfè yá nde kó diyuu. ²⁸ Kè dí dɔ̀ kuhũ̀ késeu ndicĩncĩnkõnni kó demámánnè nè tekoutéyaàbòtè kperɛ kè dè nwẽ nke tau, kè dicĩncĩnkõnni báá tote.

²⁹ Kè Anɔ̀ níi ntati n taummè tou ke dáátí dicĩncĩnkõnni, kè Isidayɛeri bí yètè ñdari o cĩncĩnni, mí ndi Yìè nKuyie nkè m báá di yè. ³⁰ Fó mMɔ̀yiisi á ãnné udimmu nè tumimmu Anɔ̀ cĩncĩnkõnni miẽkè, kè Anɔ̀ níi nkòri m borè kè di dàátí, kè dèe yie nkòo banté n dónè tì Isidayɛeribè.

Tikoutéyààtì tètì

³¹ Dikoutéyaàbòkũpuri Anɔ̀ yó nhãã di yóo duòkenè tipecitì nti tii dò mmebèrimè. ³² Kè diyuu yó nyiè dè borè duòkè yékè yékè ke báá kěté. ³³ Kè dí kpè ndiyaàbòrì fũ̀ kèfitè nè tipecitì tii dò mmebèrimè nè tii dò nfetònfè nè tii dò mmeɣĩ̀ nkè dè ndò nyetebè bè tu yè kedenátì kécátinné isoɔdede. ³⁴ Kè ì nsoké kedenátibè cuokè. Diè nkedenátì, diè

nfesɔɔdedefè. ³⁵ Anɔɔ yó ndáátí diì yaàbòrì ke pīnnè n kuó tōmmú. Ò tati diì mōnni nè ò yètì diì mōnni bè nyo idedeké kuðmmè kè dèe yie kòò báá kú.

³⁶ Dí dɔ̀ mɛsɔɔ mmómmɔmmɛ kó temátipètè kékerí te ñnkè ke dò: Wèè cǎǎ nti Yiè nKuyie nkpeí. ³⁷ Kè dí tè pīnnénè kuhōũ kùù dò mmɛbèrìmè kuyaàbomboúnkù ñnkè o tīnni ní yó mberínè dè.

³⁸ Dɛ kó tesɔɔmátipètè ní yó mberínè o tīnni ndi ò kòrì diì mōnni m borè, tɛ yó mbenkú ke dò nhAnɔɔ tɔ Isidayɛɛribɛ kó mɛyɛi mbè dòòrì mè nè bɛ pǎrè miɛke tɛ yó nte kè ñ cɔuté bɛ pǎrè.

³⁹ Dí dɔ̀ Anɔɔ dikɔutéyaàbòhokùrì diì dùðkenè mupààkonkperímù, nè kuyaàbomboúnkù nè fɛnaàkǒnfè fèè kpè.

⁴⁰ Dí dɔ̀ Anɔɔ bí yɛyaàbòrè nè inaakũɔ nnè tiyaàbomboúnti kè dèe bè cǎǎnnè nè betɔbè.

⁴¹ Á dátínnè Anɔɔ nè o bí tiyààti kécóú mmekùð mbè yɔ ñnkè, ké bè wénkùnnɛ, kè bè ntú ikuó niùbè.

⁴² Dí bè dɔ̀ yɛyaàtààkéké kè bèe kǎǎ mbɛ fǎ. Yè yó mberínè bɛ ka nyɛ ke kǎǎ mbɛ kpèrè. ⁴³ Anɔɔ nè o bí kè bè ní ãnnè kètannè n taummè tou, yoo kèpīnnè diwũtònni kó mutōmmú, kè bè báá yà bɛ fei kè bèe kú. Dè yó ntú Anɔɔ nè o bí nè o yaàbíɔ bɛ kó ikuó nyi sǎǎ.

29

Bè cǎǎnnè Anɔɔ nè o bí ikuó tōmmú kpéí

¹ Nte a yóó yīmè kécǎnnè Anɔɔ nè o bí n tōmmú kpéí:

Tǎāté dinaadaa nè yɛpedakè yèdéè yèè kpa kuyènkù. ² Á dɔ̀ pèèbè bèè í kɔɔrɛnè mutie mùù

muuti, kéwaá mmuyuo nké mù àntenè mekùò nképēm̀m̀m̀, ké tì waare mekùò, á dè dònè demou muyuo mmùù í kòrenè mutie mùù muuti p̄ēē, ³ ké dè ànnè dimámm̀yáà kéwēnnénè dinaadaà nè yepedakè yèdèè kètannè n taummè tou.

⁴ Kàa dèè a kòtenè Anòò nè o bí n taummè tou borè ké bè wùò, ⁵ kédátinnè Anòò tikòutèyààtì: Diyaàbòrì okùrì, nè dikūpuri nè disàmpòrì nè dicĩncĩnkònnì, kébou teyaàbòtè kó fenaàkònfè, ⁶ kébou o yuu kuyaàbomboúnkù, kòò ìnnè metāātímè kó fèyítòdáfè. ⁷ Kàa dèè á túóté ikuó kó mekùò nkécóú nho yuu kòò cànnè n tōmmú kpéí. ⁸ Dè kó difōnkúò kàa duó nkè Anòò bí tóōnnì kàa ì dātinnè yekòutèyaàbòhokùye, ⁹ ké bè bou inaakūō, nkébou be yò tiyaàbomboúntì kè bèe naá n tōmbè sáà.

Nte a yóó dōòmè Anòò nè o bí kè bè né na kéketé be tōmmú.

¹⁰ Á túóté dinaadaà kékòtenè n taummè tou bòrì, Anòò nè o bí kè bèe nòó mbe nou di yuu ìnkè. ¹¹ Kàa dì feúté n yìkè n taummè tou bòrì, ¹² kèpòtè a nóm̄bii meyĩ nkéwaare diwũōtònnì bàkè, kécóú mmesōmmè diwũōtònnì fūō, ¹³ kètúóté tinautì kó mekùò nnè yeō, yēceumbè nè yè kó mekùò nké dè nni ntuo ndiwũōtònnì ìnkè, ¹⁴ kètúóté desōnne, imaa nnè kukònkù nè tinautì ké dè tùò nditowaà ikuó niùbè yei nc̄ēm̀m̀ kpéí.

¹⁵ Dè kó difōnkúò kètúóté dipedaà ketirì, Anòò nè o bí kè bèe nòó mbe nou di yuu ìnkè. ¹⁶ Kàa dì feúté kètúóté meyĩ nkémíété diwũōtònnì ìnkè di p̄ĩtì timou, ¹⁷ kékéké imaa, kéhóú tinautì nè itààke nè diyuu kéwēnnénè imaa nkédaà ndiwũōtònnì ìnkè,

18 kētuo nfeḏfè femou, dè yó ntú dipānni ndi, mí ndi Yiè nKuyie n dó dii kó kufṣṣku.

19 Kàa dèè a túóté dipedaà teri. Anṣo nè o bí kè bèe nṣó mbe nou di yuu ñnkè. 20 Kàa di feúté kèpṣṣtè meyiñ nkékááké Anṣo toḍyouri kó meyómmè nè o bí kṣme, be nómbyidakè be nou nè be naàcèi kpèye, kémíété mesomme diwṣṣtònni pītì timou.

21 Kàa dèè á waá mmeyiñ nsámṣó diwṣṣtònni ñnkè, kéwaá nyikuó kó mekùò nsámṣó kémíété Anṣo nè o yaàtì nè o bí nè i kpeti, kè bèe wenke bembè nè bè yaàtì. 22 A yóó kuṣ fepièfè dérífè nfe ké bè tanné ikuó tōmmú. Kàa fè kuṣ á túóté kuyóú nè tinauti kó mekùò nnè yeṣ nè yeceumbè nè ye kó mekùò nnè dikpèri youri, 23 kédeite pḗè òmáà nè dikàtindàà nè kupḗmpḗñkù, 24 ké dè duó nhAnṣo nè o bí, ké bè nàké kè bèe dè nni mpā ikuó kó dipānni ké dè nni mbenke. 25 De kó difṣñkùò kàa dè cṣutḗ be nou mièke kéwḗnnénè dipānni bè m pā di kētuo ndiwṣṣtònni ñnkè. Dipānni ndi dii kó kufṣṣku n naati, 26 kétúóté mecānnímè kó fepièfè a cānnénè fè Anṣo nè o bí fe cīncīnni, ké m benke ikuó yḗmmè, kè di dèè á di tūóté a kó kumaa nku.

27 A túóté dipedaà bè cāñnénè di Anṣo di kó imaa mmieke dicīncīnni nè dikpèri, bè dè nni mpāmu, ké dè nni mbenke, á dè cāñné. 28 Isidayεeribe yó ndeimu de kó kumaa mbè feu ìi wṣṣ metaummè kpéi nke kù duò nhAnṣo nè o yaàbíó sáà.

29 Kè Anṣo ku bèe duó nyikuó yaàtì o bí, kè ìi ti dàátí bè ì cānnínko dii yiè, kè ì bo ta ikuó tōmmú. 30 Anṣo bí mièke bè tāātḗ wè kòò bo ntú ikuó nùtì ke taà mí nKuyie n kuó nenti bo kùù fáá, ke pī nyikuó tōmmú, ò ndáátí ikuó yaàtì ke dò yewe yèyiekè.

³¹ Kàa túóté fepièfè fèè bè tannìnko ikuó tōmmú fè maa, ké ì bènné dibòrì bè tǎǎté dì de kpéí. ³² Anɔɔ nè o bí kè bèè ì càáké n taummè tou kó dibòrì nè pǎǎbè bèè ã demómbirè mieke. ³³ Bèè mǎà yóó càáké bè dǎdǎnè ìì maa nyikuó bè yèi ncǐǐmmè kpéí, ké bè cǎnné kè bèè ta ikuó tōmmú. Otǎu mǎu báá ì càáké, bè ì cǎnnému kè ì nni mpǎ. ³⁴ Kè dè wenté kè imaa nyoo pǎǎ, kè dè sùó ndí dè tǔò, di báá dè càáké. Bè dè cǎnnému kè dè nni mpǎ.

³⁵ A dǎò Anɔɔ nè o bí kǐntǔ nweti weti n da nǎké tì, ké bè tanné ikuó tōmmú, a yóó bè dǎò ìì kuó yó mmǎke yewe yǎyiekè ndi.

³⁶ Bá dìi yìè a níí kuó dinaadaà meyei ncǐǐmmè kpéí, kéwénkǔnnè diwǔǔtǎnni, ké dì cǔú mmekùò nké dì cǎnné, kè dì ntú n kperi. ³⁷ Á yó mmè ndǎori kè dǎ yewe yǎyiekè, kè diwǔǔtǎnni wenke mediè, kòò nitì yoo demarè dì kǎáké dǎe kú.

Bè yó nfeu ìì wǔǔ Kuyie nyewe yemǎu kè tuò

³⁸ Bá dìi yìè a níí n féúté yepedakè yèdèè, yèè mǎke dibenni òmǎà òmǎà a yó mmè nhǎ nsǎà. ³⁹ Kè níí féúté òmarì dikǔnweñni dìtèrì kuyuoku. ⁴⁰⁻⁴¹ Dipedaà a yóó féúté dì dikǔnweñni nè kuyuoku kperi, a níí wǎá mmuyuo ncìdòò bètǎati, kéǎntenè mekǎsǎàmè dìtìrì òmǎà nè menaà mbè tu mè dìfǎè, dìtìrì òmǎà. Dipǎnni ndi dìi kó kufǎǎku n naati. ⁴² Di yó nni nfeumu de kó iwǔǔ sǎà n taummè tou kó dibòrì borè kè n kǎrìní kè da náánnè.

⁴³ N níí yóó de nkǎtení ké máánè Isidayeeri be kè n kó kuwennikuu wénkǔnnè de kó dibòrì. ⁴⁴ Míi mómumu nyóó wénkǔnnè de kó dibòrì kéwénkǔnnè

Anɔɔ nè o bí kè bè mpĩ nyikuó tǎmmú. ⁴⁵ Mí nKuyie kè nní mbo Isidayeɛribɛ cuokè. ⁴⁶ Kè bèe banté mĩ tumè bɛ Yiè nKuyie nkè mĩ bè dènnenĩ Esibiti, kɛ bo mbè bonè.

Mĩ tu bɛ Yiè nKuyie.

30

Dihúúntànni

¹ A dɔ̀nè detekperè kó ideĩ dihúúntànni di yó ntuò ndii ñkè tihúúnti. ² Kè di mma di pĩtì timɔu, di pɛkùmè mbo métiri kó dikée, meokùmè métiri kó dikée, mecómme métiri omáà, ké di ãnné yebàkè tipĩtì tinàà kè yè ntaunè diwũ̀stànni. ³ Kàa di d̀ari mesɔɔ ndi pĩtì timɔu nè di ñkè kékpɛ mmesɔɔ nkéfité nè di bàkè, ⁴ ké di ãnné desɔɔmámánnè dèdérè bá kùù píkù, mesɔɔ nkpɛ nde kó difũ̀. Di yóó de ntɔ̀nnè ipààti ké ndi tounè. ⁵ A cíéké detekperè kó ideĩ kó ipààti idèi ké ì d̀ari mesɔɔ. ⁶ Á di ñné kudieku kùù bakénì kuyààkù kpeti kùù fáá metaummè tɔu ñkú kù. N ní yóó kɔtoɔ ikuó dieku nku kè ti mǎá. ⁷ Anɔɔ ní yóó cóú ndii wũ̀stànni ñkè tihúúnti bá dii kũnweñi, ò dó kéũté dii m̀nni n taummè tou kó ifitĩ. ⁸ Kuyuoku kòò yóó cóú nfitĩ wèe tɔu ntihúúnti. Di yó ntuèmmu tihúúnti n kpéi nsǎà. ⁹ Di bá ntuò bá tii úúnti de kó diwũ̀stànni ñkè, yoo iwũ̀ di n feu ì kɛ tuò, yoo yepǎrè tidiiti kpeye di m pǎa nyè. Di bá m pǎa menaà nke cóú nde kó diwũ̀stànni ñkè. ¹⁰ Bá dii benni Anɔɔ ní túóté fè̀fè̀ bè feùté fè̀ kè m bo bè cíé mbe yei, fe kó meyiĩ, nkémíété diwũ̀stànni bàkè ké di wénkũnnè kè di ncǎá nkɛ tú n kperi kɛ wenni páíí. De kó ikuó yó mbomu sǎa bá dii benni kuce mèmǎa.

Bè do cuómè idíítí Isidayeeribe wũḏ̀ nkpeí

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Məyiisi ke d̀ò:
¹² Kè mukàmmù níí bo diì m̀nnì bá wèè nìtì yietí o ònnì kpéí, muməmmú mamù yàà bo di tuəkení mukàmmù miəke. ¹³ Bá wè wèè tùḏ̀ke bè bo ò kàa ndè wèè yietí fedífè, bè kèété kè fè màmè n taummè tou kpéí. Di yóó cuó de kó idíítí n kpéí nke. ¹⁴ Bè kàa mbèè kó dimàà kétúóté yebie nsipísidé yembè kéndeètìnkò, bá wè wèè yietí de kó fedífè. ¹⁵ Okpààtì nè fedawanfè bá wè wèè yietí fedífè bè kèété kè fè màmè. Okpààtì kəfe báá pèḗté, fedawanfè kəfe me mbáá dónté, bá wè wèè yietí o ònnì kpéí. ¹⁶ Kàa cəuté de kó idíítí iməu Isidayeeribe borè, á nyì tũnnìnè n taummè tou. Mènnə n yó nyémè Isidayeeribe kpéí kénkānké be fòmmu.

Bè d̀òmmè disəwũḏ̀ kó kunankú

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Məyiisi ke d̀ò:
¹⁸ D̀ò disəwũḏ̀ kó kunankú, kè ku tàrì ntú disəwũḏ̀, kàa kù ìnné diwũḗt̀nnì nè n tou de saku kéānné menie. ¹⁹ Anə nə o bí kè bè níiitì ke əu be naàcèi. ²⁰ Kè d̀èe yie nkè bè báá kú bè tati diì m̀nnì n taummè tou ke bo tuə nyepārè diwũḗt̀nnì ìnkè. ²¹ Bè níiitì ke əu be naàcèi. D̀è yó ntú be kó ikuó nyì sáà.

Ikuó kó mekùḏ̀

²² Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Məyiisi ke d̀ò:
²³ Wáá ntihúúntì tì kó kufḗḗku naati, tibotí tibotí mírì kpəti cidóòbè bènùmmù nè sinamónnì kpəti cidóòbè bédébè nè dikée nè kanédì kpəti cidóòbè bédébè nè dikée ²⁴ nè kaási kpəti cidóòbè bènùmmù. Ké d̀è benné n yə ndí d̀è benné m̀è botí, nè odífíé kó mekùḏ̀ ndítìrìbè bèkuḏ̀. ²⁵ Wèè pī nde kó mutəmmú

kòò mè kǎare kè mè ntú mecǎnnímè kó ikuó kǎme.
²⁶ A yóó me mmieté n tou nè n tou, ²⁷ nè tábùrì nè
 o kó tinentì, tefitíkèkètè nè te kó tinentì diwũṣtǎnnì
 bè yó ntuò ndè tihúúntì, ²⁸ nè diwũṣtǎnnì bè yó ntuò
 ndè iwũṣ, nè di kó tinentì, nè disǎowũṣ kó dibuu nè
 di tàrì. ²⁹ Á dè cǎnné dìi mǎnnì dè ntú dèè wenni
 páíí. Dèè kó dimàà bo dè tǎǎnnè dè ntú dèè wenni
 páíí. ³⁰ A yóó me mmieté Anǎo nè o bí ké bè cǎnné kè
 bè ntú ikuó niùbè kémpĩ n tǎmmú.

³¹ Á náké Isidayeeribe ke tú de kó mekùò ntú ikuó
 kǎme mme, bè yó mmè pĩnnè ikuó tǎmmú mǎà ndi
 sǎà nè bè bo mbomè. ³² Di bá mmè pe, òmǎu me
 mbáá kǎare o kǎme me kóo botí. Mè tu n kǎme mme.
³³ Kòò mǎu kǎare o kǎme me kóo botí, kòò mǎu mè
 pe mbè í cǎnné wè n kuó tǎmmú kpéí, bèè ò dènnè o
 kǎbe tĩnnì mièke.

Bè bo ndǎarinè dè ikuó kóo tùdààrí

³⁴ Kè ti Yìè nKuyie nyíé kénáké Mǎyiisi ke dǎ:
 Wǎà ntihúúntì tìi kó kufṣṣku naati tibotí tibotí,
 sitodási kpeti, onikísi kpeti nè kadibanúmmù kpeti
 kéwǎá nhǎnsási kpeti kè ti mmà. ³⁵ Wèè pĩ nde
 kó mutǎmmú kòò tì kǎarenè mukókúó kè tì ntú n
 kpeti ke wenni páíí. ³⁶ Kǎa tì nǎa mmuyuo mbè yó
 nyóórìmmù n tou, n tou tĩkú dè, n kǎrìní dè kè ti mau.
 De kó tihúúntì yó ntú n kpeti nti, kè di yé ti kpéí.
³⁷ Òmǎu báá kǎare o kó tihúúntì me botí. Tì yó ntú n
 kuó tǎmmú mǎà kpeti nti. ³⁸ Kòò mǎu dǎò ti botí ke
 bo nyo kufṣṣku, bèè ò dènnè o kǎbe tĩnnì.

31

Bè yóó dǎòmè metaummè tou nè di nenti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Møyiisi ke dò: ² Mîl tããtê Besadedi Uuri yaàbire, Uuri kó debire, Sudaa naàmùnkù kou. ³ Koò duó mmeciì kòò bo nyé demou ke nò nke dè dòòri. ⁴ Kòò níí bo na kékeuté dèè mu nyí bo, ké dè dòònè mēbierime, nè meso nnè disoowũ. ⁵ Kòò bo nnò ke céú yetàré ke yè dàrì, ke nò nke sũ idéi ke nò ndemou. ⁶ Koò yienè Odiyabu Ayisamaki bire Danni naàmùnkù kou nè betòbè n duó mbè mecì. Bè yó ndòori mutōmmú mumou n da duó mmù. ⁷ Mùu tu metaummè tou kōmu, n taummè tou, nè di yàakù nè di nenti ⁸ nè n táburi nè o nenti, nè tesōfitíkèkètè nè te nenti nè diwũtōnni be yó ntuò ndi tihúúnti, ⁹ nè bè yó tuò ndi iwũ nè di nenti nè disoowũ kó dibuu nè di tàrì. ¹⁰ Ikuó kó tiyààti Anò nè o bí bè yó ndaati ti ke pī n kuó tōmmú. ¹¹ Mecānnímè kó mekùò nnè metenie n taummè tou kpéi. Dendé kó dimàà bè yó ntū n da benke mè mme ké dè dòò.

Bè bo nyémè teomputè kó diyiè kpéi

¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi ke dò: ¹³ Náké Isidayeeribe kè bè nhompu teomputè yiè. De kó diyiè yó ndò ndibenkèrì ndi, mí nnè dínđi ti cuokè, dii yó mbenkú mī di tããtémè kè di bo ntú n kòbe. ¹⁴ Di nyé de kó diyiè kpéi nkè di ncáá, di níí báá pī mmutōmmú de kó diyiè. Kè wèè pī mmutōmmú bèè ò dènnè o kòbe cuokè kòò kùò. ¹⁵ Mutōmmú kó yewe bo yèkuò ndi seménni miéke. Diyiénni tu n kperi ndi. Wèè pī mmutōmmú de kó diyiè bèè ò kùò. ¹⁶ Isidayeeribe nyé teomputè kó diyiè kpéi, kè di ntú ti kó metaummè sáá. ¹⁷ De kó diyiè yó ndò dibenkèrì ndi mí nnè Isidayeeribe ti cuokè ke benkú n dàòmè kéĩnkè nè ketenkè yewe yèkuò ndi ke om̀pè diyiénni.

18 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi Sinaii tārì ñnkè kédeè kóò duó ntitápièti tìdèti kumómmonku kù wàri tìi ñnkè kù kuó.

ISIDAYEERIBE TŌTÈME METAUMME KUYIE MBÈ DŌŌNÈME

32

Bè do maámè fesoómátìnààfè

1 Mènmme kè Isidayeeribe nsó mMøyiisi í cārike ke bo cúténí ditārì, kè bèe tíi nhAnṵṵ borè kóò nàké ke dò: Tí í yé tìi tùòkení Møyiisi wèè ti dènnení Esibiti. Tí dṵṵ kuyie nkùù yó nti ní. 2 Kè Anṵṵ dò: Tōténè di pobè tootāre nè di bí initidabí nè initipobí kpeye ké n duó.

3 Kè Isidayeeribe bēmṵṵ tōté be tootāre kéduó nhAnṵṵ. 4 Kòo yè yìè nkéuté kè dèe naá nfesoómátìnààfè. Kè Isidayeeribe pīēké ke dò: Ntènè ti kó kuyie nkùù ti dènnení Esibiti!

5 Kè Anṵṵ maá diwũṵtònni fè ìikè kédeè ke dò: Nanke, ti ānné dibanni ti Yiè nKuyie nkpeí.

6 Kè dèe wenté dikūnwēhni sèl kè bèe kuṵ iwũṵ kétuṵ ndiwũṵtònni ñnkè, kékuṵ itèl metaummè kpéí, kè bèe kari kédi kényà mēnaṵ nkéité kénhau.

7 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi ditārì ñnkè ke dò: Cúté mecāā, benitibè a dènnení bè Esibiti bè dṵṵ meyei ndiemè mme. 8 Bè pānke bútinnému kuce m bè benke kù. Bè dṵṵ fesoómátìnààfè nfe ke ninku fè ìikè, ke fié iwũṵ, ke náá nke tú: Isidayeeribe, ntènè ti kó kuyie nkùù ti dènnení Esibiti. 9 De kó benitibè to yeè kpēhni. 10 Yóu kè m miekeè bè yè kè m bè kùṵ, ké da dṵṵ kubotí diékù.

¹¹ Kè Mòyiisii bántè ti Yiè nKuyie nke dọ: N Yiè ba nkpeí mbo nte kàa miéke yè a nìtìbè a benke bè a wērímú nè a kpeti ke bè dènnè Esibiti? ¹² Kàa bè kùò Esibiti kàbe yóó yí a bè dènnè nè kemíeke nke ke bo bè kùò yetārè miéke ké bè dèè, n Yiè mbonkùnnè a miéke kényóu a bo bè cààrèmè. ¹³ Dentenì a tǎmbè Abarahammu nè Isaki nè Sakǎbu be kpéí nha do nàké bè ke dọ: Míu béei nke tú: M bo dúó nkè di botíi sũũ, kè n di dúó nketenkè n yè n yóó di dúó nkè, kè dí nkè te sǎǎ.

¹⁴ Mēmme kè ti Yiè nKuyie nyóu kù bo dọmè ku nìtìbè meyei nkù na mbè dọdò mè.

¹⁵ Kè Mòyiisi ncutinì ditāri ke tǎ titápíètì tìdétì kè ti wǎri tipùtì tidé Kuyie ntannò. ¹⁶ Kuyie nkuù do dọdò de kó titápíètì ké tì wǎri nè ku nùtè. ¹⁷ Kè Sosuwee keè kutoweku kénáké Mòyiisi ke dọ: N yo dikpànni kó kutoweku Isidayeeribe karì. ¹⁸ Kè Mòyiisi dọ: Dè í tú bè namè be dootitǎbè kó kutoweku, yoo bè dootitǎbè bè namè kǎku, dibanni kó iyie nyi.

¹⁹ Bè tǎǎnní dìi mǎnni Isidayeeribe karì, kè Mòyiisii yà fesǎmátìnààfè kè benìtìbè au, kòo miékee peike mediè nkòo dootóo titápíètì ditāri pēri kè tii pǎnte pǎnte. ²⁰ Kòo túóté fesǎmátìnààfè kécóu kè dè nsúó nkòo dè nàa kéǎnné menie mmíeke ké bè dúó nkè bée yǎ. ²¹ Kòo beke Anǎo ke dọ: Benìtìbè da dọdò ba kàa bè tanné meyei ndiemè mie mmíeke? ²² Kè Anǎo dọ: N da bááammu a miéke báá peike, a yému a mómmuǎ mbe nnìtìbè nǎnnèmè meyei. ²³ Bè kǎtení m borè nde ke yí: Ti í yé tii tǎkèní Mòyiisi wèè ti dènnenì Esibiti. A ti dọdò dèè yó ntú ti kó kuyie nke

ti ni. ²⁴ Kè m bè beke ke yĩ: Di we mmòke mesò? Tóténèní di tootòre ké n duó. Kè bè n duó ke n yè ànné muháá mmiéke kè dè naá fesòmmátìnàáfè.

Kuyie mpotémè Isidayeribe

²⁵ Kè Mòyiisii banté Isidayeribe dómè meyei, kè Anò bè yóu kè bè dòòri bè dómè, ke yáúkùnnè bémáà be dootitòbè ìkè. ²⁶ Kè Mòyiisii kòte kécómmú Isidayeribe karì ìkè kébéi nke dò: Bèè dó ti Yiè nKuyie mbèe kàtení m borè.

Kè Defii naàmùnkù kòbe kòtoo. ²⁷ Kòo bè nàké ke dò: Nte ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tũ nkù tu mù: Bá wè wèe túóté o siè kè dí ce ndi karì tipítì timòu, bá wè kòo kuò o tebite, o népo, o cǐtè kou.

²⁸ Kè Defiibe yie mMòyiisi bè nàké ti, kékuò Isidayeribe sikòupísitàti (3000). ²⁹ Kè Mòyiisii nàké Defiibe ke dò: Di duó ndimáà ndi yíe Kuyie ntómmú kpéí, di í yete di bo kuòmè bá di bí mómmònyí yoo di tebii. Ti Yiè nKuyie ndí dòò mesàà.

Mòyiisi bántèmè Kuyie nyIsidayeribe kpéí

³⁰ Kè dèe wenté kè Mòyiisii nàké Isidayeribe ke dò: Di cààrè kè dè deumu, n yóó wète kédekemu ditàri ìnkè ti Yiè nKuyie mborè, ké kù bántè kè kù bo yie nkù di cǐ.

³¹ Mèmmè kè Mòyiisii wète ti Yiè nKuyie mborè ké kù nàké ke dò: Áú! N Yiè, de kó benitìbè cààrèmu mediè, bè dòò fesòmmátìnàáfè nfe. ³² N da báámmu cǐé mbe, kè mèè dake, á ùté n yètìrì a pátìri miéke. ³³ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Áà! N yóó ùté bèè cààrè be kó yeyètè nye m pátìri miéke. ³⁴ Kòte kèniitè n nìtìbè

n yě nhá bè kàtènè kè, n tǝnnì yó nda bonèmu kè m mǝnnì tùòkè dìi yìè m bè poté bε cààrèmmè kpéí.

³⁵ Kè ti Yiè nKuyie mǝpoté Isidayεεribε bè duó nkè Anǝ bè dǝò fèè sǝmátìnǝáfè kpéí.

33

Isidayεεribε wantimè Kuyie mbo bè cǝmmè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǝyiisi ke dǝ: Íténè dεborè fǝ nnè Isidayεεribε a dènnení bè Esibiti, kè dí kǝtε kεtenkè n do yě n yóó duó nkè Abarahammu nè Isaki nè Sakǝbu nè bε yaǝbíó. ² M bo duó n tǝnnì kè dì ndi ni ke betì Kannahǝǝ kǝbε, nè Amǝriibε, nè Itiibε, nè Efiibε nè Pedisiibε nè Sebusiibε. ³ Kè dí ta kεtenkè mεnaamiè nnè mεcekùò ndè pǝǝ nkè, n né í yó ndi nεínè m mǝmmuǝ, di to yεè kpeńni, n yǝà bo di kuǝ kucε kédeè.

⁴ Kè bèε keè dε kó tinǝǝntì kè bè yèmmèε caàrè, òmǝù ténke í ndǝátí ke bo nsǝrì. ⁵ Ti Yiè nKuyie ndo nǝkému Mǝyiisi ke dǝ: Náké bε ke dǝ, bε to yεè kpeńni, kè m bè nεínè n yǝà bo bè kùǝ kucε bεmǝu dìmǝnnì dímǝà. Bèε dεite bε sǝtì ke n yǝà dǝ nké bè dǝòmmè. ⁶ Kè bè nyiti Odebu bá Isidayεεribε ténke í ǝ bε sǝtì.

Kuyie ntou

⁷ Kè bè bàté dè Mǝyiisii cǝnné ti Yiè nKuyie ntaummè tou kè dì nciénnè bè bàté dè mεsǝà, kè bè ndi yu ke tú: Kuyie ntaummè tou. Wèè dǝ kébéinnè Kuyie nwèe yènnì bè bàté dè kékǝtε Kuyie ntou borè. ⁸ Kè Mǝyiisi ité ke bo ta Kuyie ntaummè tou, bá wè wèe íté kécómmú o tou bǝrì kè bè nwúó mMǝyiisi kòò yǝà tannè Kuyie ntaummè tou. ⁹ Kòò

ta, diwɛtirì kɛtɛnì kékǎǎ nti Yìè nKuyie ntaummè tou kó dibòrì kè Mɔ̀yiisi nnáánnè Kuyie. ¹⁰ Kè Isidayɛeribɛ yà dìi mǎnnì diwɛtirì, bá wè wèè nínkú késínnó kɛtenkè o tou bòrì. ¹¹ Kè ti Yìè nKuyie nni nnáánnè Mɔ̀yiisi onìtì ò nnáánnèmè o népo. Kù dèè dìi mǎnnì kè Mɔ̀yiisii wɛtɛ bè bàtè dè, kóo kóo tǎntì Sosuwee Nunni bire nkpaá Kuyie ntou miɛkɛ.

Kuyie nnè Mɔ̀yiisi bè nàámmè

¹² Kè Mɔ̀yiisi náké ti Yìè nKuyie nkɛ dò: N Yìè, fǎǎ yɛ n niitè bɛ nnitibè, a mɛ nyí m benke wèè bo n teennè. Fǎǎ mɛ mbéi nkɛ tú: A yǐmu kàa kó mɛsàà nni mbonè. ¹³ Kàa kó mɛsàà mènke m bonèmu, m benke amáà kè n da yǐtétè weti weti, kémǎkɛ a kó mɛsàà. A nyé bɛ nnitibè tumè a kɔbɛ mbɛ. ¹⁴ Kè ti Yìè nKuyie ndò: N kəroomu m mómumuɔ̃ nha bá nyǐ̀kù. ¹⁵ Kè Mɔ̀yiisi dò: Kàa í kəriní a mómumuɔ̃ nha báá yóu kè ti ítè diɛ. ¹⁶ Kàa í ti néinè bè bo yǐmɛ kébanté a sàà nti bonèmè mí nnè a kó benitibè. A borimɛ ti cuokè mɛè yó nti yaàti tinti nè ibotí tɛi kɛtenkè ìnkè. ¹⁷ Kè ti Yìè nKuyie ndò: N yóó dǎ̀dumu a béi ntì, n sàà nda bonèmu kɛ yé mǐ da tǎátémè. ¹⁸ Kè Mɔ̀yiisi dò: M benke a kpetì. ¹⁹ Kè ti Yìè nKuyie ndò: N yóó pǛ̀tému a borè nè n sàà, n yóó da nákému n yètìrì. Nh ò̃ kuó mmesémme n dó ké mè kuó nwènwe, kécíé n dó kécíé nwè. ²⁰ Á né í yóó yà n yìkè, kɛ yé onìtì í yó n yàmè kénfòu. ²¹ Dipèrì mari bomu diɛ n také, á ncómmú di ìnkè. ²² Kè m pǛ̀nké dìi mǎnnì nè n kpetì n yóó da sǎnnɛ dipèrì fiè mmè ké n da kǎnké n nòutè kɛ yàa pǛ̀ténè. ²³ Kè m pǛ̀tè n deite n nòutè kàa yà n yǐnkè kɛ yé onìtì í yóó namè káyà n yìkè kénfòu.

34

Mɔyiisi wàrimè Kuyie nkuó titápièti pànti ìnkè

¹ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mɔyiisi kɛ dɔ: Cíéké titápièti tìdétì kè ti ndònnè tìketitì a pòntɛ tì kè n wàri tináàntì n do wàri tì tìketitì ìnkè. ² Báátí nanke dikũnweńńi kédékéní Sinaii tãrì kè nni mbaa. ³ Òmòu báá da neinèní, òmòu mɛ mbáá deke ditãrì kupíkù makù. Inààke nè ipe mɛ mbáá dekení.

⁴ Kè Mɔyiisi cíéké titápièti tìdétì kè ti ndònnè tìketitì. Kòo pìkɛ cutɛ dikũnweńńi sèl kédেকে ditãrì Sinaii, kɛ tɔ titápièti tìdè. ⁵ Kè ti Yìè nKuyie ncúténí diwetirì miɛkɛ kécómmú Mɔyiisi také. Kè Mɔyiisii yú ku yètìrì. ⁶ Kè ti Yìè nKuyie mpěēté Mɔyiisi borè kɛ bɛi nke dɔ: Mũ tu di Yìè nKuyie nke kuò mmesémmè kɛ cĩenko, kɛ m miɛkɛ boo, kè n sàà ndeu, kè n dɔ̀rì m bɛi ntì. ⁷ Mũ ɔ̀ dɔ̀ dɔ̀ mesàà nhonitì nè o yaábíó, tidapùntɔ̀ntì títɔ̀ntì tekoupiítè (1000). Nh ɔ̀ cĩemmu onitì o yei nnè o caàrimè nè o yetímè, m mɛ nhɔ̀ í nwúónko oyeiwe kɛ dɔ̀ nhò í caàrè dèmarè nh ɔ̀ potému oyeiwe nè o yaábíó tidapùntɔ̀ntì títã̀ti yoo tìnàà.

⁸ Dɛ mònnì kè Mɔyiisii nínkóo kébántè Kuyie, ⁹ kɛ íténí kébéi nke dɔ: N Yìè nkàa sàà m mènke m bonèmu n da báámmu á nti neínè. N yému kɛ dɔ̀ mbe nnitibè to kpeńńi, a né ti cĩé nké nti wúó nha kòbe.

Kuyie nwète kɛ taunnèmè ku nìtìbè

¹⁰ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mɔyiisi kɛ dɔ: N yóó di dɔ̀nnè metaummè mme. M bo dɔ̀ dɔ̀ dɛ a nìtìbè cuokè, dè mu n yí buoté ketenkè ìnkè yoo kubotí makù

mieke. Isidayeeribe yóo yàmu mutōmmú n yóo da pīnné mù mù deumu.

¹¹ Ntūnne weti weti n di náá ntì yíe, kè m beti Kannahã kòbe nè Amōriibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe. ¹² Dí ndake ke báá taunnè dimáà de kó benitibè bè yàà bo naá ndidīntàrì di kpéí. ¹³ Dí puo mbe wūṣṭòrè kéu yetàrè bè fííkú yè kékéké be tewuó. ¹⁴ Di báá fié be bókè, mí ndi Yìè nKuyie n dó di ntū mmí nwe m máà. ¹⁵ Di báá bè mōḍtenè metaummè mamè, kè di bè taunnè bè yóo fiému yebókè ké di yú kè dí wēnné kédì, ¹⁶ Kè dí túóké be kó besapàmbè képuó ndi kó bedapàmbè kè bèe bè tanné mubōḍféù mieke.

¹⁷ Di bá mmáátí yemátibókè.

¹⁸ Dí níí báá mpéè wèè í kōorenè mutie mùù muuti de kó dibanni ke dà yewe yèyiekè n di benné yèè we dididèi kóo tǎnkù mieke di ncáá mpéè wèè í kōorenè mutie mùù muuti, kéndò n di nàkémè wèè tǎnkù mieke nke di yèmè Esibiti.

¹⁹ Di bí ìì tu Mpo i yó ntú n kòbe mbe nè di wūṣ ketiyì ìì tu idaaì, inààke nè ipe nè sibóó, dí ndè nni duò. ²⁰ Disāmmarímbii didaari ketirì di níí di cèètenè dipebii didaari, kàa mè nyí yóó di cèète a pité di fǎnii kékuo, ke nni ndonnè di bí ìì tu Mpo.

Di níí bá nkəríní m borè di n̄ou sitetisi.

²¹ Di níí pī mmutōmmú yewe yékuo, diyíennì yìè kéom̀pè bá mudòrimù mōnnì, bá mudidèi mōnnì.

²² Di níí ānné tidipànti kó dibanni kéānné dididèi banni dipaà.

²³ Di nìtibè níí kōtení m borè dibenni mieke kuçe mètāāti, mí ndi Yìè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù.

²⁴ N yóó betimu ibotí kēpēkūnne di tenkè, di kōtení

dii mǎnni m borè dibenni miεke kuce mètǎǎti, de kó mefiè mmiεke òmǎu báá cǎuté di tenkè.

²⁵ Di báá féuté feǒfè kéwǝnnénè fe yǎ mpǝéè wèè í kǎǝrenè mutie. Diyentébanǝi ǝfè kó imaa mbá nkpaá kǝtuǎkenè dikǎnweǎni. ²⁶ Di níí tǎní tidipǎnti mí ndi Yiè nKuyie ncǝtèè nè yeṭebe ketiyè. Di níí báá bénnénè dibǎbii di yǎ miè.

²⁷ Kè ti Yiè nKuyie náké Mǎyiisi ke dǎ: Wǎri de kó tinǎǎnti tiǎ tu mí nnè fǎ nnè Isidayεεribε ti kó metaummè kǎnni.

²⁸ Kè Mǎyiisi mbonè ti Yiè nKuyie nditǎri ǎnkè ke dǎ yeṭe sipísìnǎà nè dǝyènnè sipísìnǎà, ò í di, ò me nyí yǎ menie. Kè ti Yiè nKuyie nwǎri titǎpíèti tidéti ǎnkè ku tannò tǝpíítè.

Mǎyiisi cùténimè Sinaii tǎri kuce mǝdérímmè

²⁹ Kè Mǎyiisi ncutiní Sinaii tǎri ke to Kuyie ntannò kó titǎpíèti tidéti. Bá ò í yǎ ke dǎ nho òkè mièti ò do náǎnnè mǝè kpéi nKuyie. ³⁰ Anǎ nè Isidayεεribε kè bèe yǎ o òkè miètimè kéyǝṭe bè bo ò tòǎnnèmè. ³¹ Kè Mǎyiisii yú Anǎ nè Isidayεεribε kó bekótíbè kè bèe kǝtení kòo mbè náǎnnè. ³² De kó difǎnkúò kè Isidayεεribε bǝmǎuu kǝtení kòo mbè náǎ nti Yiè nKuyie nhò duó nti Sinaii tǎri.

³³ Mǎyiisi bè náké dii mǎnni ke dǝè kékáǎ nkuyààkù o òkè. ³⁴ Kòò tati dii mǎnni ti Yiè nKuyie ncǝtèè wèe dǝite kuyààkù. Kòò ta ke yènni wè mbè náǎ nKuyie nhò duó nti. ³⁵ Kè Isidayεεribε nwúó nho òkè miètimè. Kòò bè náké ke dǝè wèe kǎǎ nkuyààkù kémbaanè ò bo wǝṭe kǝtamè ti Yiè nKuyie mborè.

KUYIE NTAUMME TOU KÓ MUDḐḐRÌMŪ

35

Di yi è yì è n n i t u m è t e o m p u t è

¹ Kè Mɔyiisi tí nyIsidayeeribe beməu ké bè nàké ke dɔ: Ntənè ti Yiè nKuyie nni nduó ntí ke yē ntí ntí tū: ² Yewe bo yēkuò ndi seménni miēke mutōmmú kpɛyɛ. Diyiénni tu tēomputè nte, ke tú ti Yiè nKuyie nkperi. Wèè pī mmutōmmú de kó diyiè bèè ò kùò. ³ Bá kè di borè di báá tətinnē muhāā nteomputè yiè.

*Isidayeeribe pāmmú yèè pāre Kuyie ntaumme tou
kpéí*

⁴ Kè Mɔyiisii sɔtɛ kénnaá nyIsidayeeribe ti Yiè nKuyie nhò duó ntí ke tú: ⁵ Wèè yèmmè dɔ wèè pā nyepāre ti Yiè nKuyie nyebotí yebotí, mēsəo nyoo ntimátí péítí yoo disəwũð, ⁶ nè mupààkómmú mùù dò mmebèrimè nè mùù dò nfetɔnfɛ nè mùù dò mmeɣĩ nnè mupààkonkperímú nè tībɔciti. ⁷ Tipedakònti wũðti nè tikònkpeti nè detekperè kó ideí. ⁸ Fitírè kó məkùò nnè tihúúnti kè bèè kəərɛnè ikuó kó məkùò nnè tihúúnti bè tùò ntí. ⁹ Yetárè yèè dò ndimantōnni nè yetásààyè teyè nè dikɔutɛyaàbòri sàmpòri nè dicĩncĩnkònni ikuó niùti kpéí. ¹⁰ Kè mɛciì nyembèè kɔtení beməu kédəð mutōmmú ti Yiè nKuyie nyē ntí dɔð mù. ¹¹ Mùù tu Kuyie ntou nè di yààkù nè di mamánnè nè di bòrè kó ideí nè ticádəɔti nè yesāñkè nè yɛcaubɛ. ¹² Kuyie ntou nè di pààti nè di pòkù nè kuyaàkpenkpetínkù. ¹³ Tábùrì nè o pààti nè o nenti nè pèèbè bè pā bè Kuyie. ¹⁴ Tɛfitíkèkètè nè tɛ nenti nè tɛ bakɛ nè məkùò mbè yó ntè tùònnè

mè. ¹⁵ Diwũṣtònnì bè yó ntuò ndì tihúúntì nè di pààti nè ikuó kó mekùò nnè tihúúntì bè yó ntuò ntì, nè kuyaàkpenkpetínkù. ¹⁶ Diwũṣtònnì bè yó ntuò ndì iwũṣ nè disoowũḍ kó tɛdìtè nè di kó ipààti nè di nɛntì nè di buu nè di tàrì. ¹⁷ Kudànkù kó kuperí nè ku kó yesā̀nkè nè yɛcaubɛ nè kudànkù kó dibòrì kó kuyaàkpenkpetínkù. ¹⁸ Kuyie ntaummè tou nè kuperí de kó yesā̀nkè nè yɛ wěĩ, ¹⁹ nè ikuó yààti bè bo mpǐnnè tì Kuyie ncī̀tètè mutōmmú nè ikuó yààti Anṣo nè o bí bè yó ndaati tì kɛ pǐnnè Kuyie ncī̀tètè mutōmmú.

²⁰ Kè Isidayɛɛribɛ bɛmṣuu ítè Məyiisi borè. ²¹ De kó difā̀nkúò bèè kó dimàà yèmmè dó bè bo pāmè kè bè ntəuní bɛ pā̀rè bè pā̀ yè tì Yìè nKuyie, nke bo dɔ̀ɔ̀nè ku taummè tou, nè tinentì bè yó mpǐnnè tì ku tōmmú nè tikəutəyààti. ²² Benitidaabè nè benitipòbè bèè yèmmè dó kè bè ntəuní mɛsṣo nkó tisā̀tì tibotí tibotí: Yɛtootōrɛ nè demámánnè nè sipapáheú nè mɛfímmɛ kɛ dè nkù pā̀. ²³ Bèè m̀̀kɛ tipecìtì tìl d̀̀ d̀̀ mmɛbèrìmmè nè tìl d̀̀ nfetònfɛ nè tìl d̀̀ mmɛyĩ nè mupà̀akɔ̀nkperímù nè tibɔ̀cìtì nè tikɔ̀nkpetì kè bè ndè təuní. ²⁴ Kè bɛtəbè təuní timátì pɛítì nè disoowũḍ kɛ pā̀ nti Yìè nKuyie. Bèè m̀̀kɛ dɛtekperè kó tidabɛtì kè bè ntì təuní kɛ bo dɔ̀ɔ̀nè Kuyie ntou. ²⁵ Benitipòbè bèè nɔ̀ nke duà̀kù kè bè ntəuní mupà̀akɔ̀nkperímù bè dùà̀kù mù nè mùù dùà̀kɛnè tipecìtì tìl d̀̀ d̀̀ mmɛbèrìmmè nè tìl d̀̀ mmɛyĩ nnè tìl d̀̀ nfetònfɛ. ²⁶ Kè benitipòbè təbè bèè nɔ̀ nke duà̀kù tibɔ̀cìtì kè bè ntì dùà̀kù. ²⁷ Kè Isidayɛɛribɛ kó bekótìbè ntəuní yétāsà̀yè yɛbotí yɛbotí yèè yóó dari tɛkəutəyà̀bòtè nè dicĩncĩnkṣ̀nnì. ²⁸ Kɛ təuní mekùò mmèè cóunkonè fitírè nè ikuó kó mekùò nnè

tihúúntì tì tùò. ²⁹ Isidayεεribε bεmou benitidaabε nè benitipòbε bè yèmmε dó, kε bè ntouní bε pāre kε pāā nti Yiε nKuyie, kε bè bo dɔ̀nε ku tōmmú kù tì nàkémε Mɔ̀yiisi.

Betisadiedi nè Odiyabu bè pī́mε mutōmmú

³⁰ Dε kó difōnkúò kε Mɔ̀yiisii náké Isidayεεribε bεmou kε dò: Ti Yiε nKuyie nkuù tāāté Sudaā naāmùnkù miεke Uuri kó debire Besadi. ³¹ Koò píε nku Yaá nkoò duó mmeciù nkòò yé mutōmmú mumou. ³² Kε ã̃ na kékeuté mecii, kε nɔ nke mǎátí mesɔ̀ nnε timátì péitì nè disɔ̀wũ̃. ³³ Kε nɔ nke céú yetásààye kε yε dàrì ò yε dónε dε, kε nɔ nke céú ideí. Ò do tú oyántì nwe. ³⁴ Kε múnke mε ndɔ̀ Danni naāmùnkù kou Ayisamaki bire Odiyabu kε bè nnɔ nke benkú benitibε mutōmmú. ³⁵ Kuyie mbε duómmu mecii nkε bè nɔ nke céú yetásààye, kε nɔ nke dɔ̀ri tifèntì, kε kpēntì mupààkómmú mùù dò mmebèrimε, nè mùù dò mmeɣĩ nnε mùù dò nfetònfε nè mupààkonkperímù, kε nɔ nke duòkù tiyààtì. Bè do nɔmmu kε yántí demou botí.

36

¹ Mεmme kε Betisadiedi nè Odiyabu nè beyántibε tɔ̀bε ti Yiε nKuyie nduó mbε mecii nkε bè nɔ nke yántí, kε bo na kédɔ̀ tikɔ̀uténentì bè yó mpīnnε tì ti Yiε nKuyie n tou miεke mutōmmú kéntù nKuyie ntì nàkémε Mɔ̀yiisi.

² Kε Mɔ̀yiisii yú Betisadiedi nè Odiyabu nè benitibε tɔ̀bε ti Yiε nKuyie nduó mbε mecii nkε bè nɔ nke yántí, kε duó mbεmáà kε bo pī ndε kó mutōmmú. ³ Kòo bè duó nyIsidayεεribε pāā nyèè pāre, kε bè bo dɔ̀nε Kuyie ntaummε tou.

Bá dìi kǔnweǎnǐ kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ ba a ntouní bɛ̀ pǎrɛ̀
bɛ̀ pǎ yɛ̀ Kuyie. ⁴ Dɛ̀ mǎnnì bɛtǒmbɛ̀ bɛmǎu bɛ̀
duó mbɛmǎà kɛ̀ dǎori Kuyie ntaummɛ̀ tou kɛ̀ bɛ̀
kǔnnɛ̀ bɛ̀ tǒmmú, kékɛ̀tɛ̀ Mǎyiisi borɛ̀ kóò nàkɛ̀ kɛ̀
dò: ⁵ Bɛnìtìbɛ̀ pǎmmú yɛ̀ pǎrɛ̀ sǎnnɛ̀mu kɛ̀ pɛ̀tɛ̀
ketikɛ̀ ti bo dǎɔ̀nɛ̀mɛ̀ ti Yìè nKuyie ntaummɛ̀ tou
kù yɛ̀mmɛ̀. ⁶ Kɛ̀ Mǎyiisi pǎnkɛ̀ duó nkɛ̀ bɛ̀ pǐ̀kɛ̀
Isidayɛɛribɛ̀ karì kɛ̀ dò: Onitidòu yoo onitipòkù,
òmǎu tɛ̀nkɛ̀ báá pǎ dɛ̀marɛ̀ Kuyie ntou kpéí. Dɛ̀
mǎnnì kɛ̀ bɛ̀ yóu bɛ̀ bo mpǎāmmɛ̀. ⁷ Bɛ̀ dɔ̀ pǎmu
kɛ̀ dɛ̀ nsǎnnɛ̀ bɛ̀ bo dǎɔ̀nɛ̀mɛ̀ ti Yìè nKuyie ntaummɛ̀
tou kɛ̀súó.

Bè dòòmè Kuyie ntaummè tou

⁸ Mēm̃m̃e kē b̃eyántibē móm̃m̃omb̃eē d̃õd̃ Kuyie ntou, k̃eduak̃enē mup̃ààkonkperim̃u tiyaáỹnti tep̃ítē t̃i d̃o m̃m̃eb̃erim̃ē nē t̃i d̃o m̃m̃eỹĩ nnē t̃i d̃o n̄fet̃on̄fē, kē ti kp̃ē nk̃ē dē nd̃o mb̃ēĩnk̃emb̃arib̃ē. ⁹ Kē ti ok̃um̃ē m̃bo m̃étir̃i tep̃ítē nē m̃en̄àà kē ti p̃ēk̃um̃ē m̃bo m̃étir̃i m̃ed̃ēm̃ē, kē ti m̃m̃à tim̃ou tep̃ítē tente. ¹⁰ Kē b̃ēē t̃i tau nt̃in̄um̃m̃u t̃in̄um̃m̃u, ¹¹ k̃écátin̄ē t̃iket̃it̃i t̃in̄um̃m̃u m̃ank̃u iw̃ēĩ ì d̃o m̃m̃eb̃erim̃ē kē m̃e nỹĩ t̃it̃et̃i t̃in̄um̃m̃u. ¹² Kē d̃e kó iw̃ēĩ m̃bo sip̃ís̃in̄um̃m̃u ku mp̃ík̃u nē kut̃ek̃u kē d̃o nyit̃ab̃ē. ¹³ Kē b̃ēē d̃õd̃ m̃es̃õ nkó iỹár̃i kē ì nd̃o nyif̃ód̃inỹár̃i ì yó mp̃ēũnē sip̃ís̃in̄um̃m̃u kē b̃ēē taunn̄ē d̃e kó tiỹààt̃i kē t̃i n̄aá nk̃um̃áà.

¹⁴ De kó difōnkúò kédúakèné tībòcìti tiyaáyǎntì tepíítè nè kùmáà, de kó kuyaàdérìkù kuù yó nkānké Kuyie ntou. ¹⁵ Kè de kó tiyaáyǎntì okùmè mbo métìrì tepíítè nè mènùmmù kè ti pèkùmè mbo métìrì mède mèdé. ¹⁶ Kè bèè keté ketau ntìnùmmù ké me nyí tisoni tikuà, ¹⁷ kécátinné kuyààkù ketikù

makù kù tuuténè dè kutekù iwēĩ sipísìnùmmù, ké me nyĩ kutekù, ¹⁸ kédòò disòowũò kó iyárí sipísìnùmmù késeunnè de kó iwēĩ kè dèe naá kuyààkù kùmáà. ¹⁹ Kè bèe nukú tipekòntì ké tì cěké kè tì wũòté kè bèe dátínné Kuyie ntaummè tou ké nòó kukònkperíkù.

²⁰ Kè bèe deè kédòò nKuyie ntou nè detekperè kó tidabεεtì. ²¹ Bá kùù dabekù kè ku okùmè ríbo mètìrì mènùmmù, mepěkùmè sántimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù. ²² Bá kùù dabekù kè kù mməke meyàà mmédémè démé mēè yóó seunè timátì péítì kó yεcaube. Kuyie ntaummè tou kó tidabεεtì timəu do me ndò. ²³ Kè bèe dòò tidabεεtì sipísídé tì yó mbo diyie yìenì kè kubakù cǎnku bíékè. ²⁴ Kè bèe dòò yemátìcaube sipísìnàà tidabεεtì yó ncómmù yèè ñnkè, bá kùù dabekù yεcaube yèdéè yetōre dò mmēè botí. ²⁵ Kè bèe dòò tidabεεtì tetì sipísídé tì yó mbo kubakù you bíékè. ²⁶ Yemátìcaube péiyè sipísìnàà bá kùù dabekù yεcaube yèdéè, ²⁷ kédòò tidabεεtì tikuò tì yó mbo de kó ditou fitímè dè ìikè bíékè. ²⁸ Kè titetì ncáá nke bo tìdétì tì bo ditou kentímè mεfitímè de ìikè bíékè. ²⁹ Kè de kó tidabεεtì ndétìrìnè titəbè kè dè sànnè kédekoo kémáà de ñnkè kè bèe tì pǐnnénè mumámáà. Tì do me ndò ntidé ditou kentímè. ³⁰ Kè ditou fōnkúò bíékè mməke tidabεεtì tìni timátì péítì kó yεcaube tepíítè nè yèkuò bá kùù dabekù yεcaube yèdéè.

³¹ Kè bèe cíéké detekperè kó tidabεεtì ipààti kè ì mbo ìnùmmù bá kùù píkù, kè ì bo mpĩ nKuyie ntaummè tou, ³² iteyì ìnùmmù kupíkù tekù. Itè ìnùmmù de ìikè bíékè. ³³ Kè de cuokè kó kupānníi tōnnè yesānkè cuokè ku mmànkù nè kutekù. ³⁴ Kè bèe tì dāri timəu mesəo ntidabεεtì nè ipānní kédòò

desəməmánnè ipānní yó ntũð dèè miεke.

³⁵ Kè beyántibèe dɔ̀ kuyaàkpenkpetínkù nè mupààkonkperímù nè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeɣĩ nnè tii dò nfetònfè. Kè bèe kù kpě ntifènti kè dè ndò mbeĩnkèmbàribè. ³⁶ Kè bèe cíéké detekperè kó idéi yesānkè yènàà, ké yè dàri mesə, nkéānnè yebàkè bè níi yóó saa nyè kuyaàkù, kédɔ̀ yemáticaube nè timátì péiti yesānkè yó ncómmù yèè ìnkè.

³⁷ Kè bèe dɔ̀ kuyaàkpenkpetínkù kùù yó nkpeti ikuó dieku ké kù kpě mmupààkonkperímù nè tipeciti tii dò mmebèrimè, nè tii dò mmeɣĩ nnè tii do nfetònfè. ³⁸ De kó difōnkúò kédɔ̀ bá dii sãà dibàù nè meɣàà nè idéi pāmpānníyì, ké dè dàri deməu mesə, nkédɔ̀nè disəwũð kó yεcaube yènnùmmù, bá dii sãà di kó dicaubii.

37

Bè dɔ̀mè Kuyie ntaummè təu

¹ De kó difōnkúò kè Betisadiədii dɔ̀ Kuyie ntaummè təu ké di dɔ̀nè detekperè kó tidabεeti, kè di okùmè ríbo métìrì òmáà nè sántimétìrì sipísìdé nè mènùmmù, mepěkùmè sántimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù, di cómmè sántimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù. ² Kè bèe di dàri mesə ndi ìnkè nè di miεke ké di kpě mmesə ndi ìnkè kéfíté, ³ kédɔ̀ desəməmánnè dènàà, bá kùù mánku mùmáà. ⁴ Kòo cíéké detekperè kó tidabεeti ipàati ké ì dàri mesə, ⁵ ké ì tōnnè di pítì ke bo ndi tounè.

⁶ Ò dèè mεmme kédɔ̀ te pòkù nè mesə mmáà kè ku okùmè ríbo métìrì òmáà nè sántimétìrì sipísìdé nè mènùmmù, kè ku pěkùmè ríbo sántimétìrì

sipísiyiekè nè mènùmmù, ⁷ ké kù dɔ̀ɔ̀nè mɛsɔ̀ mmáà kédɔ̀ɔ̀ tifèntì tìdétì ku ìnkè kè tì ndò mbeìnkèmbàribè kɛ cómmú mɛtaummè tɔ̀u pítì tìdè. ⁸ Kè ku nfènkù mbo ku mpíkù kutèkù kupíkù tèkù, kè tì nwè nke dì taunè, ⁹ kɛ cómmú kɛ wetí tìtòbè, kè tì ìikè co ditɔ̀u, kè tì fìètì dì diéké.

Bè dɔ̀ɔ̀mè tábùrì bè yó ndakù dè pɛ̀ɛ̀bè bè pã mbè Kuyie

¹⁰ Dɛ kó difɔ̀nkúò kédɔ̀ɔ̀ tábùrì nè dɛtekperè kó tidabɛɛtì, kòo okùmè mbo métìrì òmáà, mɛpɛkùmè métìrì kó dikéè, mɛcómmè sántimétìrì sipísiyiekè nè mènùmmù. ¹¹ Kòo ò dàrì mɛsɔ̀ nsààmè, kòo mmɔ̀kɛ kukākù kɛfité, kè bèe kù kpè mmɛsɔ̀, ¹² kédɔ̀ɔ̀ kudabekù kè kù pɛkùmè mmànnè tɛnòùtè kɔ̀mɛ kɛfii nyi mànkɛ ìnàà kè kù kpè mmɛsɔ̀ nkɛfité. ¹³ Kòo dɔ̀ɔ̀ dɛsɔ̀mámánnè dɛnàà kɛtɔ̀nnè ì mànkɛ ìnàà tábùrì tuutè ndè o tààkɛ. ¹⁴ Kè dè ntókénè kudɔ̀ú bè fii nkù kè bèe tɔ̀nnè ipààtì bè yó nhò tɔ̀unè ì. ¹⁵ Kòo cíéké dɛtekperè kó tidabɛɛtì ipààtì, kè ì dàrì mɛsɔ̀ mbè yó ntɔ̀unè ì tábùrì, ¹⁶ kédɔ̀ɔ̀ yɛbɔ̀ kɛínnè tábùrì ìnkè nè ibòòkɛ nè icuutí nè sibúkúsí bè ní yóó míéténè dè. Kè bèe dè dɔ̀ɔ̀nè dɛmɔ̀u mɛsɔ̀ nsààmè.

Bè dɔ̀ɔ̀mè tɛsɔ̀fitíkèkètè

¹⁷ Dɛ kó difɔ̀nkúò kè bèe dɔ̀ɔ̀ tɛsɔ̀fitíkèkètè nè mɛsɔ̀ nsààmè, kè tè uté kè tè nwè ntimáti tìmáà, tè tàrì nè tɛ bàkè nè tɛ tòkè nè tɛ kèkèè nè dèè dò mmutepóó. ¹⁸ Kè tɛ cuokè kó kudɔ̀ú mbo kè ibakɛ bo ku mpíkù ìtããti, kutèkù ìtããti. ¹⁹ Bá kùù bàku kè kù mɔ̀kɛ yètòkè yètããti kè yè dɔ̀nnè mutie bè tu mù amandíè kó mupóó. ²⁰ Kè dè cuokè kó kudɔ̀ú mɔ̀kɛ yètòkè yènàà kù tuuténè dè ibakɛ, kè yè dɔ̀nnè mutie bè tu mù amandíè mu kó mupóó. ²¹ Dɛ kó ibakɛ ku mpíkù ìtããti kutèkù ìtããti tuuténè dè, dɛ cuokè

kó kudóú kè dè mòkè yetòkè. ²² Yetòkè nè ibakè kè dè wě nkè tú mesó nsààmè mǎà bè yìemmè kè uté. ²³ Kè bèe dǎò sikèkèe kè sì mbo sìyiekè nè tinenti teti: Ihaaké nè dèè yó nkounè mutápeí. Demou kè dè ntú mesó nsààmè. ²⁴ Bè do dǎònè mèè sǎò ntefitíkèkètè nè te nenti, me cǎékù do bo cidóòbè sipísitàāti ndi, mesó nsààmè mǎà.

Bè dǎòmè diwũǎtǎnni bè yó ntuǎ ndii ñnkè tihúúnti

²⁵ De kó difǎnkúò kòo dǎò diwũǎtǎnni bè yó ntuǎ ndè tihúúnti kè di dǎònè detekperè kó tidabɛti, kè di okùmè mbo métiri kó dikée, mepǎkùmè métiri kó dikée. Di do mamu tipûti tinàà, mecómmè métiri òmǎà. Kè bèe di ānné yebàkè kè yè ndi taunè. ²⁶ Kè bèe di dǎri mesó nkéfité di pûti timou, di ñnkè nè di miekè nè di biè nké di kpě mmesó nkéfité nè di bàkè. ²⁷ Kè bèe dǎò desǎomámánnè dèdérè kè di tǎnné di pûti, kukākú bè kpě nkù kó difũǎ kè dè tǎnné idéi kè bo ndi tounè, ²⁸ kécíéké detekperè kó tidabɛti ipààti idéi kè i dǎri mesó.

²⁹ Bèè dǎòri tihúúnti kè bèe dǎò ikuó kó mekùò nnè tihúúnti tii fǎǎku naati bè yó ntuǎ nti diwũǎtǎnni ñnkè.

38

Bè dǎòmè diwũǎtǎnni bè yó nfeu dii ñnkè iwũǎ nè de kó kunankú

¹ De kó difǎnkúò kè Betisadiɛdii dǎò diwũǎtǎnni bè yó ntuǎ ndii ñnkè iwũǎ bè feu i Kuyie, kè di dǎònè detekperè kó tidabɛti, kè di okùmè mbo métiri mèdémè nè dikée, kè di pǎkùmè mme mbo, di do mamu di pûti tinàà. Kè di cómmè mbo métiri òmǎà nè dikée. ² Kè bèe dǎò bá kùù mǎnku de ñnkè kǎku bá kù dibàù kè yè ntaunè diwũǎtǎnni kè wě ntimáti

tìimáà kè bèè yè dàri disoowũḏ. ³ Kòo deè kédòò de kó titōnnenti tibotí tibotí: Yebò nè tikāpentì nè yebò diēyè nè simátikūmpeé yenì nkpesi nè tikàdàabuuti. Demou kè bèè dè dōnè disoowũḏ. ⁴ Kè bèè dōò disoowũḏ kó teditè kè tē pānné diwũṣtōnni cuokè, fēkpēntifē fũḏ, ⁵ kédòò demámánnè dēnàà kécátínné teditè mánke inàà bè yó ntũḏ dè ipàati. ⁶ Kè bèè cíéké idéí nè detekperè kó tidabēeti kè i dàri disoowũḏ, ⁷ bè níí yóó tōnné i diwũṣtōnni pūti kēna kè di tūóté. Bè do di dōnè tidabēeti nti kè mēfiē nni mbo di miēke. ⁸ Kè bèè dōò disoowũḏ kó dibuu nè di kó ditàri kè di ntú benitipòbè bèè do 3 mbo Kuyie ntou bòri be kó tēwéitè.

Bè cēētemè metaummè tou tiyàati

⁹ De kó difōnkúò kòo dōò kuyàakù nè mupààkonkperímù kēfi nKuyie ntaummè tou difōnkúò kubakù cānku bíékè. Kè ku okùmè ríbo métìrì sipísìnùmmù, ¹⁰ kè kù pītínné ipàati sipísidé de kó ipàati nè yēcaube yēè i tō, kè dè tu disoowũḏ. De kó ipàati kó yebàkè nè ipàati ìi pāmúmù kè dè tu timátì péítì. ¹¹ Kè kubakù cānku bíékè kperē mē ndò. Kè dè okùmè mē mma, kē baa cáátì mēè botí. ¹² Kè diyìè taà kēè bíékè kperē mē ndò, kè de kó mēokùmè ríbo métìrì sipísidé nè mēnùmmù, kè baa píitì mēè botí, kè de kó idéí bo tēpíitè nè yēcaube tēpíitè. ¹³ Diyìè yìēnì kēè bíékè dibòri bo kùù píkù kè ku pēkùmè múnke ríbo métìrì sipísidé nè mēnùmmù. ¹⁴⁻¹⁵ Dibòri pūti tidé bá kùù píkù kè kuyàakù okùmè ríbo métìrì mēyiekè nè dikéè. Bá kùù píkù ipàati itāati nè yēcaube yētāati.

16 De kó kuyààkù kuməu bə fii nkù Kuyie ntaummè tou, kù do tú kùù dùàkenè kùnkù mupààkonkperímù. 17 De kó ideí kó yεcaube do tú disəwũð̃ ndi, yebàkè nè ideí ìì pàrmú kè dè tu timátì péítì ke tuuténè ìì pàrmú. 18 Kè beyántibèe kpē nkuyààkpenkpetínkù mupààkonkperímù mùù dò mmebèrìmè nè mùù dò meyĩ nnè mùù dò nfetònfè. Kè ku okùmè ríbo métìrì tepíítè, mecómmè métìrì mèdémè nè dikée. Kè ku pēkùmè mǎnnè kuyààkù kùù fité Kuyie ntaummè tou. 19 Kè kù mpíítì yesǎñkè yènàà kè yè còrmú yεcaube yènàà ñnkè, deməu kè dè tu disəwũð̃, kè yebàkè tu timátì péítì, yε yatimè, nè ideí ìì pàrmú ke ì dǎri timátì péítì. 20 Ideí bə fii nyì Kuyie ntou nè de kó kudànkù kè dè tu disəwũð̃.

Bè bàtemè tinenti bə dǎnnè tì Kuyie ntaummè tou

21 Nte bə do dǎnnè tì nenti Kuyie ntaummè tou tì mǎmè: Ikuó nenti do bo diì miεke. Məyiisi weè do duó nkè Kuyie nkuó nùtì Anə biré Itamaa nè Defiibe kè bəe kaa nde kó tinenti. 22 Sudaa naàmùnkù kou Uu yaàbiré Uuri kó debiré Betisadieði, weè do pĩ mmutōmmú muməu kéndònnè tì Yìè nKuyie ndo mù duómmè Məyiisi. 23 Kè Danni naàmùnkù kou Ayisamaki biré Odiyabu nhò teénnè, ò do tú oyántì nwe ke nə nke céú ideí, ke dǎri tifenti, ke kpēntinè tipeciti tìì dò mmebèrìmè nè tìì dò mmeyĩ nnè tìì dò nfetònfè.

24 Isidayεeribe do pǎ mēè sə nkó dimàà kè bə bo dǎnnè Kuyie ntaummè tou mè do bo cidóòbè sikəu sini nè sipísìyiekè nè bèyiekè (877) nè kadámmù sikəu sītāāti (300) ndi. Bə do beúnè tèè biètè tinenti tìì yóó dǎnnè Kuyie ntaummè tou tè do cáámmu.

²⁵ Isidayεεριβε bè do kàa mbè kè bèε pā timátì péítì kè tì mbo cìdóòbè sikəupísitàāti nè tɛpíítè nè bèyiekè (3017) nè kadámmù siku sɪyiekè nè sipísìnùmmù (750) de kó tɛbiètè Ìnkè. ²⁶ Bɛnìtìbè bè do kàa mbè do bo sikəupíkəu sikuò, nè sikəupísitàāti nè siku sinùmmù nè sipísìnùmmù (603550) bèε do məke yɛbie nsipísídé kéndèètìnkò bèε do pā sām̀pó sām̀pó kè dèε wēnné mēmme. ²⁷ Kè bèε túóté cìdóòbè sikəupísitàāti (3000) timátì péítì kédòò yɛcaubɛ tɛkòùtè (100) Kuyie ntaummè tou kó yɛsā̀nkè kpéí, nnè kuyaàkpenkpetínkù, de miεke kəku, bá dìi caubii kè dì m̀məke cìdóòbè sipísitàāti. ²⁸ Cìdóòbè tɛpíítè nè bèyiekè nè dikéè bèε do kpáá, kè bèε tì túóté kédòònè yɛsā̀nkè kó yɛbàkè kédari yɛ yatimè timátì, kè tì ndòònè ipààti ìì yóó pānné.

²⁹ Disəwũò bè do pā dì kè dindi m̀bo cìdóòbè sikəupísídé nè tɛkòùtè nè sipísídé nè bènàà (2124). ³⁰ Kè bèε dì túóté kédòònè Kuyie ntaummè tou b̀òrì kó yɛcaubɛ, kè di ntúóté kédòònè diwũ̀st̀nnì, nè tɛdìtè nè diwũ̀st̀nnì nɛntì s̀nti. ³¹ Kè bèε dì ndòònè yɛsā̀nkè yèè fité Kuyie ntaummè tou kó yɛcaubɛ nè dib̀òrì kpɛyɛ dɛm̀əu nè Kuyie ntaummè tou kó yɛsā̀nkè nè yèè dì fité.

39

Bè d̀d̀m̀é ikuó nìùbè kó tiyààti: Dikəut́ɛyaàb̀òrì

¹ Kè bèε túóté tipecìtì tìl̀ dò m̀m̀ɛb̀èrìm̀è nè tìl̀ dò m̀m̀ɛyĩ nnè tìl̀ dò nfɛt̀nfɛ, kédòònè ikuó nìùtì Anə tiyààtì ò yó mp̃̀nnè tì ti Yìè nKuyie ntaummè tou miεke mut̃̀mmù, kè bèε tì d̀d̀ kéndòonnè Kuyie ndo tì nàkémè M̀əyiisi.

2 Kè bèε dɔɔnè dikɔutɛyaɔbòrì nè mupààkonkperímù mùù kɔkénè tipecìtì tìì dɔ mmɛbèrìmè nè tìì dɔ mmɛyĩ nnè tìì dɔ nfetɔnfɛ, ké dì kpɛ̀ mmɛsɔɔ, 3 ké dì detí mɛsɔɔ nkó iwɛĩ, kénkɔ́nnè mupààkonkperímù mùù dɔ mmɛbèrìmè nè mùù dɔ mmɛyĩ nnè mùù dɔ nfetɔnfɛ. 4 Kè bèε dɔɔ iyaɔbòbaatí ìdèi kétuutɛ diyaɔbòrì mánkɛ bè níí bo dì bàátínè ì. 5 Kè bèε dɔɔ kuyaɔbomboúnkù kɛ kù nwɛnnè diyaɔbòrì kɛ tau kɛ dɔ ndɛ tɔbè. Bè dɔ dì dɔ̀ kè dì ndònnè tì Yiè nKuyie ndo tì nàkémè mmɛ Mɔyiisi, 6 kédɔɔ yɛtásààyè bè tu yè kɔdinadínnì kɛwɛnnè ké yè dànnɛ nè mɛsɔɔ yɛbaayɔ, kékerí yɛ ìnkè Sakɔbu bí yètè. 7 Kè bèε yè càtínè diyaɔbòrì kó iwɛĩ yɛbaayɔ ìnkè kòò bo nyé Isidayɛɛribɛ botí tɛpíítè nè ìdèi kòmɛ. Bè tũnnɛ tì Yiè nKuyie ndo tì nàkémè mmɛ Mɔyiisi ké dè dɔ̀.

Bè dɔ̀mè dicĩncĩnkònnì

8 Kè beyántibèε dɔɔ dicĩncĩnkònnì nè mupààkonkperímù mùù kɔkénè tipecìtì tìì dɔ mmɛbèrìmè nè tìì dɔ mmɛyĩ nnè tìì dɔ nfetɔnfɛ. 9 Kè bèε tì pòò mmɛdémè kè dì okùmè nè dì pɛkùmè kè dè mmànnè sántimétìrì sipísìdè nè mènùmmù. 10 Kè bèε dì dàrì itácuó ìnàà. Kucuó ketikù kpɛyɛ, kè diketirì ndò ntisɛũmíétì, kè didérì ndò ntiyāpemiétì. Kè ditáánnì ndò mmɛnɔ́nnúò. 11 Kucuó dérìkù kpɛyɛ kè dìì nni ndò mmɛcũmmè kè dítèrì dɔ ònùúsí kè dítèrì dɔ nsàncìrè. 12 Kucuó tǎánkù kpɛyɛ kè dìì nní ndò ntiwɛtì kè dítèrì dɔ mpūtìpūtì kè dítèrì dɔ mmɛtekǎǎ. 13 Kucuó naankù kpɛyɛ kè dìì nní ndò tìnóbéntì kè dítèrì dɔ ntimantǎntì kè dítèrì dɔ nditáwũ̀ kè bèε danne bá dìì tári mɛsɔɔ nyĩnkè.

14 Kè bèe kerí Isidayeri bí tepítè nè idéi yètè de kó yetárè ìnkè. Bá dii tári diyètìrì dìmáà, bè do yè kerí bè 53 kerí mètè botí nku onitì cannimè tàmpòò ìnkè.

15 Kè bèe ànné dicĩncĩnkònni mesoofĩmme mètémè kè mè ndò nyiwēĩ, 16 kédòò isoowēĩ idéi nè desoamámánnè dèdérè ké dè càtínné diyaàbòrì mánkè de ìnkè kpèyi idé. 17 Kè bèe càtínné mesoofĩmme kó iwēĩ idé dicĩncĩnkònni kó demámánnè. 18 Kè bèe tuutè iwēĩ yómmè tēmè yebakóyo borè, dè bo yiemme kè tekoutéyaàbòtè níi mbo o cĩncĩnni. 19 Kè bèe dòò desoamámánnè terè dèdérè kécátínné de fũò tekoutéyaàbòtè de mieke bíékè. 20 Kè bèe dòò desoamámánnè terè dèdérè kécátínné tekoutéyaàbòtè baati fũò kuyaàbomboúnkù yá ndè yuu. 21 Kè bèe dòò kuhōũ kùù dò mmebèrimè késeu ndicĩncĩnkònni kó demámánnè nè tekoutéyaàbòtè kpere kè dè ñwē nke tau kè dicĩncĩnkònni báá tote. Bè do dè dòò kè dè ndònnè ti Yìè nKuyie ntì nàkémè mme Mòyiisi.

Tikoutéyaàtì tètì

22 Kè bèe duakenè tipecìtì tìi do mmebèrimè dikoutéyaàbòrì tekoutéyaàbòtè yó nnónké dii ìnkè, 23 kéduake diyuu yó nyiè dè, kè dè ndò nyékéyéké ke báá kēté, 24 kékpē ndiyaàbòrì fũò kéfité nè tipecìtì tìi dò mmebèrimè nè tìi dò mme yĩ nnè tìi dò nfetònfè nè mupààkonkperímù kè dè ndò nyetebe bè tu yè kèdènatì. 25 Kè bèe dònnè meso nsààmè isoòdede kécátínné diyaàbòrì fũò kéfité, kénsokù die nkèdènatì, die nfèdedefè. 26 Bè do càtínné kèdènatìbè nè idedeké késoó nsoó nde tabè cuokè nke, kèndònnè ti Yìè nKuyie ndo tì nàkémè Mòyiisi.

27 Kè bɛɛ yíé kéduəke yɛyaàbòrè nè mupààkonkperímù Anɔɔ nè o bí kpéí, 28 kédòò fɛyítòodáfɛ nè mupààkonkperímù nè tiyaàbomboúntì nè ifietí. 29 Kè bɛɛ dɔò kuyaàbomboúnkù ké kù kpɛ nnè mmupààkonkperímù mùù kəkénè tipecìtì tìlì dò mmɛbèrìmè nè tìlì do mmeyĩ nnè tìlì dò nfetònfɛ. Kè bɛɛ dɛ dòò kè dè ndònnè tì Yìè nKuyie ndo tì nàkémè Mɔyiisi.

30 Dɛ kó difɔ̀nkúò kè bɛɛ dɔò mɛsɔɔ nsààmè kó temátipètè, kékerí ikuó kó mɛcannimè kɛ dɔ: Wèè cǎǎ nti Yìè nKuyie nkpeí. 31 Kè bɛɛ tè pĩnnénè kuhɔ̀ kùù dò mmɛbèrìmè o tĩnnì kuyaàbomboúnkù ìnkè kéndònnè tì Yìè nKuyie ndo tì nàkémè Mɔyiisi.

Bè dèèmè mutǝmmú kɛ mù bɛnkɛ Mɔyiisi

32 Isidayɛɛribɛ do tũnnɛmu nweti weti tì Yìè nKuyie nnàké tì Mɔyiisi, kédòò Kuyie ntaummè tou.

33 Bè dèè dīlì mǝnnì ké dè tǝnì dɛmɔu kéduó mMɔyiisi Kuyie ntaummè tou nè di kó tinɛntì timɔu:

Yɛsǎ̀nkè nè yɛbàkè nè idɛí ipǎmpǎnníyì nè tidabɛɛtì nè yɛmáticaubɛ.

34 Kupekǎ̀nkù kó kuyaàwũ̀skù nè kukǎ̀kperíkù, nè kuyààkù kùù kpetí dɛ miɛkɛ.

35 Kuyie ntaummè tou nè di nɛntì tìlì bo di miɛkɛ nè di pààtì nè di pòkù

36 nè tábùrì nè o nɛntì nè pɛ̀ɛ̀ bè yó mpǎǎ mbè Kuyie nnè dɛ kóo pɛ̀ɛ̀.

37 Tɛsɔ̀ɔfitíkèkètè nè tɛ kó sibúkúsí nè tɛ nɛntì nè mɛkùò mbè yó ntè tũ̀nnè mè.

³⁸ Diwũṣtònnì nè ikuó kó mekùò nnè tihúúntì bè yó tuò ntì nè kuyaàkpenkpetínkù kùù yó nkpetí Kuyie ntaummè tou.

³⁹ Disəwũṣ kó diwũṣtònnì nè di dītè, deməu disəwũṣ nè de kó ipààti nè di nentì, nè dinaabuu bè yó nniitì di nè di kó ditàrì.

⁴⁰ Nè tiyààti bè fi ntì Kuyie ntaummè tou kó kudànkù nè de kó yesānkè, nè de kó yεcaube, nè kuyaàkpenkpetínkù kùù yó nkpetí dibòrì kudànkù kperi, nè ku kó iwěĩ nè yesānkè, nè tinentì timəu tì yó mpīnnè Kuyie ntaummè tou miεke mutōmmú.

⁴¹ Tikəutəyààti ikuó nùbè ní yó ndáátí tì ke pīnnè Kuyie ncīētè miεke mutōmmú. Nè ikuó nùtì diεwè Anə nè o bí bè yó ndaati tì ke pīnnè be tōmmú.

⁴² Isidayεεribε do tūnnε ti Yiè nKuyie nnáké mē mme Məyiisi kédəò de kó mutōmmú muməu. ⁴³ Ké Məyiisi yà bè dòòmè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke yē ndè ndòmmè, ké bè pā Kuyie nkó mesàà.

40

Bè bo cónné mēè botí Kuyie ntaummè tou

¹ De mōnnì kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dā:

² Dibenni kóo tǎnkù ketiwè kó diyiè ketirì yiè á cónné metaummè tou, ³ kéīnné metaummè təu, ikuó nentì bo dii miεke, a di ĩnné kufáá mbè í yó ndi wúò ndè. ⁴ A yóó de nyīnné tábùrì, kédáá mpéébè di m pā bè, kətóni tεfitíkèkètè kécóu nte fitíyì. ⁵ Kàa dè tanné disəwúúntònnì di yó ntuò ndi ĩnkè tihúúntì, ké di ĩnné kè di nwetì metaummè təu. Kàa núnne kuyààkù kùù yó nkpetí ikuó tou kó dibòrì, ⁶ kécónné

diwũṣtònni di yó ntuò ndì ìnkè iwũṣ di n feu ì, kè dī r̄bo n taummè tou bòrì ìlkè. ⁷ Kàa ìnné dinaabuu di níí yó nniitì dī mieke ditou nè diwũṣtònni de saku, kè dī píe mmenie. ⁸ A fii metaummè tou tiyààti kéānné dibòrì kè dī kpetínné kuyààkù.

⁹ Kàa dèè memme á túóté mekùò nkéyòore metaummè tou ìnkè nè tinentì tìi kó dimàà bo di mieke kè tì cànné, kè tìi wenke, kénwenni. ¹⁰ A múnkèe yòore mekùò ndiwũṣtònni ìnkè, kè dī cànné kè dī wénkùnnè, kè dī ntú dīi wenni páíí. ¹¹ Nè mèe kùò mmàà ndi a yóó wénkùnnemè dinaabuu nè dī kó ditàrì.

¹² Kàa dèè memme á yú Anṓ nè o bí kè bè kòtenè metaummè tou bòrì kè bè wùò, ¹³ kédátínné Anṓ ikuó yààti, kóò cànné kòò ntú ikuó niùtì ke pī n tōmmú. ¹⁴ Kàa duó nkè Anṓ bíí tóónnì kàa bè dàtínné sikòutèyààbòò, ¹⁵ kè bè còú mmekùò nké bè cànné a dòòmè be cice, kè bè ntú ikuó niùbè kèmpī n tōmmú. A yóó bè còú mmèè kùò, mmèè yó nte bembe nè be yaàbíò kè bè ncáá ke tú ikuó niùbè sáá.

M̄yiisi cònnémè Kuyie ntaummè tou

¹⁶ Kè M̄yiisi dṓò ti Yìè nKuyie nhò nàké tì weti weti. ¹⁷ Kè bèe cónné Kuyie ntaummè tou dibenni dèrì kóò tánkù ketiwè diyie ketirì nè bè yèmè Esi-biti.

¹⁸ Kè M̄yiisi fíí nyecaube nè tidabeetì nè idéí pámpánníyì nè de kó yesā̀nkè, ¹⁹ kè bèe dī dàtínné kuyààkù kénósó nkutekù kéndònnè ti Yìè nKuyie ndo tì nhò nàkémè.

²⁰ Kè M̄yiisi túóté Kuyie ntannò tepíítè wàri tìi tápíètì ìnkè kéānné ku taummè tou mieke kè bèe tōnné ipààti, kè dī pòò ndi pòkù, ²¹ kè dī tanné ti Yìè

nKuyie ntaummè tou miεke, kékpetínné kuyààkù kè benitibè bá ndi yàu, Kuyie ndo ti nhò nàkémè.

²² Kòo tanné tábùrì de miεke, kóò ìnné kubakù yóú bíékè kápéénnè kuyààkù kùù kpetí dibòrì, ²³ kédàá nde ìnkè pḗḗbè bè pā bè ti Yìè nKuyie, kù do ti nhò nàkémè.

²⁴ Kòo tanné tefitíkèkètè Kuyie ntou miεke, kéìnné kubakù cànkù bíékè kḗwetínné tábùrì, ²⁵ kḗtuò nte fitíyì ti Yìè nKuyie nyìikè, kéndònnè kù ti nhò nàkémè.

²⁶ Kòo ìnné disòhúúntònnì de miεke kḗwetínné kuyààkù kùù kpetí dibòrì, ²⁷ kécóu ntihúúntì de ìnkè, Kuyie ti nhò nàkémè.

²⁸ Kòo núnné kuyààkù dibòrì kòku, ²⁹ kécónné diwũṣtònnì bè yó ntuò ndì ìnkè ti Yìè nKuyie nyiwũṣ kè dì ntókénè dibòrì, kè bèe féúté Kuyie nfeṣṣe kḗtuò nké kù pānè yepārè tɛyè. Kù do ti nhò nàkémè.

³⁰ Kòo ìnné dinaabuu diwũṣtònnì nè Kuyie ntaummè tou de saku, ké dì píe mmenie nkè bè bo nhounè bemáà. ³¹ Mòyiisi nè Anòò nè o bí bè do me nniitìnè ke me nhounè be naàcèi. ³² Bè do ṣṣ me nhóúnè bemáà bè tati dii mònnì ti Yìè nKuyie ntaummè tou, yoo bè dó kḗtṣónnè dii mònnì diwũṣtònnì. Kuyie ndo me ntì nàké Mòyiisi.

³³ Kè Mòyiisii fíí nyideí Kuyie ntaummè tou nè di-húúntònnì kékpetínné kudànkù kó dibòrì kuyààkù. Ò do me ndèè o tōmmú.

Kuyie nkó tidietì do píemmè ku taummè tou

³⁴ De mònnì kè diwetirìi kḗténì kédátínné ti Yìè nKuyie ntaummè tou kè ku dieti di píe. ³⁵ Mòyiisi í nna ke bo ta ti Yìè nKuyie ntaummè tou miεke.

³⁶ Kè diwetirì ité, bèé ité, bè do me nhõ mbe cèmmu mumou mieke. ³⁷ Kè diwetirì í nampe bè báá ité bè mbaà dì bo ité dì yìè.

³⁸ Kè dì níí ndáátí ti Yìè nKuyie ntaummè tou kuyie mmònnì, keyènkè kéndò ndihããtĩnni, be cèmmu mumou mieke. Bè do ã nkè bè bàté dè, dè mmè ndò.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16